

۱۳۹۶/۰۸/۰۱

بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای در آینه مطبوعات

روابط عمومی

فرمودت

۱

با شکوه ترین حضور صنعت بازی ایران در نمایشگاه گیم کانکشن فرانسه

روزگارها

روزنامه ایران

۲

حضور پر رنگ بازی سازان ایرانی در «گیم کانکشن» فرانسه

ایران

۳

صنعت بازی ایران با ۱۲ غرفه به فرانسه می رود باشکوه ترین حضور ایران در نمایشگاه گیم کانکشن فرانسه

رسالت

۴

حضور پر رنگ بازی سازان ایرانی در گیم کانکشن فرانسه

باقاعدگان ایران

۵

ایران با ۱۲ غرفه در نمایشگاه گیم کانکشن فرانسه، رکورد جدیدی را ثبت کرد

خبرگزاری آریا

۶

باشکوه ترین حضور صنعت بازی ایران در نمایشگاه گیم کانکشن فرانسه

ایران

۷

ایران با ۱۲ غرفه در نمایشگاه گیم کانکشن فرانسه، رکورد جدیدی را ثبت کرد

دیجیات

۸

رکورد جدید ایران در نمایشگاه گیم کانکشن

بولتن

۹

چگونه یک رویداد موفق برگزار کنیم؟

بازیان

۱۰

هفتین جشنواره بازی های رایانه ای تهران دبیر خود را شناخت

باشگاه خبرنگاران

۱۱

بنیاد ملی بازی های رایانه ای از بازی سازان و شرکت های بازی سازی حمایت می کند

خبرگزاری قرآن

۱۲

اخبار

ایران

۱۳

باشکوه ترین حضور صنعت بازی ایران در نمایشگاه گیم کانکشن فرانسه

تحفظات الٰہ

۱۴

بازی سازان بازار عوام پسندانه را ترجیح می دهند/ بازی های غنی هزینه بر است

خبرگزاری قرآن

۱۵

باشکوه ترین حضور صنعت بازی ایران در نمایشگاه گیم کانکشن فرانسه

باشگاه خبرنگاران

۱۶

ماراتون بزرگ «ایده پردازی، برنامه توییسی و طراحی بازی»

خبرگزاری انجمن ایران

۱۷

دانشگاه فردوسی مشهد مسابقه ۴۸ ساعته بازی سازی برگزار می کند

دیجی ایران

۱۸

دانشگاه فردوسی مشهد مسابقه ۴۸ ساعته بازی سازی برگزار می کند

باشگاه خبرنگاران

۱۲	کودکی هایی که پای نت سوخت می شود/افزایش «ایتمام اینترنتی» در سایه زندگی های مجازی!	
۱۳	۱۱ بازی ساز ایرانی به گیم کانکشن فرانسه می روند	
۱۴	ماراتون بزرگ ایده پردازی، برنامه نویسی و طراحی بازی در دانشگاه فردوسی مشهد برگزار می شود	
۱۵	۱۱ بازی ساز ایرانی به گیم کانکشن فرانسه می روند	
۱۶	امروز آخرین مهلت ارسال مقالات و بازی های جدی به دبیرخانه DGRC	
۱۷	«نهنگ آبی» دختران اصفهانی را بلعید	
۱۸	«نهنگ آبی» دختران اصفهانی را بلعید	
۱۹	تلاش برای انسجام تحقیقات بازی های دیجیتال/ چقدر علمی عمل می کیم؟	
۲۰	تلاش برای انسجام تحقیقات بازی های دیجیتال/ چقدر علمی عمل می کیم؟	
۲۱	تلاش برای انسجام تحقیقات بازی های دیجیتال/ چقدر علمی عمل می کیم؟	
۲۲	تلاش برای انسجام تحقیقات بازی های دیجیتال/ چقدر علمی عمل می کیم؟	
۲۳	تلاش برای انسجام تحقیقات بازی های دیجیتال/ چقدر علمی عمل می کیم؟	
۲۴	تلاش برای انسجام تحقیقات بازی های دیجیتال/ چقدر علمی عمل می کیم؟	
۲۵	آیا واقعاً چالش نهنگ آبی وجود دارد؟	
۲۶	نتیجه جدی نگرفتن هشدارها به خودکشی دو نوجوان ختم شد	
۲۷	رسانه ها هشدار در مورد «نهنگ آبی» را جدی نگرفتند	
۲۸	نهنگ آبی در رابطه با خودکشی منتب به چالش نهنگ آبی	
۲۹	نهنگ آبی همچنان قربانی می گیرد	
۳۰	باشکوه ترین حضور صنعت بازی ایران در غایشگاه گیم کانکشن فرانسه	

۳۴	خانواده قربانیان نهنگ آبی در اصفهان: هنوز فایل صوتی خداحافظی را نشنیده ایم/ با دخترم مشکلی نداشتم	
۳۵	چالش نهنگ آبی بازی رایانه ای نیست/ خانواده ها مراقب رفتار مشکوک فرزندان خود باشند	
۳۶	گفت و گو با خانواده دختران اصفهانی قربانی بازی نهنگ آبی	
۳۷	خانواده قربانیان نهنگ آبی در اصفهان: هنوز فایل صوتی خداحافظی را نشنیده ایم/ با دخترم مشکلی نداشتم	
۳۸	خانواده قربانیان نهنگ آبی در اصفهان: هنوز فایل صوتی خداحافظی را نشنیده ایم/ با دخترم مشکلی نداشتم	
۳۹	خانواده قربانیان نهنگ آبی در اصفهان: هنوز فایل صوتی خداحافظی را نشنیده ایم/ با دخترم مشکلی نداشتم	
۴۰	خانواده قربانیان نهنگ آبی در اصفهان: هنوز فایل صوتی خداحافظی را نشنیده ایم/ با دخترم مشکلی نداشتم	
۴۱	«نهنگ آبی» چالشی در فضای مجازی است نه بازی رایانه ای	
۴۲	گفت و گو با خانواده دانش آموزان قربانی چالش نهنگ آبی	
۴۳	خانواده قربانیان نهنگ آبی در اصفهان: هنوز فایل صوتی خداحافظی را نشنیده ایم/ با دخترم مشکلی نداشتم	
۴۴	جزییات خودکشی دو دختر اصفهانی واکنش خانواده دو دختر اصفهانی به ماجراهی نهنگ آبی دختر دوم کمی خواست بپرده؟	
۴۵	آبی به رنگ خون / ۵۰ روز تا خودکشی / نهنگ آبی به ساحل ایران رسید	
۴۶	دانشگاه فردوسی مشهد مسابقه ۴۸ ساعته بازی سازی برگزار می کند	

تعداد محتوا : ۵۳

روزنامه

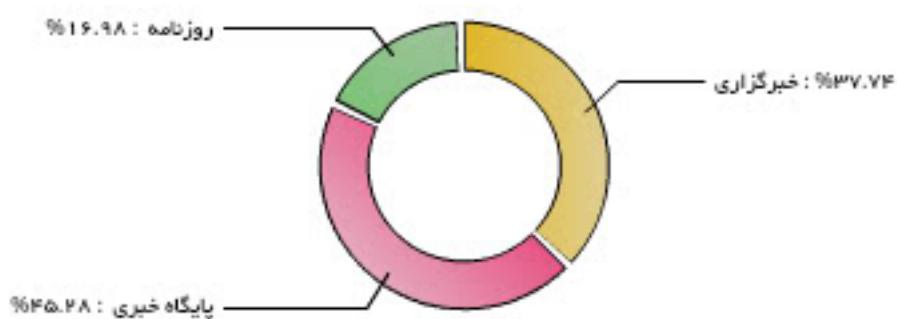
۹

پایگاه خبری

۲۴

خبرگزاری

۲۰

باشکوه‌ترین حضور صنعت بازی ایران در نمایشگاه گیم کانکشن فرانسه

صنعت بازی‌سازی ایران با داشتن ۱۲ غرفه در نمایشگاه تجاری گیم کانکشن فرانسه، بی‌سابقه‌ترین حضور را در این نمایشگاه تجربه می‌کند.

به گزارش روزگارما به نقل از روابط عمومی بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای، نمایشگاه تجاری گیم کانکشن فرانسه، یکی از معتبرترین رویدادهای تجاری صنعت بازی در دنیا است که با هدف انجام معاملات تجاری بین سازنده و ناشر برگزار می‌شود.

با توجه به موثر بودن این نمایشگاه در امر تجارت بازی، در سال‌های اخیر بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای از بازی‌سازان ایرانی حمایت می‌کرد تا در این نمایشگاه حضور داشته باشند و عموماً با توجه به محدودیت‌های موجود به طور میانگین از سه شرکت حمایت می‌شد. امسال نیز پس از دریافت درخواست‌ها، سه شرکت سورنا، پاییزان و

Black Cube Games از طرف بنیاد مورد حمایت گرفته و غرفه خواهند داشت. پس از آن پیشنهاد ویژه‌ی گیم کانکشن فرانسه برای بازی‌سازان ایرانی بهدلیل روابط حسن‌به‌بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای که یک پکیج ویژه با تخفیف ۸۴ درصدی بود؛ بازی‌سازان ایرانی نیز به خوبی از این فرصت استفاده کردند. این پکیج شامل غرفه ۴ متری و دو بليت حضور در نمایشگاه می‌شد.

هشت شرکت ایرانی راسپینا، آناشید، نوآگیمز، اوآگیمز، ایدک و استودیو هنر نور و حرکت، دیجیتال در گون و دیدم؛ شرکت‌های فعال صنعت بازی در ایران هستند که به عنوان غرفه‌دار در این نمایشگاه حضور خواهند داشت.

بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای نیز غرفه‌ای اختصاصی برای خود را بوداد تی جی سی سال آینده در این نمایشگاه خواهد داشت و بدین ترتیب سهم صنعت بازی ایران در نمایشگاه گیم کانکشن به ۱۲ غرفه می‌رسد که تاکنون بی‌سابقه بوده است. علاوه بر آن برخی از بازی‌سازان ایرانی نیز به صورت مستقل و به عنوان شرکت کننده و نه غرفه‌دار در این نمایشگاه شرکت خواهند کرد.

لازم به ذکر است تاکنون بخش زیادی از صادرات بازی‌های ایرانی به بازارهای جهانی از طریق همین حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی چون گیمز کام و گیم کانکشن اتفاق افتاده است.

نمایشگاه گیم کانکشن از تاریخ ۱۰ آبان به مدت سه روز در شهر پاریس برگزار می‌شود.

حضور پرنگ بازی‌سازان ایرانی در «گیم کانکشن» فرانسه

صنعت بازی‌سازی ایران با داشتن ۱۲ غرفه، در نمایشگاه تجاری گیم کانکشن فرانسه حضور می‌یابد. به گزارش «ایران»، نمایشگاه تجاری گیم کانکشن فرانسه، یکی از معتبرترین رویدادهای تجاری صنعت بازی در دنیاست که با هدف انجام معاملات تجاری بین سازنده و ناشر برگزار می‌شود. با توجه به مؤثر بودن این نمایشگاه در امر تجارت بازی، در سال‌های اخیر بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای از بازی‌سازان ایرانی حمایت می‌کرد تا در این نمایشگاه حضور داشته باشد و عموماً با توجه به محدودیت‌های موجود به طور میانگین از سه شرکت حمایت می‌شود. امسال نیز پس از دریافت درخواست‌ها، سه شرکت سورنا، پاییزان و Black Cube Games از طرف بنیاد مورد حمایت قرار گرفته و غرفه خواهند داشت. پس از آن پیشنهاد ویژه گیم کانکشن فرانسه برای بازی‌سازان ایرانی به دلیل روابط حسنی با بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای که یک پکیج ویژه با تخفیف ۸۴ درصدی بود، بازی‌سازان ایرانی نیز بخوبی از این فرصت استفاده کردند. این پکیج شامل غرفه ۴ متری و دو بلیت حضور در نمایشگاه بود.

هشت شرکت ایرانی راسپینا، آناشید، نوآگیمز، آواگیمز، ایدک و استودیو هنر نور و حرکت، دیجیتال درگون و دیدما، شرکت‌های فعال صنعت بازی در ایران هستند که به عنوان غرفه‌دار در این نمایشگاه حضور خواهند داشت. بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای نیز غرفه‌ای اختصاصی برای خود و رویداد تی جی‌سی سال آینده در این نمایشگاه خواهد داشت و بدین ترتیب سهم صنعت بازی ایران در نمایشگاه گیم کانکشن به ۱۲ غرفه می‌رسد که تاکنون بی‌سابقه بوده است. نمایشگاه گیم کانکشن از ۱۰ آبان به مدت سه روز در شهر پاریس برگزار می‌شود.

رسالت

صنعت بازی ایران با ۱۲ غرفه به فرانسه می‌رود باشکوه ترین حضور ایران در نمایشگاه گیم کانکشن فرانسه

صنعت بازی‌سازی ایران با داشتن ۱۲ غرفه در نمایشگاه تجاری گیم کانکشن فرانسه، بی سابقه ترین حضور را در این نمایشگاه تجربه می‌کند. به گزارش روابط عمومی بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای، نمایشگاه تجاری گیم کانکشن فرانسه، یکی از معتبرترین رویدادهای تجاری صنعت بازی در دنیا است که با هدف انجام معاملات تجاری بین سازنده و ناشر برگزار می‌شود. با توجه به مؤثر بودن این نمایشگاه در امر تجارت بازی، در سال‌های اخیر بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای از بازی‌سازان ایرانی حمایت می‌کرد تا در این نمایشگاه حضور داشته باشد و عموماً با توجه به محدودیت‌های موجود به طور میانگین از سه شرکت حمایت می‌شود. امسال نیز پس از دریافت درخواست‌ها، سه شرکت سورنا، پاییزان و Black Cube Games از طرف بنیاد مورد حمایت گرفته و غرفه خواهند داشت. نمایشگاه گیم کانکشن از ۱۰ آبان به مدت سه روز در شهر پاریس برگزار می‌شود.

حضور بزرگ بازی سازان ایرانی در گیم کانکشن فرانسه

صنعت بازی سازی ایران با داشتن ۱۲ غرفه در نمایشگاه تجاری گیم کانکشن فرانسه حضور می‌باشد.

بانکداری ایرانی - صنعت بازی سازی ایران با داشتن ۱۲ غرفه در نمایشگاه تجاری گیم کانکشن فرانسه حضور می‌باشد. به گزارش بانکداری ایرانی، به نقل از روابط عمومی بنیاد ملی بازی های رایانه ای، نمایشگاه تجاری گیم کانکشن فرانسه، یکی از معتبرترین رویدادهای تجاری صنعت بازی در دنیا است که با هدف انجام معاملات تجاری بین سازنده و ناشر برگزار می شود.

با توجه به موتور بودن این نمایشگاه در امر تجارت بازی، در سال های اخیر بنیاد ملی بازی های رایانه ای از بازی سازان ایرانی حمایت می کرد تا در این نمایشگاه حضور داشته باشد و عموماً با توجه به محدودیت های موجود به طور میانگین از سه شرکت حمایت می شد. امسال نیز پس از دریافت درخواست ها، سه شرکت سورنا، پاییزان و Black Cube Games از طرف بنیاد مورد حمایت گرفته و غرفه خواهند داشت.

پس از ارائه پیشنهاد ویژه ای گیم کانکشن فرانسه برای بازی سازان ایرانی به دلیل روابط حسنی با بنیاد ملی بازی های رایانه ای که یک پکیج ویژه با تخفیف ۸۴ درصدی بودا بازی سازان ایرانی نیز به خوبی از این فرصت استفاده کردند این پکیج شامل غرفه ۴ متری و دو پلیت حضور در نمایشگاه می شد. هشت شرکت ایرانی راسپینا، آنانشید، توآگیمز، آیدک و استودیو هنر نور و حرکت، دیجیتال درگون و دیدما! شرکت های فعال صنعت بازی در ایران هستند که به عنوان غرفه دار در این نمایشگاه حضور خواهند داشت.

بنیاد ملی بازی های رایانه ای نیز غرفه ای اختصاصی برای خود و رویداد تی جی سی سال آینده در این نمایشگاه خواهد داشت و بدین ترتیب سهم صنعت بازی ایران در نمایشگاه گیم کانکشن به ۱۲ غرفه می رسد که تاکنون بی سابقه بوده است. علاوه برآن برحی از بازی سازان ایرانی نیز به صورت مستقل و به عنوان شرکت کننده و نه غرفه دار در این نمایشگاه شرکت خواهند کرد. تاکنون بخش زیادی از صادرات بازی های ایرانی به بازارهای جهانی از طریق همین حضور در نمایشگاه های بین المللی چون گیمزکام و گیم کانکشن اتفاق افتاده است.

نمایشگاه گیم کانکشن از تاریخ ۱۰ آبان به مدت سه روز در شهر پاریس برگزار می شود.

نمایشگاه ایران با ۱۲ غرفه در گیم کانکشن فرانسه، رکورد جدیدی را ثبت کرد

خبرگزاری آریا - صنعت بازی سازی ایران با داشتن ۱۲ غرفه در نمایشگاه گیم کانکشن فرانسه، رکورد جدیدی را ثبت کرده است. نمایشگاه گیم کانکشن کشور فرانسه، یکی از مهم ترین رویدادهای تجاری صنعت بازی های ویدیویی به شمار می رود.

به علت روابط خوب میان بنیاد ملی بازی های رایانه ای و گیم کانکشن فرانسه، شرکت های ایرانی از تخفیف ۸۴ درصدی حضور در این رویداد بهره برند. هشت شرکت ایرانی راسپینا، آنانشید، توآگیمز، آیدک و استودیو هنر نور و حرکت، دیجیتال درگون و دیدما! شرکت های ایرانی هستند که به عنوان غرفه دار در این نمایشگاه حضور خواهند داشت.

جالب است بدانید که مقدار زیادی از صادرات بازی های ایرانی به بازار های جهانی، از طریق حضور در نمایشگاه های بین المللی چون گیمزکام و گیم کانکشن رخ داده است.

این نمایشگاه از تاریخ ۱۰ آبان به مدت سه روز در شهر پاریس برگزار خواهد شد.

نمایشگاه ایران با ۱۲ غرفه به فرانسه می رود باشکوه ترین حضور صنعت بازی ایران در گیم کانکشن فرانسه

ایرانیان_ صنعت بازی سازی ایران با داشتن ۱۲ غرفه در نمایشگاه تجاری گیم کانکشن فرانسه، بی سابقه ترین حضور را در این نمایشگاه تجربه می کند.

به گزارش شبکه خبری ایرانیان به نقل از روابط عمومی بنیاد ملی بازی های رایانه ای، نمایشگاه تجاری گیم کانکشن فرانسه، یکی از معتبرترین رویدادهای تجاری صنعت بازی در دنیا است که با هدف انجام معاملات تجاری بین سازنده و ناشر برگزار می شود.

با توجه به موتور بودن این نمایشگاه در امر تجارت بازی، در سال های اخیر بنیاد ملی بازی های رایانه ای از بازی سازان ایرانی حمایت می کرد تا در این نمایشگاه حضور داشته باشد و عموماً با توجه به محدودیت های موجود به طور میانگین از سه شرکت حمایت می شد امسال نیز پس از دریافت (ادمه دارد...)

(ادامه خبر ...) درخواست ها، سه شرکت سورنا، پاییزان و Black Cube Games از طرف بنیاد مورد حمایت گرفته و غرفه خواهد داشت. پس از ارائه پیشنهاد و پیغام کامپیوچن فرانسه برای سازمان ایرانی به دلیل روابط حسنی با بنیاد ملی بازی های رایانه ای که یک پیج و پیغام با تخفیف ۸۴ درصدی بودا بازی سازان ایرانی نیز به خوبی از این فرصت استفاده کردند. این پیج شامل غرفه ۴ متری و دو پیغام حضور در نمایشگاه می شد. هشت شرکت ایرانی راسپینا، آنانشید، توآگیمز، آوایگیمز، ایدک و استودیو هنر نور و حرکت، دیجیتال درگون و دیدما؛ شرکت های فعال صنعت بازی در ایران هستند که به عنوان غرفه دار در این نمایشگاه حضور خواهند داشت. بنیاد ملی بازی های رایانه ای نیز غرفه ای اختصاصی برای خود و رویداد تی جی سی سال آینده در این نمایشگاه خواهد داشت و بدین ترتیب سهیم صنعت بازی ایران در نمایشگاه گیم کامپیوچن به ۱۲ غرفه می رسد که تاکنون بی سابقه بوده است. علاوه برآن برخی از بازی سازان ایرانی نیز به صورت مستقل و به عنوان شرکت کننده و نه غرفه دار در این نمایشگاه شرکت خواهند کرد. لازم به ذکر است تاکنون بخش زیادی از صادرات بازی های ایرانی به بازارهای جهانی از طریق همین حضور در نمایشگاه های بین المللی چون گیمزکام و گیم کامپیوچن اتفاق افتاده است. نمایشگاه گیم کامپیوچن از تاریخ ۱۰ آبان به مدت سه روز در شهر پاریس برگزار می شود.

دیجیات

ایران با ۱۲ غرفه در نمایشگاه گیم کامپیوچن فرانسه، رکورد جدیدی را ثبت کرد

صنعت بازی سازی ایران با داشتن ۱۲ غرفه در نمایشگاه گیم کامپیوچن فرانسه، رکورد جدیدی را ثبت کرده است.

نمایشگاه گیم کامپیوچن کشور فرانسه، یکی از مهم ترین رویدادهای تجاری صنعت بازی های ویدیویی به شمار می رود. به علت روابط خوب میان بنیاد ملی بازی های رایانه ای و گیم کامپیوچن فرانسه، شرکت های ایرانی از تخفیف ۸۴ درصدی حضور در این رویداد بهره برند. هشت شرکت ایرانی راسپینا، آنانشید، توآگیمز، آوایگیمز، ایدک و استودیو هنر نور و حرکت، دیجیتال درگون و دیدما؛ شرکت هایا صنعت بازی ایرانی هستند که به عنوان غرفه دار در این نمایشگاه حضور خواهند داشت. جالب است بدانید که مقدار زیادی از صادرات بازی های ایرانی به بازار های جهانی، از طریق حضور در نمایشگاه های بین المللی چون گیمزکام و گیم کامپیوچن رخ داده است. این نمایشگاه از تاریخ ۱۰ آبان به مدت سه روز در شهر پاریس برگزار خواهد شد.

بیان

رکورد جدید ایران در نمایشگاه گیم کامپیوچن

صنعت بازی سازی ایران با داشتن ۱۲ غرفه در نمایشگاه گیم کامپیوچن فرانسه، رکورد جدیدی را ثبت کرده است.

گروه فناوری ... صنعت بازی سازی ایران با داشتن ۱۲ غرفه در نمایشگاه گیم کامپیوچن فرانسه، رکورد جدیدی را ثبت کرده است. نمایشگاه گیم کامپیوچن کشور فرانسه، یکی از مهم ترین رویدادهای تجاری صنعت بازی های ویدیویی به شمار می رود. به گزارش بوشن نیوز و به نقل از دیجیاتو، به علت روابط خوب میان بنیاد ملی بازی های رایانه ای و گیم کامپیوچن فرانسه، شرکت های ایرانی از تخفیف ۸۴ درصدی حضور در این رویداد بهره برند. هشت شرکت ایرانی راسپینا، آنانشید، توآگیمز، آوایگیمز، ایدک و استودیو هنر نور و حرکت، دیجیتال درگون و دیدما؛ شرکت هایا صنعت بازی ایرانی هستند که به عنوان غرفه دار در این نمایشگاه حضور خواهند داشت. جالب است بدانید که مقدار زیادی از صادرات بازی های ایرانی به بازار های جهانی، از طریق حضور در نمایشگاه های بین المللی چون گیمزکام و گیم کامپیوچن رخ داده است. این نمایشگاه از تاریخ ۱۰ آبان به مدت سه روز در شهر پاریس برگزار خواهد شد.

مدیریت

مدیریت، بازاریابی و اجراء؛ چگونه یک رویداد موفق برگزار کنیم؟

همایش تخصصی «مدیریت، بازاریابی و اجرای رویداد» در تاریخ ۲۰ مهرماه در دانشگاه صنعتی شریف با حضور فعالان و علاقه مندان این (ادامه دارد ...)

(ادامه خبر...) حوزه برگزار شد که در ادامه به شرح آن می پردازیم.

توباتا: کشور ما ایران با توجه به اقیم و شرایط خاص فرهنگی، اقتصادی و علمی خود یکی از کشورهای پر رویداد محسوب می گردد؛ به طوری که تمدن همایش ها و نمایشگاه هایی که در طول سال در ایران برگزار می شوند حتی از بعضی کشورهای بزرگ صنعتی نیز فراتر می رود و میزان گردش مالی این رویدادها تیز رقمی قابل توجه است؛ اما متناسبانه علی رغم برگزاری رویدادهای متعدد در ایران، کیفیت و تحویل برگزاری آنها در سطح مطلوبی نیست؛ پس چگونه یک رویداد موفق برگزار کنیم؟

تداویم یک رویداد

به گزارش توباتا، محبوبه اکبری، مدیر مرکز آموزش گروه پژوهشی صنعتی آریانا در این خصوص گفت: «تما ایندا باید مخاطب خود را پشتامید و رویداد را مناسب با مخاطبان خود طراحی کنید؛ رویداد تخصصی حوزه مدیریت برای دانشجویان جذابیت خاص ندارد و بالعكس، نکته بعدی در این امر محتوای رویداد شعاست. باید محتوایی که در اختیار شرکت کنندگان رویداد خود می گذارد، باکیفیت و به روز باشد و از گفتن حرف ها و مطالب تکراری پرهیز کنید».

اکبری افزود: «تحویل ارائه ها و سخنرانی ها نیز بسیار مهم است. داشتن خلاقیت و نوآوری در تحویل ارائه دادن، به جذابیت و افزایش سطح علاقه مندی شرکت کنندگان در رویداد می افزاید. همچنین سعی کنید انتظارات مخاطبان خود را آرام آرام بالابرید؛ مثلاً اگر اولین رویداد خود را با سخنرانی افراد معروف آغاز کنید، مخاطبان شما انتظار دارند که در رویداد بدی فردی معروف تر را دعوت کرده باشید و اگر این اتفاق نیفتد، آنها از شما دلسرد می شوند».

نگاه سطحی، ورود افراد غیرحرفه ای و تربیون فروشی سه چالش مهم در صنعت برگزاری رویداد است. اکبری با اشاره به این سه مورد گفت: «طراحی و اجرای رویداد فرازیند هایی دارد که اگر به آنها دقت نشود، من تواند باعث شکست شما شوهد. شناسایی نیاز مخاطبه طراحی اولیه رویداد، بررسی و تحلیل ذی نفمان و مستند کردن تجربه ها از جمله بخش های این فرایند به شمار می آید؛ همچنین باشد جلساتی برای هم اندیشی با همکاران و حامیان برگزار شود».

اطلاع رسانی یک رویداد

علی فخار، مدیر روابط عمومی و مارکتینگ بنیاد ملی بازی های ریاضی ای گفت: «از ماتی که شما رویداد خود را به درست اطلاع رسانی کنید، مخاطبان و شرکت کنندگان بیشتری را خواهید داشت. اطلاع رسانی باعث می شود اعتماد رویداد شما افزایش یابد؛ همچنین اگر اطلاع رسانی خوب و گسترده ای داشته باشید، من توانید اسپانسر ها و حامیان بیشتر و قوی تری را برای رویداد خود جذب کنید».

فخار شووه های اطلاع رسانی رویداد را اینگونه بیان کرد: «برگزاری نشست خبری برای رویداد سیار خوب است. همچنین تولید خبر و منتشر کردن آن در رسانه ها از روش های دیگر اطلاع رسانی است. استفاده از ایمیل و یا مک برای اطلاع رسانی نیز شرایط خاص خود را دارد؛ ایمیل های تبلیغاتی بازخورد خوبی ندارند و بیشتر است ایمیل های خود را محتوا محور تنظیم و ارسال کنید».

او افزود: «تولید محتوای روزانه در بیشتر معرفی شدن رویداد شما تشق مهمن ایفا می کند. محتوایی که تولید می شود باید به معرفی سخنران ها، شرکت ها، حامیان و ... پیرداده از فضای مجازی و وب سایت ها نیز در اطلاع رسانی خوب رویداد ها اهمیت دارد. ظرفیت تبلیغاتی حامیان و اسپانسر ها نیز مسئله ای است که از آن نایاب چشم پوشی کرد».

نام گذاری صحیح رویداد، تهیه یک مطلب راهنمای رویداد، تمرکز محتوایی روی یک ویژگی منحصر به فرد رویداد و تولید محتوای قابل بازنشر از دیگر نکات در اطلاع رسانی رویدادهای است که علی فخار به آنها اشاره کرد.

موقوفیت یک رویداد

حمدیرضا احمدی، مدیرعامل شرکت ایوند در مورد عوامل موقوفیت یک رویداد گفت: «بیشتر است رویداد خود را ۳۳ روز قبل از زمان برگزاری اطلاع رسانی کنید. تفاوت در بیلیت هایی که در زمان های مختلف به فروش می رسد نیز از عوامل مهم دیگر است؛ معمولاً بیلیت هایی که در روزهای اول اطلاع رسانی به فروش می رسانند، تخفیف ها و شرایط خاصی دارند».

احمدی ادامه داد: «بیشتر است ۳۰ درصد از تعداد بیلیت های در نظر گرفته شده را در روز های نزدیک به رویداد به فروش برداشتند؛ همچنین شش درصد از درآمد های رویداد را باید خریداری اطلاع رسانی به روش های مختلف کرد».

بازاریابی یک رویداد

حذف فروشنده، تبادل ارزش ها و پاسخگویی مناسب به مشتریان از جنبه های صحیح بازاریابی است. مهدی ابطحی، بیان گذار کارگروه بازاریابی دانشکده مدیریت دانشگاه تهران با اشاره به جنبه های صحیح این کار گفت: «تگاه درست به بازاریابی، صراف فروش و تبلیغات نیست؛ بلکه به واسطه بازاریابی شما ارتباطات خود را حفظ خواهید کرد و محصول بهتری برای ارائه به مشتریان خواهید داشت».

ابطحی ادامه داد: «یکی از عوامل مهم در امر بازاریابی، زمان مناسبی درست برای ارائه محصول یا خدمات است. به عنوان مثال تعطیلات عید توروز، ماه رمضان، روزهای پایانی تابستان و ایام خاص، زمان مناسبی برای بازاریابی محصول نیست و شما باید شناخت کافی از جامعه هدف خود داشته باشید تا بتوانید بازاریابی خوبی داشته باشید».

ابطحی در مورد اهمیت نقش سخنران در بازاریابی رویدادها گفت: «سخنران رویداد باید تسلط کافی به موضوع داشته و از فن بیان قوی برخوردار باشد. همچنین شناخته شده بودن سخنران نقش پررنگی در جذب مخاطبان خواهد داشت و بیشتر است سخنران های رویداد خود را به صورت ترکیبی از مختصان علمی، دانشگاهیان و افراد با تجربه انتخاب کنید».

برگزاری یک رویداد

وحید قبیری زاده، مدیر اکادمی کارآفرینی تهران، برگزاری رویداد را یکی از پر استرس ترین کارهای جهان ناید و گفت: «نهالن و مکان برگزاری رویداد سیار مهم هستند. امکانات محل، دسترسی آسان و نزدیک بودن به خدمات شهری نیز از مواردی است که برگزارکننده یک رویداد باید به آنها توجه کند؛ همچنین پذیرایی متعدد و باکیفیت در افزایش وفاداری افراد به رویدادهایی که برگزار می کنند تاثیر زیادی دارد».

او افزود: «از شرکت کنندگان در رویداد بخواهید که درباره رویداد شما نظر دهند و پیشنهادات و انتقادات خود را بیان کنند؛ زیرا با کمک همین (ادامه دارد ...)

(ادامه خبر ...) تظرات به راحتی می‌توانید رویداد خود را پیش و در نحوه برگزاری رویداد، خلاقیت ایجاد کنید.

قبری زاده ادامه داد: «استمرار یک رویداد و تعدد برگزاری آن نیز مهم است. معنی کنید که در رویدادهای اینسانی از سخنران‌های معروف و مشهور استقاده نکنید

و این کار را پله انجام دهید. همچنین مدت زمان برگزاری رویداد در دریافت بازخوردهای خوب تأثیر مستقیم دارد».

رویداد به سبک تد (TED)

رویدادهای تذاکس (TEDx) بدون سلام شروع می‌شوند؛ بنابراین صفا هرایان، همکار برگزارکننده تذاکس کیش سخنرانی خود را اینگونه آغاز کرد: «انتقال

پیام و تابیرگذاری بر مخاطب از اینده‌های تذاکس است و هیچ کس حق حرف زدن از تذاکس را ندارد و حتی اجازه دریافت پول ندارند. بیشتر افراد برگزارکننده

رویداد تد، ناظمطلب هستند و تلاش دارند تا تجربه الهام بخش خواهایند را ایجاد کنند».

هرایان درباره تصمیم‌های مدیران تد گفت: «تا سال ۲۰۰۰ بليط‌های رویداد تد به فروش می‌رسيد اما تصميم گرفتند حق يخش آن را به فروش برسانند.

همچنین فیلم رویدادها را روی یوتیوب قرار گرفت که باعث گسترش بیشتر تد شد. از سال ۲۰۰۹ نیز اجازه برگزاری رویداد در دیگر کشورها داده شد و اولين رویداد

تد در ايران نيز، سال ۲۰۱۳ برگزار شد».

هرایان سخنرانی خود را به سبک سخنرانی‌های تد ۱۸ دقیقه‌ای تمام کرد

طرلحی و اجرای رویداد فرایند های دارد که اگر به آنها دقت نشود، می‌تواند باعث شکست شما شود؛ بنابراین می‌توان گفت رویدادی موفق است که شرکت

کنندگان، سخنران‌ها و برگزارکنندگان هر سه از آن رضایت داشته باشند.

باشگاه خبرنگاران

طی حکمی از سوی مدیرعامل بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای؛ هفتمین جشنواره بازی‌های رایانه‌ای تهران دبیر خود را شناخت

(۱۴۰۰-۰۷-۲۷)

مدیرعامل بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای طی حکمی محمد حاجی میرزاei را به عنوان دبیر هفتمین جشنواره بازی‌های رایانه‌ای تهران منصوب کرد

به گزارش خبرنگار حوزه دنیای ارتباطات گروه فضای مجازی باشگاه خبرنگاران جوان؛ هفتمین دوره این جشنواره همانند سال گذشته در پایان سال برگزار می‌شود تا بازی سازان بتوانند از جریان رسانه‌ای و حمایتی جشنواره برای فروش محصولات شان در تعطیلات سال تو پهنه برداری کنند.

به همین منظور حسن کریمی قدوسی طی حکمی محمد حاجی میرزاei را به عنوان دبیر هفتمین جشنواره بازی‌های رایانه‌ای تهران منصوب کرد. محمد حاجی میرزاei دبیر این دوره از جشنواره، عضو هیئت مدیره و معاون حمایت بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای است و سابقه ای طولانی در صنعت بازی‌های رایانه‌ای دارد.

براساس برنامه ریزی‌های انجام شده، در هفتمین جشنواره بازی‌های رایانه‌ای تهران رویکرد حمایت از بازی‌های ایرانی جدی تر از سال‌های گذشته خواهد بود. مدت زمانی برگزاری جشنواره بیش از یک ماه است و علاوه بر بازی سازان، گیمرها نیز می‌توانند در جشنواره شرکت کرده و جایزه بگیرند. در واقع هدف از برگزاری جشنواره امسال تنها به برگزاری یک مراسم اختتامیه و اهدای جوایز به بازی سازان ختم نمی‌شود.

همچنین همزمان با جشنواره، برترانه مفصل حمایت و فروش بازی‌های موبایلی و بی‌سی ایرانی اجرایی می‌شود تا به توسعه بازار و فروش بیش تر این بازی‌ها منجر شود.

منبع: بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای

کریمی قدوسی: بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای از بازی سازان و شرکت‌های بازی حمایت می‌کند

(۱۴۰۰-۰۷-۲۷)

گروه فناوری اطلاعات: مدیرعامل بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای گفت: بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای براساس پارامترهای مشخص شده در فاز اول از بازی سازان و در فاز دوم از شرکت‌های بازی سازی حمایت و تسهیلات و پیوژه‌ای برای شان درنظر گرفته است.

حسن کریمی قدوسی، مدیرعامل بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای، در گفت و گو با خبرگزاری بین المللی قرآن (ایکنا)، با اشاره به حمایت از بازی‌های ایرانی با مضمون ارزشی اظهار کرد: به زودی آئین نامه حمایت از بازی‌های رایانه‌ای با مضمون ارزشی را برای بازی سازان منتشر خواهیم کرد و در این آئین نامه ۴۰ پارامتر فرهنگی را لحاظ کرده ایم تا در نهایت شاهد بازی‌های فارجی باشیم.

وی افزود: اعتبار ۱۰ میلیارد ریالی را تا پایان سال برای حمایت بلاعوض از بازی سازان قرار داده ایم و برای تحقق این امر فرالخوانی اعلام می‌شود و بازی سازان، بازی‌ها را ارسال می‌کنند و در نهایت پس از داوری در کمیته‌ای تخصصی تأیید و مورد حمایت قرار خواهد گرفت (ادامه دارد...).

(ادامه خبر...) مدیرعامل بنیاد ملی بازی های رایانه ای تصریح کرد به زودی در قالب کارت بازی سازی، حمایت دیگر از بازی سازان آغاز خواهد شد. بازی سازان با داشتن این کارت می توانند از تسهیلات ویژه ای همچون حضور در دوره های آموزشی، جشنواره ها و نمایشگاه ها بهره مند شوند. به واسطه این کارت ها به نوعی برای بازی سازان اختبار و شخصیت حقوقی درنظر گرفته شده است.

وی بیان کرد فاز دیگر از حمایت های مان شامل شرکت ها می شود، یعنی براساس پارامترهایی، شرکت های بازی سازی رتبه بندی می شوند و در تهابت تسهیلات ویژه به آنها از اینه خواهد شد که این تسهیلات به نوعی حمایت از آنها محسوب می شود.

ایران

خبر

با اجرای مصوبه ۱۶۳

بعش داخلی حوزه ارتباطات توانمند می شود
رئیس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی (رکولاتوری) با اشاره به مصوبه ۱۶۳ کمیسیون تنظیم مقررات، این مصوبه را در راستای حمایت از توانمندی های داخلی حوزه ارتباطات بیان کرد

به گزارش «ایران»، حسین قلاچ جوشقانی، با اشاره به ظرفیت های موجود در این سازمان برای تقویت توانمندی های داخلی گفت: با توجه به اینکه بیش از ۹۵ درصد ظرفیت فعال حوزه ارتباطات در بخش خصوصی است، از سال های گذشته با همکاری سندیکای صنعت مخابرات کشور برای توانمند سازی بخش داخلی در این حوزه جلساتی را برگزار کردیم و این موضوع بررسی شد وی تصریح کرد در نتیجه قبل از تصویب نظام نامه پیوست فناوری، کمیسیون تنظیم مقررات مصوبه شماره ۱۶۳ خود را بر اساس استفاده از ظرفیت های داخلی تصویب و ابلاغ کرد. قلاچ جوشقانی افزو: براساس این مصوبه، ارزیابی و تشخیص تولید داخل تجهیزات به طور کامل در قالب کمیسیون به تشكل های صنعتی این حوزه سپرده شده است که تاکنون بعد از برگزاری ۳۳ جلسه بیش از ۴۰ شرکت داخلی به ایراتورها برای خرید تجهیزات معرفی شدند و بیش از ۲۰۰ محصول داخلی نیز ارزیابی و معرفی شد.

وی بیشترین مصرف کننده تجهیزات مخابراتی را ۳ ایراتور تلفن همراه و شرکت مخابرات ایران عنوان کرد و اظهار داشت: مصوبه ۱۶۳ کمیسیون تنظیم مقررات در اصلاح پروانه شرکت های ایراتسل و مخابرات به عنوان یک بند از این پروانه قید شده است و این شرکت ها ملزم به اجرای آن هستند معاون وزیر ارتباطات تأکید کرد: به دلیل اینکه موارد قید شده در پروانه ایراتورها ماهیت توافقی دارد، ایراتورها باید اینها را در پروانه هستند. وی با اینکه پیوست فناوری به دارنده پروانه های سازمان تنظیم مقررات ابلاغ شده است، خاطرنشان کرد: با توجه به اینکه این پیوست فناوری برای ایراتورها و فلان بخش خصوصی الزام اور نیست، باید برای اجرای آن در این بخش مشوق هایی در نظر گرفته شود.

حضور پررنگ بازی سازان ایرانی در «گیم کانکشن» فرانسه

صنعت بازی سازی ایران با داشتن ۱۲ غرفه، در نمایشگاه تجاری گیم کانکشن فرانسه حضور می یابد. به گزارش «ایران»، نمایشگاه تجاری گیم کانکشن فرانسه، یکی از معتبرترین رویدادهای تجاری صنعت بازی در دنیاست که با هدف انجام معاملات تجاری بین سازنده و ناشر برگزار می شود. با توجه به مؤثر بودن این نمایشگاه در امر تجارت بازی، در سال های اخیر بنیاد ملی بازی های رایانه ای از بازی سازان ایرانی حمایت می کرد تا در این نمایشگاه حضور داشته باشد و عموماً با توجه به محدودیت های موجود به طور میانگین از سه شرکت حمایت می شد. اسال تیز پس از دریافت درخواست ها، سه شرکت سورتا، پاییزان و ایرانی به دلیل روابط حسنی با بنیاد ملی بازی های رایانه ای که یک پکیج ویژه به تخفیف ۸۴ درصدی بود، بازی سازان ایرانی نیز بخوبی از این فرصت استفاده کردند. این پکیج شامل غرفه ۴ متری و دو بلیت حضور در نمایشگاه بود.

هشت شرکت ایرانی راسپینا، آنانشید، نوآگیمز، ایدک، اوایگیمز، دیجیتال درگون و دیدما، شرکت های فعال صنعت بازی در ایران هستند که به عنوان غرفه دار در این نمایشگاه حضور خواهند داشت. بنیاد ملی بازی های رایانه ای نیز غرفه ای اختصاصی برای خود و رویداد تی جی سی سال آینده در این نمایشگاه خواهد داشت و بدین ترتیب سهم صنعت بازی ایران در نمایشگاه گیم کانکشن به ۱۲ غرفه می رسد که تاکنون بی سایقه بوده است. نمایشگاه گیم کانکشن از ۱۰ آبان به مدت سه روز در شهر پاریس برگزار می شود.

صنعت بازی ایران با ۱۲ غرفه به فرانسه می رود باشکوه ترین حضور صنعت بازی ایران در نمایشگاه گیم کانکشن

فرانسه (۰۳۳۶۱-۰۷۷۹)

خبر ایران: صنعت بازی سازی ایران با داشتن ۱۲ غرفه در نمایشگاه تجاری گیم کانکشن فرانسه، بی سابقه ترین حضور را در این نمایشگاه تجربه می کند.

به گزارش خبر ایران از روابط عمومی بنیاد ملی بازی های رایانه ای، نمایشگاه تجاری گیم کانکشن فرانسه، یکی از معتبرترین رویدادهای تجاری صنعت بازی در دنیا است که با هدف انجام معاملات تجاری بین سازنده و ناشر برگزار می شود(ادامه دارد...)

(ادامه خبر...) با توجه به موتور بودن این نمایشگاه در امر تجارت بازی، در سال های اخیر بنیاد ملی بازی های رایانه ای از بازی سازان ایرانی حمایت می کرد تا در این نمایشگاه حضور داشته باشد و عموماً با توجه به محدودیت های موجود به طور میانگین از سه شرکت حمایت می شد اما اسال نیز پس از دریافت درخواست ها، سه شرکت سورتا، پاییزان و Black Cube Games از طرف بنیاد مورد حمایت گرفته و غرفه خواهند داشت.

پس از لزمه پیشنهاد ویژه ی گیم کانکشن فرانسه برای سازان ایرانی به طور میانگین از سه شرکت حمایت می شد اما اسال نیز پس از دریافت درخواست درصدی بود بازی سازان ایرانی نیز به خوبی از این فرصت استفاده کردند. این یکچنان شامل غرفه ۴ متری و دو بیلت حضور در نمایشگاه می شد.

هشت شرکت ایرانی راسپینا، آناشید، توآگیم، اوآگیم، ایدک و استودیو هنر نور و حرکت، دیجیتال درگون و دیدما؛ شرکت های فعال صنعت بازی در ایران هستند که به عنوان غرفه دار در این نمایشگاه حضور خواهند داشت.

بنیاد ملی بازی های رایانه ای تیز غرفه ای اختصاصی برای خود و رویداد تی جی سی سال آینده در این نمایشگاه خواهد داشت و بدین ترتیب سهم صنعت بازی ایران در نمایشگاه گیم کانکشن به ۱۲ غرفه می رسد که تاکنون بی سابقه بوده است. علاوه بر آن برخی از بازی سازان ایرانی نیز به صورت مستقل و به عنوان شرکت کننده و نه غرفه دار در این نمایشگاه شرکت خواهند کرد.

لازم به ذکر است تاکنون بخش زیادی از صادرات بازی های ایرانی به بازارهای جهانی از طریق همین حضور در نمایشگاه های بین المللی چون گیمزکام و گیم کانکشن اتفاق افتاده است.

نمایشگاه گیم کانکشن از تاریخ ۱۰ آبان به مدت سه روز در شهر پاریس برگزار می شود.

ابراهیم زاده: بازار عوام پسندانه را ترجیح می دهد / بازی های فنی هزینه بر است

گروه فناوری اطلاعات: تولیدکننده بازی فریاد آزادی؛ ترکستان گفت: ساخت بازی با محتوای غنی، کار سیار بر هزینه و زمان بری است؛ شرکت های تولید کننده در حال حاضر به دنبال ساخت بازی های کوچک و زود بازده هستند تا اینکه به سراغ بازی هایی با هزینه چندین میلیونی و بازی هایی با داستان غنی و ساخت پیچیده بروند. متأسفانه بازی سازان بازار عوام پسندانه را ترجیح می دهدند درحالی که می توان بازی با محتوای غنی ساخت که مورد پسند مردم قرار بگیرند.

احسان ابراهیم زاده، تولیدکننده بازی فریاد آزادی؛ ترکستان، در گفت و گو با خبرگزاری بین المللی قرآن (ایکتا) با اشاره به وضعیت حمایت از بازی های ایرانی اظهار کرد: درباره حمایت از بازی سازی، یعنی زیادی انجام شده است؛ بنیاد ملی بازی های رایانه ای طی چند سال از ساخت بازی های بزرگ (در سطح ایران) حمایت و مبالغی رو پرداخت می کرد؛ مدیریت جدید ترجیح دادند تا برای مدتی این حمایت ها متوقف شوند که البته این امر به دلایل وضعیت تاسامانی اقتصاد دولت در آن دوره بود درحالی که معتقدم حمایت تها بنا بر محدود بود پرداخت مالی باشد.

وی ادامه داد: بازی «فریاد آزادی»؛ ترکستان که از هر نظر مورد تایید همه مختصبهای بود و حتی چندین جایزه از جمله بهترین گرافیک، صدا گذاری و دیلم افتخارات را در بخش بازی های بزرگ در سومین جشنواره بازی های رایانه ای (سال ۹۳) دریافت کرد، اما متأسفانه به دلیل مشکلات ایجاد شده نشر این بازی به تأخیر افتاد و ما انتظار داشتیم تا بنیاد ملی بازی های رایانه ای، ناشر بازی رو مجباً به نشر بازی کند و درنهایت شاهد اتفاقاتی بودیم که در هیچ نقطه دنیا رخ نمی دهد.

ابراهیم زاده اظهار کرد: ناشر بازی فریاد آزادی؛ ترکستان که بیش از یک سال بازی را از ما خرید و متأسفانه آن را منتشر کرد. بازی بی کیفیت نبود و بسیاری از کارشناسان آن را تایید کرده بودند و این اتفاق سبب شد که بول، زمان و انگیزه بسیاری هدف برود تا جانی که حستگی بر تن دست اندکاران بازی ماند. وی در پاسخ به این پرسش که بسیاری از بازی سازان بیش از تولید بازی، منتظر حمایت ها هستند، نظرخان چیست، گفت: بررسی های بسیاری باید پیش از حمایت مالی بازی انجام شود، یعنی باید کاملاً مشخص شود تا شرکتی که درخواست حمایت نماید است، توانایی ساخت بازی را دارد یا خیر و حتی باید حداقل نمونه اولیه از بازی وجود داشته باشد تا در مورد بازی تصمیم گیری بهتری انجام شود؛ این تمنه قطعاً تمام امکانات بازی را تدارد اما می تواند نشان دهدند طرح کلی بازی باشد.

ابراهیم زاده با اشاره به این موضوع که حمایت از بازی های دینی و ارزشی کم است، گفت: البته این موضوع در همه بازی ها وجود دارد. روند ساخت بازی های بزرگ برای رایانه های شخصی در ایران تقریباً متوقف شده استو بیشتر شرکت های ساخت بازی برای گوشی موبایل یا تبلت روی آورده اند. هر چند که نباید از اهمیت این بازار چشم پوشی کرد اما به طور قطع پرداختن به این سیک بازی ها، روند صعودی کیفی چند سال قبل بازی سازی در ایران را متوقف کرده است و این مشکل را تها بنا بر مساحت از ساخت بازی بررسی کرد.

وی یادآور شد: مشکل اساسی روند توزیع بازی هاست. بازی های خوب ساخته شده است که طی ۲ سال گذشته هیچ کدام روند توزیع درستی نداشته اند و این تنها به گردن بنیاد نیست، بلکه توزیع کننده هم نشایر بسیار بسیار کم شده ای در این زمینه دارد زمانی که بازی هایی خوبی با هزینه های دولتی و زحمت بسیار تولید می شود اما شاهد توزیع مناسبی نیستیم و یا اصلاً توزیع نمی شود، چطوری می توان انتظار تولید بازی و با کیفیت داشت.

این بازی ساز اظهار کرد ساخت بازی با محتوای غنی، کار بسیار بر هزینه و زمان بری است؛ شرکت های تولید کننده در حال حاضر به دنبال ساخت بازی های کوچک و زود بازده هستند تا اینکه به سراغ بازی هایی با هزینه چندین میلیونی و بازی هایی با داستان غنی و ساخت پیچیده بروند. متأسفانه بازی سازان بازار عوام پسندانه را ترجیح می دهند درحالی که می توان بازی با محتوای غنی ساخت که مورد پسند مردم قرار بگیرند.

وی یادآور شد: حمایت ها در صنعت گیم باید از آموزش نیروی ماهر آغاز شود تا به بازار توزیع محصول نهایی گسترده شود. امیدوارم روزی را در (ادامه دارد...)

(ادامه خبر) ایران شاهد پیشیم که بخش خصوصی در صنعت بازی به اندازه ای قوی باشد که نیاز به حمایت دولتی باقی نماند. متأسفانه هم اکنون اینطور نیست و هدف باید کاملاً مشخص باشد. یعنی آیا هدف، بازار ایران است یا خارج از ایران؟ هدف ساخت بازی موبایل و کوچک است یا بازی بزرگ و جدی؟ و یا هدف از ساخت بازی تنها کسب درآمد برای تولید کننده و سوزاندن زمان برای مصرف کننده است یا هدف خلق اتری هنری و تأثیرگذار که همه اینها باید مورد بررسی قرار بگیرد.

ابراهیم راده اظهار کرد با تمام اتفاقات‌هایی که به بنیاد ملی بازی های رایانه ای دارم اما معتقدم بنیاد ملی بازی های رایانه ای، تأثیر بسیاری بر بازی سازی در ایران دارد و بسیاری از مشکلات بنتیاد مشاهده مشکلات بخش هایی همچون سینما، کتاب و موسیقی و حتی فیلم است. قطعاً این امکان وجود دارد که کارهای بهتری با سرمایه گذاری های هوشمندانه تری انجام شود. باید در نظر داشت که هزینه ساخت بازی های رایانه ای بسیار زیاد است و مردم از بازی سازها انتظار پیشترین ها را دارند و بازی های ایرانی را با توجه های خارجی مقایسه می کنند که البته هیچ اشکالی ندارد و امری طبیعی است، اما باید در نظر داشت که هزینه ساخت بازی های خارجی چند صد میلیون دلار بوده و این موضوع برای بنیاد غیر ممکن است. این صحبت ها به معنای این نیست که بنیاد کاری از پیش نمی برد اما بنیاد باید میکاری درست و هوشمندانه تری را داشته باشد.

و در پایان با اشاره به قانون جدید بنیاد ملی بازی های رایانه ای مبنی بر ارائه مجوز پس از ساخت بازی، گفت: تجربه ای در این زمینه تدارم اما به نوعی قبل از ساخت بازی نمی توان درباره محصول نهایی نظر قطبی داد.

پاسخگاه خبرنگاران

صنعت بازی ایران با ۱۲ غرفه به فرانسه می‌رود باشکوه ترین حضور صنعت بازی ایران در نمایشگاه گیم کانکشن فرانسه (۱۳۹۸-۰۷-۲۹)

۱۰

صنعت بازی سازی ایران با داشتن ۱۲ غرفه در نمایشگاه تجاری گیم کانکشن فرانسه، بی سابقه ترین حضور را در این نمایشگاه تجربه می کند.

به گزارش خبرنگار حوزه دنیای ارتباطات گروه فناوری مجازی پاسخگاه خبرنگاران جوان؛ نمایشگاه تجاری بین سازنده و ناشر برگزار می شود. صنعت بازی در دنیا است که با هدف انجام معاملات تجاری بین سازنده و ناشر برگزار می شود.

با توجه به موتور بودن این نمایشگاه در امر تجارت بازی، در سال های اخیر بنیاد ملی بازی های رایانه ای از بازی های سازان ایرانی حمایت می کرد تا در این نمایشگاه حضور داشته باشد و عموماً با توجه به محدودیت های موجود به طور میانگین از سه شرکت حمایت می شد. امسال نیز پس از دریافت درخواست ها، سه شرکت سورنا، پاییزان و Black Cube Games از طرف بنیاد مورد حمایت گرفته و غرفه خواهند داشت.

پس از ارائه پیشنهاد ویژه ای گیم کانکشن فرانسه برای بازی سازان ایرانی به دلیل روابط حسنی با بنیاد ملی بازی های رایانه ای که یک پکیج ویژه با تخفیف ۸۴ درصدی بود؛ بازی سازان ایرانی نیز به خوبی از این فرصت استفاده کردند. این پکیج شامل غرفه ۴ متری و دو بیلت حضور در نمایشگاه می شد.

هشت شرکت ایرانی راپسینا، آثارشید، نوآگیمز، اوگیمز، ایدک و استودیو هنر نور و حر کت، دیجیتال درگون و دیدما؛ شرکت های فعال صنعت بازی در ایران هستند که به عنوان غرفه دار در این نمایشگاه حضور خواهند داشت.

بنیاد ملی بازی های رایانه ای تیز غرفه ای اختصاصی برای خود و رویداد تی جی سی سال آینده در این نمایشگاه خواهد داشت و بدین ترتیب سهم صنعت بازی ایران در نمایشگاه گیم کانکشن به ۱۲ غرفه می رسد که تاکنون بی سابقه بوده است. علاوه بر آن برخی از بازی سازان ایرانی نیز به صورت مستقل و به عنوان شرکت کننده و نه غرفه دار در این نمایشگاه شرکت خواهند کرد.

لازم به ذکر است تاکنون بخش زیادی از صادرات بازی های ایرانی به بازارهای جهانی از طریق همین حضور در نمایشگاه های بین المللی چون گیمزکام و گیم کانکشن اتفاق افتاده است.

نمایشگاه گیم کانکشن از تاریخ ۱۰ آبان به مدت سه روز در شهر پاریس برگزار می شود.

منبع: بنیاد ملی بازی های رایانه ای

بی‌گزاری و ایجاد این‌ویژه ISNA

به میزبانی دانشگاه فردوسی مشهد می‌شود ماراتون بزرگ «ایده پردازی، برنامه نویسی و طراحی بازی» (۱۳۹۸-۰۷-۲۹)

مارathon بزرگ ایده پردازی، برنامه نویسی و طراحی بازی [FUMG AMEJAM] از ۱۵ الی ۱۷ آذرماه سال جاری با همکاری بنیاد ملی بازی های رایانه ای کشور برای تحسین بار در دانشگاه فردوسی مشهد برگزار می شود.

به گزارش ایسا - منطقه خراسان علی گلستانی، دبیر فراکسیون بازی های دیجیتال اتحادیه انجمن های علمی - دانشجویی مهندسی کامپیوتر کشور اظهار کرد: این ماراتون بازی سازی برای اولین بار در دانشگاه فردوسی مشهد برگزار می شود و در خلال آن تیم های شرکت کنندگان ملزم به ارائه یک بازی رایانه ای در مدت ۴۸ ساعت مداوم هستند و این تیم ها شامل ۲ الی ۳ عضو است که جامعه ای هدف آن دانشجویان و علاقه مندان به حوزه ای بازی های (ادامه دارد...)

(ادامه خبر ... دیجیتال و بازی سازی در کشور است. وی ادامه داد در راستای هم افزایی و ارتقاء سطح سواد بازی سازی علاقه مندان، کارگاه ها و همایش ها و دوره های بازی سازی با همکاری بنیاد ملی بازی های رایانه ای و انتستیتوی ملی بازی سازی و البته مرکز رشد این بنیاد برگزار و منعقد می شود. دبیر فراکسیون بازی های دیجیتال اتحادیه انجمن های علمی - دانشجویی مهندسی کامپیوتر کشور با بیان اینکه ماراتون بزرگ ایده پردازی، برنامه نویسی و طراحی بازی با توجه به پتانسیل های بالای دانشگاه فردوسی مشهد و توانایی برگزاری چنین رویدادهایی در سطح بین المللی در این دانشگاه برگزار می شود افزود؛ برنامه ریزی شده تا دوره های آینده این رویداد به صورت بین المللی برگزار شود که برای برگزاری آن نیازمند حمایت هایی از سوی مستولین و ارگان های دولتی و خصوصی هستیم. گلستانی پاداورد شد؛ مجری و طراح این رویداد انجمن علمی بازی های رایانه ای دانشگاه فردوسی مشهد است و دبیرخانه ای این رویداد نیز در دانشکده مهندسی این دانشگاه مستقر است. انتهای پیام

دریافت بارگذاری

دانشگاه فردوسی مشهد مسابقه ۴۸ ساعته بازی برگزار می کند

مارathon بزرگ ایده پردازی، برنامه نویسی و طراحی بازی FUMGAMEJAM ۴۸ ساعته در بازه زمانی ۱۵ الی ۱۷ آذرماه سال با همکاری دانشگاه فردوسی مشهد و بنیاد ملی بازی های رایانه ای کشور برگزار می شود؛ در ادامه همه راه دنیای بازی باشید. به نقل از روابط عمومی دانشگاه فردوسی مشهد، علی گلستانی دبیر برگزاری این رویداد، در همین رابطه گفت: این ماراتون بازی سازی، برای اولین بار است که در دانشگاه فردوسی مشهد برگزار می شود و در خلال آن تیم های شرکت کننده ملزم به ارائه یک بازی رایانه ای در مدت ۴۸ ساعت هستند. جامعه ای هدف این مسابقه دانشجویی انجمن های علمی - دانشجویی مهندسی کامپیوتر کشور افزود. دبیر فراکسیون بازی های دیجیتال اتحادیه انجمن های علمی - دانشجویی مهندسی کامپیوتر کشور افزود. با توجه به پتانسیل های والای دانشگاه برگزاری رویدادهایی در سطح بین المللی، این رویداد با هدف برگزاری رویداد به صورت بین المللی در دوره های بینی برگزار شده است، که برای اولین دوره آن در جهت برگزاری هر چه بیشتر این رویداد نیازمند حمایت هایی از سوی مستولین و ارگان های دولتی و خصوصی هستیم تا انشالله به این مجهود بررسیم. در راستای هم افزایی و بالاتر رفتن سطح سواد بازی سازی علاقه مندان، کارگاه ها و همایش ها و دوره های بازی سازی با بنیاد ملی بازی های رایانه ای و انتستیتوی ملی بازی سازی و البته مرکز رشد این بنیاد برگزار شده است. گلستانی در پایان اظهار داشت که مجری و طراح این رویداد انجمن علمی بازی های رایانه ای دانشگاه فردوسی مشهد است و دبیرخانه ای این رویداد نیز در دانشکده مهندسی این دانشگاه مستقر است. برای برندگان این مسابقه در مجموع ۱۷ میلیون تومان جوازی نقدی نیز در نظر گرفته شده است. علاقه مندان چهت کسب اطلاعات بیشتر و ثبت نام در این مسابقه می توانند به صفحه gamejam.um.ac.ir مراجعه نمایند.

دانشگاه خبرنگاران

با همکاری بنیاد ملی بازی های رایانه ای دانشگاه فردوسی مشهد مسابقه ۴۸ ساعته بازی برگزار می کند

(۰۲۰۵-۰۶۰۷۷۰)

مارathon بزرگ ایده پردازی، برنامه نویسی و طراحی بازی FUMGAMEJAM در بازه زمانی ۱۵ الی ۱۷ آذرماه سال با همکاری دانشگاه فردوسی مشهد و بنیاد ملی بازی های رایانه ای کشور برگزار می شود.

به گزارش حوزه دنیای ارتباطات گروه فضای مجازی باشگاه خبرنگاران جوان؛ علی گلستانی دبیر برگزاری رویداد FUMGAMEJAM، در همین رابطه گفت: این ماراتون بازی سازی، برای اولین بار است که در دانشگاه فردوسی مشهد برگزار می شود و در خلال آن تیم های شرکت کننده ملزم به ارائه یک بازی رایانه ای در مدت ۴۸ ساعت هستند. جامعه ای هدف این مسابقه دانشجویان و علاقه مندان به حوزه های بازی های دیجیتال و بازی سازی در کشور است. دبیر فراکسیون بازی های علمی - دانشجویی مهندسی کامپیوتر کشور افزود؛ با توجه به پتانسیل های والای دانشگاه فردوسی مشهد و توانایی برگزاری رویدادهایی در سطح بین المللی، این رویداد با هدف برگزاری رویداد به صورت بین المللی در دوره های دولتی و ارگان های دولتی و خصوصی هستیم تا این شالله به این مجهود بررسیم.

وی همچنین اضافه کرد: در راستای هم افزایی و بالاتر رفتن سطح سواد بازی سازی علاقه مندان، کارگاه ها و همایش ها و دوره های بازی سازی با بنیاد ملی بازی های رایانه ای و انتستیتوی ملی بازی سازی و البته مرکز رشد این بنیاد همکاری صورت می گیرد (ادامه دارد ...).

(ادامه خبر...) گلستانی در پایان افهار داشت که مجری و طراح این رویداد انجمن علمی بازی های رایانه ای دانشگاه فردوسی مشهد است و دبیرخانه ای این رویداد نیز در دانشکده مهندسی این دانشگاه مستقر است. برای برندگان این مسابقه در مجموع ۱۷ میلیون تومان جوایز نقدی نیز در نظر گرفته شده است. علاقه مندان جهت کسب اطلاعات بیشتر و ثبت نام در این مسابقه می توانند به صفحه gamejam.um.ac.ir مراجعه نمایند.

تیکت

خبرنگاری تخصصی موزه های

کارشناس فضای مجازی در گفت و گو با شبستان: کودک هایی که بازی نت سوت می شود/ افزایش «اینترنت» در سایه زندگی های مجازی!

خبرگزاری شبستان: بجهه هایی که تا دیروز برای رفتن تا سر کوچه توسط والدین کنترل می شدند که کجا می روند و چه زمانی باز می گردند، امروز در فضای مجازی با بی تهاشی مواجه اند که شاید برخی والدین قادر به درک آن نباشند.

به گزارش خبرنگار گروه اندیشه خبرگزاری شبستان: اگرچه فضای مجازی برای بسیاری از جوامع حکم بازوی کمکی در بسط فرهنگ و اندیشه شان را دارد اما آنها به همان اندازه که از این فضا در پیشبرد اهداف شان استفاده می کنند اما در صیانت از ورود اطلاعات تامیلوطا و همچنین توأم‌نمایی جامعه خود برای حضور در این فضا مناسب با گروه های سنی مختلف طرح و برنامه دارند.

این در حالی است که متناسبانه امروزه در کشور ما فضای مجازی برای بسیاری بیشتر از فضای واقعی جذبیت دارد و حضور مدام شان در این فضا باعث می شود که از این فضای مجازی را از یاد ببرند چنان که بعضاً امروز به تبییر کارشناسان شاهد شکل گیری «تیکیم های اینترنت» یعنی بجهه هایی که پدر و مادرشان حضور دائم در فضای مجازی را به بودن با آنها ترجیح می دهند، هستیم.

از این رو و در بررسی عوایقی که ما با غفلت و بی توجهی همان به سبک زندگی تحمیل می کنیم با حجت الاسلام فروهر، کارشناس فضای مجازی به گفت و گو پرداخته ایم که مشروح آن به حضورتان تقدیم می شود:

به نظر کارشناسان امروز شاهد شکل گیری طیپی با عنوان «تیکم اینترنت» هستیم، چه چیز باعث این حجم اسیب فضای مجازی به گروه سنی کودک و نوجوان می شود؟

مسئله ای که امروز در جامعه به عنوان یکی از مولفه های تاثیرگذار مطرح می شود، فضای مجازی است که روز به روز به دلیل گستردگی و پیشرفتی که دارد سبب ارائه مدل های مختلف سبک زندگی و فکر به اقشار و گروه های سنی مختلف به ویژه جوانان می شود.

ارتباط خانواده و فضای مجازی از جمله مواردی است که در سطح گسترده ای مطرح شده، این فضا با وجود اینکه فرصت های بسیاری در اختیار خانواده ها قرار داده است اما نمی توان اثکار کرد که اسیب هایی را نیز وارد ساخته کرده از جمله اسیب به روابط همسران و روابط والدین با فرزندان.

در این مجال با توجه به اینکه عموماً فرزندان توجه بیشتری نسبت به این مسئله دارند به برخی چالش هایی که گروه های سنی مختلف کودک، نوجوان و جوان با آن مواجه می شوند اشاره می کنیم.

بجهه های ما هفته ای بیست و سه ساعت اینمیشون می بینند طبق آمار بیناد ملی بازی های رایانه ای هفت درصد جامعه کلش آف کلتز بازی می کنند، ۲۲ میلیون زوج، روزانه سه ساعت بازی های رایانه ای دارند. فضای اینترنت به روی همه باز است و هیچ محظوظه سنی ندارد در حالی که در آمریکا قانونی تصویب شد که افراد زیر هجده سال ممنوعیت ورود به اینترنت را دارند.

آمار نشان می دهد که سن استفاده و دسترسی بجهه های با فضای مجازی در ایران به پایانه سال رسیده است، بجهه های پایانه گوشی موبایل دست می گیرند. گسترشی فضای مجازی و دسترسی آسان کودکان به فضای مجازی چندین اسیب را در بین دارد.

یک اسیب از منظر مسئله ساخت الفزاری است، اصطلاحی را می توانیم به کار ببریم که بسیار مهم و کاربردی است و فکر می کنیم به کار بردن آن، خانواده ها و مستولان را متوجه اسیب های فضای مجازی می کند.

امروز با این پدیده مواجهیم یعنی کودکانی که در این فضا رها شده اند. بجهه هایی که تا دیروز از سوی والدین تا سر کوچه کنترل می شدند که کجا می روند و چه زمانی بر می گردند اما امروز در فضای مجازی با بی تهاشی مواجه هستند که شاید برخی والدین قادر به درک آن نباشند.

از سوی دیگر دسته ای دیگر از بجهه های دلیل شکاف هایی که بعضاً وجود دارد و والدین شان از این فضا بی اطلاع هستند به اصطلاح پدر و مادر را دور می زندند و از این فضا استفاده نامطلوب می برند.

متاسفانه در کشور نسبت به فضای مجازی و بازی های رایانه ای و موبایل هیچ رده بندی سنی وجود ندارد در حالی که در کشورهای پیشرفته که سواد رسانه ای دارند محدوده سنی دوازده سال، هجده سال و بیست و چهار سال برای استفاده از اینترنت مطرح شده است. در آمریکا تبلت و اینترنت کودک طراحی شده است و بجهه های دسترسی به محتوایی جز آن ندارند، اما در کشور ما کودکان از همان گوشی و اینترنت که بزرگسالان دارند، استفاده می کنند. متاسفانه، گاهی کچ سلیمانی صورت می گیرد و متاسفانه سیستم های آموزشی ما به ویژه آموزش و پرورش در این زمینه کمک و اطلاع رسانی نمی کنند بلکه به هر پیانه ای بجهه های را به شبکه های اجتماعی می کشانند، به بیان دیگر معلم برای اینکه با بجهه های ارتباط داشته باشد از راه می رسد و می گویند گروه تلگرامی باز کنیم.

امروز کودک به سهولت به تلگرام دارد و می گوید مدرسه از ما خواسته است؛ والدین هم قانع می شوند و چیزی نمی گویند چندی قبل مستولان کشور در حوزه جرائم سایبری و کارگروه تعیین مصادیق محتوای مجرمانه اعلام کردد که تعداد هشت هزار کانال تلگرامی مستهجن وجود دارد که درخواست داده ایم که این کانال ها بسته شود، ولی هنوز اقدامی صورت نگرفته است، طبیعتاً وقتی فضا این چنین اولاده استه انتظاری نمی توان داشت؟ (ادامه دارد...)

(ادامه خبر ...) چرا باید این فضای وجود داشته باشد؟ چرا بجهه ها باید دسترسی به این فضای داشته باشند و چرا آموزش و پرورش باید از طریق برخی معلمان از بجهه ها بخواهد که در کالال های تکنولوژی و گروه های تکنولوژی داشته باشند؟!

این ساعات طولانی آنلاین بودن و حضور در فضای مجازی بینان خانواده را با چه مشکلاتی مواجه می کند؟ اکنون با کودکانی مواجهیم که در این فضای آمده اند و تجربه کافی هم ندارند که با چه کسانی ارتباط بگیرند و مورد سوء استفاده قرار گرفته اند و اطلاعات از آنها دریافت نموده و یا هزینه هایی از آنها گرفته و خانواده با مشکل مواجه شده است.

امروز می گوییم فضای مجازی اما این فضای تایپات حقیقی دارد کوکان، نوجوانان و جوانان ما در این فضای آسیب می بینند به گونه ای که بحث کودک آزاری و اذیت در فضای آنلاین جدی شده است.

اعتدالهای دیجیتالی که شکل گرفته است تاثیر کمتری از مخدر ندارند. اکنون افرادی به مرآت مشاوره می آیند که شکایت دارند که فرزندانشان پشت کامپیوتر می نشینند و یا با تبلت و گوشی کار می کنند و زمانی که این امکانات را از آنها می گیریم، تراحتی ایجاد می کنند این موارد جنبه های سخت افزاری آسیب به کودکمان است.

مشکل دیگری هم وجود دارد که مربوط به بازی های رایانه ای می شود، برای من سوال است که چرا در کشور ما نهادی متولی حضور این هجده تن بیست میلیون جوان در فضای مجازی نیست.

کوکد با این اطلاعات و تجربه کم وارد این فضای شود و آسیب می بیند، اکنون دسترسی بجهه ها به محتوایی که نباید ببینند وجود دارد، موسسه ای در آمریکا آمار تکان دهنده ای را منتشر کرد که طی آن اعلام شده بود نواده درصد کوکانی که به اینترنت دسترسی دارند، همان فیلم های مستجهن دیده اند.

اکنون مشکل ما در دفاتر مشاوره، مساله بلوغ زودرس جنسی استه یعنی کوکد در فضای مجازی فیلمی دیده است و زودتر از آن که به بلوغ عقلی برسد به بلوغ جنسی رسیده است. تصور کنید فیلترشکن های متعددی هم در بازار وجود دارد.

دسترسی یک توجهی باید فیلتر بدنی و ضعیت را به همراه دارد، یعنی هرچه که بخواهد را جست و جو می کند، این آسیب است و به تعییر مقام معظم رهبری اطلاعات تادرست روی سر آنها ریخته می شود.

بحث دیگر در حوزه نرم افزار است، توانی توایم که فضای را به روی بجهه ها بیندیم، به هر حال یک محیط و تکنولوژی جدید در اختیار پسر قرار گرفته است و من

توان از این فضای برای ذخیره سازی ابیوه اطلاعات پره مدد شد ولی باید یک سری اتفاقات نرم افزاری هم صورت گیرد.

راهکار خروج از این وضعیت و رهایی از آسیب های حضور اینچنانی در فضای مجازی چیست؟

از نظر من باید سیسیری را باز کنیم که کنترل شده باشد نه مانند اکنون که عنان فضای اینترنت در دست بجهه ها است در حالی که بجهه ها باید اینترنت پاک و سالم داشته باشد. در این میان نظارت والدین نقش مهمی را ایفا می کند. باید به گوشی های تلفن همراه بجهه ها نظارت وجود داشته باشد، نباید بجهه را میان

هزاران غیر افرادی که کوکان نه آنها را می شناسند و نه قابل اعتماد هستند، رها کرد. نکته سوم مساله آموزش است، بجهه ها باید آموزش بینند، نمی شود این فضای را بست و منع کرد. ما می توایم یک سری آموزش ها را داشته باشیم و سیستم آموزشی ها در خدمت باشد. حل این مساله از یک نظر به آموزش بر می گردد. صدا و سیما و کتاب های درسی در این میان نقش مهمی دارند.

این جزو سعادت بجهه ها است، اگر روی ساخت افزار، مدیریت صورت گیرد که بجهه ها از فضای امن استفاده کنند و آموزش کافی داده شود تازه می توایم بگوییم که یتیمان اینترنتی یک متولی پیدا کرده اند و گرفته و ضعیت کنونی ادامه خواهد داشت.

اگر فردی در سینم کوکی انحراف یافته تا بزرگ شود با این انحراف زندگی می کند و این تایله به گونه ای است که شاید تا مدت ها توانیم آن را از ذهن اش پاک کنیم. متناسبانه، ورود اینترنت از خارج از مرزها و انجام بازی هایی مبنی بر فرهنگ خارجی فرصت مناسبی را برای استفاده دشمن فراهم می کند.

پایان پیام ۲۴۸/

فنا

۱۱ بازی ساز ایرانی به گیم کانکشن فرانسه می روند

صنعت بازی سازی ایران با داشتن ۱۲ غرفه در نمایشگاه تجاری گیم کانکشن فرانسه، گسترش ترین حضور را در این نمایشگاه تجربه می کند.

فناوران - نمایشگاه تجاری گیم کانکشن فرانسه، یکی از رویدادهای تجاری صنعت بازی در دنیا است که با هدف انجام معاملات تجاری بین مازنده و تاجر برگزار می شود.

با توجه به مولت بودن این نمایشگاه در امر تجارت بازی، در سال های اخیر بنیاد ملی بازی های رایانه ای از بازی سازان ایرانی حمایت می کرد تا در این نمایشگاه حضور داشته باشند و عموماً با توجه به محدودیت های موجود به طور مبانگی از سه شرکت حمایت می شد.

امسال تیز پس از دریافت درخواست ها، سه شرکت سورنا، پاییزان و Black Cube Games از طرف بنیاد مورد حمایت گرفته و غرفه خواهند داشت.

پس از ارایه پیشنهاد ویژه گیم کانکشن فرانسه برای بازی سازان ایرانی به دلیل روابط حسنی با بنیاد ملی بازی های رایانه ای که یک پکیج ویژه با تخفیف ۸۴٪ درصدی بود، بازی سازان ایرانی نیز به خوبی از این فرصت استفاده کردند این پکیج شامل غرفه ۴ متری و دو بیلت حضور در نمایشگاه می شد.

هشت شرکت ایرانی راسپینا، آثارشید، نوآگیمز، اوگیمز، ایدک و استودیو هنر نور و حر کت، دیجیتال درگون و دیدما؛ شرکت های فعال صنعت بازی در ایران هستند که به عنوان غرفه دار در این نمایشگاه حضور خواهند داشت (ادامه دارد ...)

(ادامه خبر) – بنیاد ملی بازی های رایانه ای نیز غرفه ای اختصاصی برای خود و رویداد تی جی سال آینده در این نمایشگاه خواهد داشت و بدین ترتیب سهم صنعت بازی ایران در نمایشگاه گیم کانکشن به ۱۲ غرفه می رسد که تاکنون بی سابقه بوده است. علاوه بر آن برخی از بازی سازان ایرانی نیز به صورت مستقل و به عنوان شرکت کننده و نه غرفه دار در این نمایشگاه شرکت خواهند کرد. تاکنون بخش زیادی از صادرات بازی های ایرانی به بازارهای جهانی از طریق همین حضور در نمایشگاه های بین المللی چون گیمزکام و گیم کانکشن اتفاق افتاده است.

برگزار می شود (۰۷۰-۹۸۷۶۵-۱۱۱۵) | آذر ماه؛ ماراتون بزرگ ایده بردازی، برنامه نویسی و طراحی بازی در دانشگاه فردوسی مشهد

ماراثون بزرگ ایده پردازی، برنامه نویسی و طراحی بازی (FUMGAMEJAM) ۱۵ الی ۱۷ آذرماه سال جاری در دانشگاه فردوسی مشهد و با همکاری بنیاد ملی بازی های رایانه ای کشور پرگزار می شود.

به گزارش خبرگزاری دانشجو از مشهد غلی گلداتی دبیر برگزاری این رویداد، گفت: این همراهان بازی سازی برای اولین بار در دانشگاه فردوسی مشهد برگزار میگردد و در خلال آن تیم های شرکت کنندگان ملزم به ارائه یک بازی رایانه ای در مدت ۴۸ ساعت مدام هستند و این تیم ها شامل ۲ الی ۳ عضو می باشند که جامعه ای هدف آن دانشجویان و علاقه مندان به حوزه ای بازی های دیجیتال و بازی سازی در کشور است.

وی همچنین اضطراری کرد: در راستای هم افزایی و بالاتر رفتن سطح سواد بازی سازی علاقه مندان، کارگاه ها و همایش ها و دوره های بازی سازی با همکاری بنیاد ملی بازی های رایانه ای و انتیتوی ملی بازی سازی و البته مرکز رشد این بنیاد برگزار و منعقد میگردد. گلستانی در پایان بیان کرد: مجری و طراح این رویداد انجمن علمی بازی های رایانه ای دانشگاه فردوسی مشهد است و دیرخانه ای این رویداد نیز در داشکده ای مهندسی، این دانشگاه مستقر است.

۱۱. بازی ساز ایرانی به گیم کانکشن فرانسه می‌روند

صنعت بازی سازی ایران با داشتن ۱۲ غرفه در نمایشگاه تجاري گیم کانکشن فرانسه، گستره ترین حضور را در این نمایشگاه تجاري مي کند. نمایشگاه تجاري گیم کانکشن فرانسه، يكی از رویدادهای تجاري صنعت بازی در دنيا است که با هدف انجام معاملات تجاري بين سازنده و ناشر برگزار مي شود. با توجه به موثر بودن اين نمایشگاه در امر تجارت بازی، در سال هاي اخير پيشا مللي بازی هاي راياني اي از بازی سازان ايراني حمایت مي گرد تا در اين نمایشگاه حضور داشته باشند و عمدهما با توجه به محله دست هاي موجود به همه مسلطگان، از سه شرکت حمایت مي شوند.

امسال نیز پس از دریافت درخواست‌های شرکت سورتا، پاییزان و Black Cube Games از طرف بنیاد مورد حمایت گرفته و غرفه خواهند داشت.
پس از ازایه پیشنهاد و پیزه گیم کانکشن فرانسه برای سازن ایرانی به دلیل روایت حسنے با بنیاد ملی بازی های رایانه ای که یک پیچ و پیزه با تخفیف ۸۴ درصدی بود، بازی سازن ایرانی نیز به خوبی این فرصت استفاده کردند. این پیچ شامل غرفه ۴۰ متری و دو بیلیت حضور در تماشگاه می شد.
هشت شرکت ایرانی راسپینا، آناشید، نوآگیمز، اوآگیمز، ایدک و استودیو هنر نور و حرکت، دیجیتال درگون و دیدمه؛ شرکت های فعال صنعت بازی در ایران هستند که به عنوان غرفه دار در این تماشگاه حضور خواهند داشت.

بنیاد ملی بازی های رایانه ای نیز غرفه ای اختصاصی برای خود و رویداد تی جی سال آینده در این نمایشگاه خواهد داشت و بدین ترتیب سهم صنعت بازی ایران در نمایشگاه گیم کانکشن به ۱۲ غرفه می رسد که تاکنون بی سابقه بوده است. علاوه بر آن برخی از بازی سازان ایرانی نیز به صورت مستقل و به عنوان شرکت کننده و نه غرفه دار در این نمایشگاه شرکت خواهند کرد.

تاکنون بخش زیادی از صادرات بازی های ایرانی به بازارهای جهانی از طریق همین حضور در نمایشگاه های بین المللی چون گیمزکام و گیم کانکشن اتفاق افتداده است.

نمایشگاه گیم کانکشن از تاریخ ۱۰ آبان به مدت سه روز در شهر پاریس برگزار می شود.

امروز آخرین مهلت ارسال مقالات و بازی های جدی به دبیرخانه DGRC

۲۰ مهرماه (امروز) آخرین مهلت ارسال مقالات به کنفرانس DGRC است. پژوهشگران حداکثر تا پایان ساعت ۲۴ فرصت دارند.

به گزارش خبرنگار حوزه دنیای ارتباطات گروه فضای مجازی پاشنگاه خبرنگاران جوان؛ امروز، ۲۰ مهرماه آخرین مهلت ارسال مقالات به کنفرانس DGRC است. با توجه به اینکه این تاریخ به هیچ عنوان تمدید نخواهد شد، از پژوهشگران گرامی درخواست می شود حداکثر تا پایان ساعت ۲۴ امروز مقالات خود را به دبیرخانه کنفرانس ارسال نمایند.

کنفرانس تحقیقات بازی های دیجیتال تحت حمایت شاخه دانشجویی IEEE دانشگاه علم و صنعت ایران است. مقالات ارسالی پس از داوری و در صورت تایید نهایی، در یکی از دو بخش «از رانه شفاهی» یا «از رانه پوستری» پذیرفته می شوند.

تمامی مقالات پذیرش شد در کنفرانس، در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISI) و سیویلیکا (CIVILICA) نمایه می گردد. بهترین مقالات از میان مقالات پذیرش شده در هر خوش، یکی از مقالات، مشروط به کسب امتیاز مورد تقدیر داوران به عنوان «مقاله برتر خوش» شناخته شده و جایزه ویژه دریافت می نماید.

علاوه بر این، مقالات حائز شرایط، به شکل نسخه گسترش یافته برای چاپ در مجلات منتخب در نظر گرفته می شوند. «فصلنامه علمی پژوهشی تحقیقات فرهنگی» و «فصلنامه علمی پژوهشی توسعه فناوری»، «فصلنامه علمی پژوهشی مطالعات رسانه های نوین» و «ژورنال بین المللی حوزه رسانه Asian»، «Journal of Communication» پذیرنده مقالات برتر حوزه علوم انسانی و علوم اجتماعی هستند. همچنین «فصلنامه علمی پژوهشی فناوری اطلاعات و ارتباطات (IICTR)» برای مقالات فنی - مهندسی انتخاب شده است.

راهنمای تگارش مقاله مقالات ارسالی باید حداکثر در ۱۲ صفحه مطابق با قالب های استاندارد کنفرانس آماده شده و ارسال گردد. شما می توانید جهت اطلاع از چیزگونگی تگارش مقاله برای این کنفرانس، روی یکی از لینک های زیر کلیک کرده و قالب تگارش مقاله این کنفرانس را دانلود نمایید:

قالب برای مقالات فارسی:

<http://direc.ir/Uploads/DGRC/DGRC2017TemplateFarsi.doc>

قالب برای مقالات انگلیسی:

<http://direc.ir/Uploads/DGRC/DGRC2017TemplateEnglish.doc>

منبع: بنیاد ملی بازی های رایانه ای

گزارش «ابتکار» از زوایای یک بازی خطرناک که باعث خودکشی دو دختر شد «نهنگ آبی» دختران اصفهان را بلعید

آسو محمدی

سقوط ۲ دختر نوجوان از پل چمران اصفهان؛ خبری که در تگاه نخست در کنار سایر حوادث ۲ روز پیش قرار گرفت اما متعاقب آن رئیس پلیس آگاهی اصفهان اعلام کرد که این دو نوجوان قبل از سقوط صدای خود را غبط و در این فایل صوتی با خانواده خود خداحافظی کرده اند و علت این کار را انجام بازی آنلاین نهنگ آبی در فضای مجازی گفتند. این در حالی بود که یک ماه پیش، رئیس مرکز تشخیص و پیشگیری از جرائم سایبری پلیس فتا تاجا توضیح داد: «پرونده این بازی در ایران بسته شده و هیچ قربانی هم نداشته است». حالا با انتشار این خبر تحسین قربانیان این بازی در ایران بسته شده است. البته اگر تحقیقات بعدی پلیس مهر تایید نهایی درباره علت خودکشی این ۲ دختر نوجوان را صادر کند حسین باهر، رفوارشناس و حقوقدان در این پاره به «ابتکار» می گوید: «وقتی قبل از ورود هر تکنولوژی، فرهنگ آن به کشور وارد شود و قوع چنین اتفاق هایی دور از انتظار نیست. این روزها به دلیل عدم فرهنگ سازی ورود انواع فناوری ها از طریق فضای مجازی برای خانواده های ایرانی مشکل ساز شده است».

بازی نهنگ آبی از ذهن یک دانشجوی اخراجی روان شناسی روس بیرون آمده تا به قول خودش «آدم های بی مصرفی را که دلیلی برای زندگی شان ندارند، در مرحله پنجهایم این بازی به خودکشی دعوت کند». در واقع، این بازی هرگز، چهار سال پیش برای اولین بار در روسیه و در شبکه اجتماعی محلی «وی کی» (VKontakte) معادل فیسبوک روسیه به راه افتاد. در ابتدا این بازی های رایانه ای به نظر می رسید تا اینکه خبر آن در محافل خبری ایران بازتاب پیدا کرد. اما ماجرا از چه قرار است؟ در ابتدا کاربر با تبغ یک نهنگ آبی روی دست خود می کشد و پس از آن از او خواسته می شود به کارهای خطرناکی دست بزند. ۵۰ وظیفه به طور اختصاصی برای هر شرکت کننده در نظر گرفته می شود که بازی را تا ۳۰ روزه ادامه می دهد؛ البته هر شرکت کننده فقط عبور از ۴۹ مرحله را می بیند، چراکه با عبور از مرحله آخر شرکت کننده دیگر در قید حیات نخواهد بود که بیرونی اش را جشن بگیرد. نکته عجیب این بازی است که چهار سال از ورود این بازی به دنیای فناوری تعلیم گزند اما پیشرفتش در هند به قدری بوده که مقامات هندی از گوگل خواسته اند دسترسی به این بازی را برای کاربران ممنوع کند و حتی ذخیره فایل خام تصمی این بازی را جزو جرایم نرم افزاری محسوب کرد. حالا هم به نظر می رسد نگرانی هایی را برای خانواده ها و مستولان ایران به وجود آورده است. (ادامه دارد -)

(ادامه خبر ...) از شایعه پراکنی تا مختومه شدن پرونده
 یک ماه پیش بود که مرگ دو جوان در پاسخ این شایعه را در افکار عمومی و فضای مجازی پرورزگ کرد که به دلیل انجام بازی نهنگ آمی، خودکشی کرده اند همان موقع رئیس مرکز تشخیص و پیشگیری از جرائم سایبری پلیس فتا ناجا به این خبر واکنش نشان داد و با اشاره به شایعات مرگ دو جوان در چالش «نهنگ آمی» اعلام کرد: «این بازی در ایران قربانی نداشته و برخی از تصاویر و فیلم هایی که در این زمینه وجود دارد و به این بازی در ایران منتب شده است، صحت ندارد این تصاویر مربوط به کشورهای دیگر یا اقدامات دیگری است که به این بازی مرتبط نبود و به انتشاره به کاربران ایرانی نسبت داده شده است.» سرهنگ علی نیک نفس این خبر را «شیطنت کاربران» توصیف کرد و توضیح داد: «خبر این بازی مربوط به اوایل امسال است که حتی برخی از اخبار آن در رسانه های فارسی زبان هم منتشر شده، اما اینکه چرا بعد از گذشت چهار پنج ماه به یکباره این حجم از اخبار در شبکه های اجتماعی بازتاب داشته است، همان ترقه های خبری است که ناشی از شیطنت برخی از کاربران است.» از سوی دیگر، مدیر عامل بنیاد ملی بازی های رایانه ای هم اعلام کرد: «چالش بازی نهنگ آمی تمام شد و سازندگان آن بازداشت شدند. از آنجا که نهنگ آمی نیاز به یک «کاربر مدیر» برای تایید و اعلام مراحل دارد، با بازداشت سازندگان آن عملاً دیگر این چالش وجود ندارد.»

ورود نهنگ آمی به ایران منطقی است

ماجرای اینجا کشیده شد که وزیر ارتباطات هم نسبت به آن واکنش نشان داد. محمدجواد آذری چهرمی همان روزها در اینستاگرام خود ورود این بازی را به ایران منطقی اعلام کرد او توضیح داد: «در میان بازی های مقید گامی اندیشه های شیطانی نیز تبدیل به یک بازی می شود و نهنگ آمی یکی از این بازی هاست. در این میان و برای صیانت از جوانان مهم ترین وظیفه را در کنار حاکمیت، خانواده ها بر عهده دارد. این بازی از بسیاری از فروشگاه های ترم افزار حذف شده و به طریق معمول از ایران هم قابل دسترس نیست.» آذری چهرم از مذکوره وزارت ارتباطات با مدیران و سازندگان این بازی خبر داد و گفت: «برای عدم اشاعه خشونت در جامعه با سازندگان این بازی مذکوره می کنیم، هرجند این شbekه اجتماعی ^{۱۰۷} در ایران مسدود است، اما تلاشی برای این موضوع خواهیم کرد.» واکنش مردم در فضای مجازی

اما سقوط این ۲ دانش آموز اصفهانی واکنش مردم را هم به دنبال داشت: از توبیخ آغاز شد و به تدریج به همه رسانه ها راه پیدا کرد. حمید در توبیخش به این خبر اشاره کرده و سپهر نوشت: «قضیه نهنگ آمی انقدر عجیبیه که من اول باورش نکردم اما جایه که تو چهار سال از تمام دنیا ۱۳۰ نفر قربانی گرفته، نه سالی ۱۶ هزار نفر تصادفات جاده ای.» اشکان هم نوشت: «بازی نهنگ آمی در حقیقت بشر ایجاد شده، ادم های بی مصرف رو به دست خودشون حذف می کنند، من که حمایت می کنم،» کاربری دیگر هشدار می دهد و می نویسد: «بازی نهنگ آمی باز هم تو ایران فراگیر شده، حواستون به بجهه هاتون باشد. آخر این بازی، مرگ.»

در این میان، باهر، رفتارشناس معتقد است: «این بازی هم مانند بسیاری از بازی های رایانه ای دیگر در افراد ایجاد توهمندی کند که اینه لانوع توهمندی توهم صادق که در شرعاً ایجاد می شود و توهمندی کاذب که در افراد معتقد به مواد مخدوش روان گردان بروز می یابد. این دسته از بازی ها از نوع دوم است که فرد خود را جایگزین نهنگ می بیند و دچار «خود دیگر بینی» می شود و به بد از آن دیگر فکر نمی کند دقیقاً همان اثری که موادی همچون شیشه و گریستال بر ناخودآگاه فرد می گذارد. این موضوع در گذشته با عنوان سنتشوی مغزی مطرح می شد.» به اعتقاد این حقوقدان: «در چنین وضعیتی خانواده مسئول فرزندان خود است. آنان باید مراقب کودکان و توجوّهات خود باشند تا گرفتار این بازی های خطرناک نشوند.»

این الخبر و این واکنش ها درحالی است که بازی نهنگ آمی، تگرایی های زیادی را در هند، روسیه و اروپای غربی از جمله فرانسه و انگلیس به وجود آورده است. بزریل را هم باید به جمع این کشورها اضافه کرد، آنها در این بازی، جنبشی به نام «نهنگ صورتی» ایجاد کرده اند که با کمک همکاری صدها داوطلب ایجاد شده است. این جنبش براساس وظایف مثبتی ایجاد شده که به زندگی بیها می دهد و با افسرده گی مبارزه می کند همچنین در بزریل جنبش مردمی برای مقابله با این بازی ایجاد شده تا کسانی را که به کمک روحی احتیاج دارند راهنمایی کنند. همچنین پلیس مبارزه با جرائم فتاوری های پیشرفتنه بزریل سازوکاری دیجیتال برای هشدار به جوانان درباره خطرات این بازی فراهم کرده است. با این توضیحات به نظر می رسد چه علت سقوط این دو دختر اصفهانی الگوبرداری از بازی نهنگ آمی باشد چه نباشد بیهوده است مستولان و خانواده ها نسبت به آن حساس شوند و اقدام های لازم را انجام دهند چرا که همیشه پیشگیری بیهوده از درمان بوده است.

با همه اینها دیروز ندیر روابط عمومی علم پژوهشی اصفهان درباره وضیعت این دختران اعلام کرد: «یکی از این دو نفر به دلیل شدت جراحات جان خود را از دست داد و دیگری دچار شکستگی های متعدد شده و سطح هوشیاری او نسبت به روز اول افزایش یافته است.» با این خبر باید منتظر ماند و دید با بیهوده کامل این این نوجوان، آیا دلیل واقعی خودکشی آنها انجام بازی نهنگ آمی بوده یا خیر.

گزارش «ابتکار» از زوایای یک بازی خطرناک که باعث خودکشی دو دختر شد «نهنگ آمی» دختران اصفهانی را بلعید

آسو محمدی

سقوط ۲ دختر نوجوان از بیل چمران اصفهان؛ خبری که در تگاه نجست در کنار سایر حوادث ۲ روز پیش قرار گرفت اما متعاقب آن رئیس پلیس آگاهی اصفهان اعلام کرد که این دو نوجوان قبل از سقوط صدای خود را ضبط و در این فایل صوتی با خانواده خود خداحافظی کرده اند و علت این کار را انجام بازی آنلاین نهنگ آمی در فضای مجازی گفتند. این درحالی بود که یک ماه پیش، رئیس مرکز تشخیص و پیشگیری از جرائم سایبری پلیس فتا ناجا توضیح داد: «بیهوده این بازی در ایران بسته شده و هیچ قربانی هم نداشته است.» حالا با انتشار این خبر تحسین قربانیان این بازی در ایران نیست شده است. البته (ادامه دارد ...)

(ادامه خبر ...) اگر تحقیقات بعدی پلیس مهر تایید نهایی درباره علت خودکشی این ۲ دختر نوجوان را صادر کند، حسین باهر، رفتارشناس و حقوقدان در این باره به «لیکارز» می‌گویند: «وقتی قبل از ورود هر تکنولوژی، فرهنگ آن به کشور وارد شود و قوع چنین اتفاق‌های دور از انتظار نیست، این روزها به دلیل عدم فرهنگ سازی ورود انواع فناوری‌ها از طریق فضای مجازی برای خانواده‌های ایرانی مشکل ساز شده است.»

بازی نهندگ آینی از ذهن یک دانشجوی اخراجی روان شناسی روس بیرون آمده تا به قول خودش «آدم‌های بی مصرفی را که دلیل برای زندگی شان ندارند، در مرحله پنجماهن این بازی به خودکشی دعوت کند» در واقع، این بازی مرگبار، چهار سال پیش برای اولین بار در روسیه و در شبکه اجتماعی محلی «وی کی» (VKontakte) معادل فیسبوک روسیه به راه افتد. در ابتدا این بازی همچون دیگر بازی‌های رایانه‌ای به نظر می‌رسید تا اینکه خیر آن در محافل خبری ایران بازتاب پیدا کرد. اما ماجرا از چه قرار است؟ در اینجا کاربر با تبع یک نهندگ آینی روی دست خود می‌کشد و پس از آن از او خواسته می‌شود به کارهای خطرناکی دست بزند. ۵ وظیفه به طور اختصاصی برای هر شرکت کننده در نظر گرفته می‌شود که بازی را تا «هزاره ادامه می‌دهد؛ لیکن هر شرکت کننده فقط عبور از ۴۹ مرحله را می‌بیند، جراحت باعور از مرحله آخر شرکت کننده دیگر در قید حیات نخواهد بود که بیرونی اش را جشن بگیرد. نکته عجیب این بازی این است که چهار سال از ورود این بازی به دنیای فناوری ننمی‌گذرد اما پیش‌روش در هند به قدری بوده که مقامات هندی از گوگل خواسته اند دسترسی به این بازی را برای کاربران ممنوع کند و حتی ذخیره فایل خام تنسی این بازی را جزو جرایم نرم افزاری محسوب کرد. حالا هم به نظر می‌رسد نگرانی‌هایی را برای خانواده‌ها و مستولان ایران به وجود آورده است.

از شایعه پراکنی تا مختوّمه شدن پرونده

یک ماه پیش بود که مرگ دو جوان در یاسوج این شایعه را در افکار عمومی و فضای مجازی پرورنگ کرد که به دلیل انجام بازی نهندگ آینی، خودکشی کرده‌اند. همان موقع رئیس مرکز تشخیص و پیشگیری از جرائم سایبری پلیس فنا تاجا به این خبر واکنش نشان داد و با اشاره به شایعه‌ای شنیدگ آینی «اعلام کرد: «این بازی در ایران قربانی نداشته و برخی از تصاویر و فیلم‌هایی که در این زمینه وجود دارد و به این بازی در ایران منطبق شده است، صحبت تدارد این تصاویر مربوط به کشورهای دیگر یا اقدامات دیگری است که به این بازی مرتبط نیوپ و به اشتباه به کاربران ایرانی نسبت داده شده است.» سرهنگ علی نیک نفس این خبر را «شیطنت کاربران» توصیف کرد و توضیح داد «خبر این بازی مربوط به اوایل امسال است که حتی برخی از اخبار آن در رسانه‌های فارسی زبان هم منتشر شده، اما اینکه چرا بعد از گذشت چهار پنج ماه به یکباره این حجم از اخبار در شبکه‌های اجتماعی بازتاب داشته است، همان ترقه‌های خبری است که ناشی از شیطنت برخی از کاربران است.» از سوی دیگر، مدیر عامل بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای هم اعلام کرد: «چالش بازی نهندگ آینی تمام شد و سازندگان آن بازداشت شدند، از آنجا که نهندگ آینی تیاز به یک «کاربر مدیر» برای تایید و اعلام مراحل دارد، با بازداشت سازندگان آن عملای دیگر این چالش وجود ندارد.»

ورود نهندگ آینی به ایران منطقی است

ماجرای این خبر که آنچه کشیده شد که وزیر ارتباطات هم تسبیت به آن واکنش نشان داد، محمد جواد آذری چهرمی همان روزها در اینستاگرام خود ورود این بازی را به ایران منتفی اعلام کرد او توضیح داد: «در میان بازی‌های مفید گاهی اندیشه‌های شیطانی نیز تبدیل به یک بازی می‌شود و نهندگ آینی یکی از این بازی‌های است. در این میان و برایی صیانت از جوانان مهم ترین وظیفه را در کنار حاکمیت، خانواده‌ها بر عهده دارند. این بازی از بسیاری از فروشگاه‌های نرم افزار حذف شده و به طریق معمول از ایران هم قابل دسترس نیست.» آذری چهرمی از مذکوره وزارت ارتباطات با مدیران و سازندگان این بازی خبر داد و گفت: «برای عدم اشاعه خشونت در جامعه با سازندگان این بازی مذاکره می‌کنیم، هرچند این شبکه اجتماعی **۷۵۰** در ایران مسدود است، اما تلاش برای این موضوع خواهیم کرد.» واکنش مردم در فضای مجازی

اما سقوط این ۲ دانش‌آموز اصفهانی واکنش مردم را هم به دنبال داشت: از توییتر آغاز شد و به تدریج به همه رسانه‌ها راه پیدا کرد. حمید در توییترش به این خبر اشاره کرده و سپهر نوشت: «قضیه نهندگ آینی انقدر عجیب‌های من اول باورش نکردم اما جایله که تو چهار سال از تمام دنیا **۱۳۰** نفر قربانی گرفته، نه سالی **۱۶** هزار نفر تصادفات جاده‌ای.» اشکان هم نوشت: «بازی نهندگ آینی در حقیقت برای اصلاح نزد پسر ابداع شده، آدم‌های بی مصرف رو به دست خودشون حذف می‌کنند، من که حمایت می‌کنم،» کاربری دیگر هشدار می‌دهد و می‌نویسد: «بازی نهندگ آینی باز هم تو ایران فرآگیر شده. حواس‌تون به بجهه هاتون باشه. اخیر این بازی، مرگه.»

در این میان، باهر، رفتارشناس متقد است: «این بازی هم مانند بسیاری از بازی‌های رایانه‌ای دیگر در افراد ایجاد توهین می‌کند که لیکن **۲** نوع توهین داریج؛ توهین صادق که در شرعاً ایجاد می‌شود و توهین کاذب که در افراد معتاد به مواد مخدر دوچار بروز می‌باشد. این دسته از بازی‌ها از نوع دوم است که فرد خود را جایگزین نهندگ می‌بیند و دچار «خود دیگر بینی» می‌شود و به بعد از آن دیگر فکر نمی‌کند دقیقاً همان این اندیشه و کریستال بر ناخودآگاه فرد می‌گذارد. این موضوع در گذشته با عنوان شستشوی مغزی مطرح می‌شد.» به اعتقد این حقوقدان: «در چنین وضعیتی خانواده مسئول فرزندان خود است. آنان باید مراقب کودکان و نوجوانان خود باشند تا گرفتار این بازی‌های خطرناک نشوند.»

این اخبار و این واکنش‌ها درحالی است که بازی نهندگ آینی، نگرانی‌های زیادی را در هند، روسیه و اروپای غربی از جمله فرانسه و انگلیس به وجود آورده است. بزریل را هم باید به جمع این کشورها اضافه کرد، آنها در واکنش به این بازی، جنبشی به نام «نهندگ صورتی» ایجاد کرده اند که با کمک و همکاری صدها داوطلب ایجاد شده است. این جنبش براساس وظایف مثبتی ایجاد شده که به زندگی پها می‌دهد و با افسرده‌گی مبارزه می‌کند. همچنین در بزریل جنبش مردمی برای مقابله با این بازی ایجاد شده تا کسانی را که به کمک روحی احتیاج دارند راهنمایی کنند. همچنین پلیس مبارزه با جرایم فناوری‌های پیشگیری سازوکاری از بازی نهندگ آینی باشد چه نیاشد بهتر است مستولان و خانواده‌ها نسبت به آن حساس شوند و اقسام‌های لازم را تجام دهند چراکه همیشه پیشگیری بهتر از درمان بوده است.

با همه اینها دیروز مدیر روابط عمومی علوم پزشکی اصفهان درباره وضعيت این دختران اعلام کرد: «یکی از این دو نفر به دلیل شدت جراحات جان خود را از دست داده و دیگری دچار شکستگی‌های متعدد شده و سطح هوشیاری او نسبت به روز اول افزایش یافته است.» با این خبر باید منتظر ماند و دید با پیمود کامل این نوجوان، آیا دلیل واقعی خودکشی آنها انجام بازی نهندگ آینی بوده یا خیر.

در میزگرد میر مطرح شد؛ تلاش برای انسجام تحقیقات بازی های دیجیتال / چقدر علمی عمل می کنیم؟

(۱۰۰/۰۸/۰۷)

کارشناسان مرکز تحقیقات بازی های دیجیتال (دایرک) ضمن ارائه گزارشی از محصولات آماری این مرکز بر تلاش برای حذف قابله میان دانشگاه ها و مراکز صنعتی در این حوزه تأکید کردند.

خبرگزاری مهر - گروه فرهنگ - مرکز تحقیقات بازی های دیجیتال (دایرک) که فعالیت رسمی خود را از تیرماه ۹۴ و در زیرمجموعه بنیاد ملی بازی های رایانه ای آغاز کرده است، در حال حاضر معتبرترین مرکز استخراج اطلاعات آماری درباره وضعیت بازار بازی های رایانه ای در ایران است. پیش از این و در قسمت نخست میزگرد خبرگزاری مهر با کارشناسان این مرکز، به بررسی اهداف و کارنامه دایرک تابه امروز پرداختیم و دو مین بخش این میزگرد را هم با تصریح بر داده ها و دستاوردهای آماری این مرکز منتشر کردیم. سید محمدعلی سیدحسینی مدیر پژوهش بنیاد ملی بازی های رایانه ای، خامد نصیری، معاون توسعه کسب و کار دایرک و فرزانه شریفی، مستول اطلاع رسانی و امور بین الملل کنفرانس تحقیقات بازی های دیجیتال در این میزگرد حضور داشتند. در ادامه بخش سوم و پایانی میزگرد کارشناسان دایرک در خبرگزاری مهر را می خوانید: تا اینجا تصویر تسبیت کاملی از داده های و آمارهای گردآوری شده توسط مرکز دایرک به دست آوردیم، من خواهم بدایم مخاطب اصلی و مصرف کننده این داده ها در مدت فعالیت شما بیشتر کدام گروه ها و مراکز بوده اند؟ فرزانه شریفی: با توجه به مباحثی که تا همینجا مطرح شد، بخش عمده ای از تولیدات ما تولیدات و گزارش های آماری است و از آنجا که ما یک مرکز تحقیقاتی محسوب می شویم، لازمه فعالیت ما اشراف بر حوزه های پژوهشی و ارزیابی از فعالیت دیگر مراکز پژوهشی است از این منظر ما تلاش می کنیم مراکز پژوهشی فعال در حوزه های مرتبط را به سمتی هدایت کنیم که تبدیل به مخاطبان اصلی دایرک شود. این رویکرد پاکت شده است علاوه بر گزارش های آماری ما محصولات پژوهشی جانی هم در دایرک داشته باشیم که شامل تولیداتی همچون ماه تامه مرکز و کتاب های مبتنی بر پژوهشی ها روز دنیا، من شود تلاش ما این است که این دست تولیدات روز دنیا را ترجمه و برای مصرف داخلی تدوین و قابل استفاده کنیم. هدایت از پایان نامه های دانشگاهی هم یکی از اصلی ترین رویکردهای دایرک است که من توانیم این ادعا را داشته باشیم که راحت ترین و سهل ترین فرآیند حمایتی برای دانشجویان را در این مرکز طراحی کرده ایم. آماری از این دست حمایت های دانشجویی دارید؟

شریفی: تابه امروز حدود ۱۰ پایان نامه با حمایت مستقیم مالی و حدود ۵ پایان نامه با حمایت محوایی و معنوی دایرک به سرانجام رسیده است. همزمان در این بازه زمانی تلاش کرده ایم دانشگاه ها را به عنوان یکی از اصلی ترین مراکز هدف خود متوجه این خدمات دانشجویی کنیم و آن ها را به سمت این دست تولیدات هدایت کنیم. به خصوص دانشگاه هایی که احساس کرده ایم مستعد پژوهش ها و تحقیقات مرتبط با حوزه بازی های دیجیتال هستند. این روند ارتباط با دانشگاه ها از زمان تأسیس دایرک تابه امروز برقرار بوده و سیر صعودی تولیدات محتوایی ما نسبت به سال ۹۳ و سال های پیش از آن نشان از رویکرد رو به پیشرفت ما داشته است.

پژوهش های پیش از تأسیس دایرک هیچ سامان دهنی ای داشته است؟ شریفی: از زمان تأسیس بنیاد ملی بازی های رایانه ای در سال ۸۲ پژوهش های پراکنده ای در دانشگاه های مختلف با موضوع بازی های رایانه ای صورت می گرفت که کمتر تبدیل به جریان شد و از سال ۹۰ بود که شاهد سرعت گیری این فرآیند بودیم. سال ۹۲ و ۹۳ بود که با شتاب قابل توجهی خلاصه پژوهش در حوزه بازی ها پر شد و سرعت تولیدات علمی در این زمینه بسیار بالا رفت.

با این توضیحات می توانیم بگوییم دانشجویان و مراکز دانشگاهی یکی از اصلی ترین مخاطبان و مصرف کنندگان محصولات مرکز دایرک بوده و هستند. این مواردی که اشاره کردید بیشتر تأثیر به سامان دهنی پژوهش ها بود اما کنگره ای این فرآیند بودیم. سال ۹۳ و ۹۴ بود که راهنمایی و تصمیم گیری مورد استفاده قرار گرفته است؟

سیدحسینی: البته باید این نکته را مدنظر داشته باشید که مخاطبان دانشگاهی که خاتم شریفی به تفصیل درباره آن ها صحبت کرددند، بخشی از مخاطبان دایرک هستند و حتماً گروه های مرجع دیگری هم به تولیدات ما مراجعه می کنند.

خلیل صریح می برسیم در همین فضاهای دانشگاهی، امروز «دایرک» چقدر جدی گرفته می شود؟ آیا امروز مرجحیت پژوهشی در این زمینه پیدا کرده اید؟ شریفی: در این زمینه موارد متعددی قابل طرح است. منتهای ارتباطی که در این سال ها با دانشگاه ها داشته ایم ارتباطی کاملاً مثبت بوده است. حتی در زمینه جهت دهنی به رویکردهای پژوهشی و هدایت دانشجویان در دانشگاه های مختلف می توانیم بگوییم عملکرد دایرک بسیار موقت و مثبت بوده است. برگزاری کارگاه ها و نشست های پژوهشی و تخصصی در دانشگاه های مختلف که محدود به ساختاری نمانده و به خروجی های اجرایی و تولید بازی متناسب شده بخشی از این فعالیت ها است.

سیدحسینی: در پاسخ به سوال صریح شما که دایرک چقدر جدی گرفته می شود و اساسا در چه مواردی به ما مراجعه می شود می توانیم به چند مورد اشاره کنیم. یک مورد که طبیعتاً بحث هایی مثل حمایت از پایان نامه ها و ترجمه و تأییف کتاب است. بخش دیگر حمایت از رویدادهای پژوهشی است که یکی از آن ها برگزاری همین کنفرانس تحقیقات بازی های رایانه ای است که در آستانه برگزاری نخستین دوره آن هستیم. در کنار این موارد انتشار ماه نامه پژوهشی دایرک که امروز تبدیل به یک مرجع در زمینه شناخت منابع تخصصی روز دنیا در موضوعات مرتبط با بازی های رایانه ای در محاذل دانشگاهی شده است هم از مهمنترین محصولات دایرک محسوب می شود. به این معنا که هر فردی امروز قصد ورود به حوزه پژوهشی خاصی مرتبط با بازی های رایانه ای را داشته باشد با مراجعته به این ماه نامه می تواند در جریان آخرین پژوهش های مرتبط قرار بگیرد و این طبیعتاً بهانه رجوع بخشی از مخاطبان دایرک است (ادامه دارد...).

(ادامه خبر ...) نصیری؛ به عنوان تکمله ای بر مباحثت مطرح شده، می خواهم به این نکته اشاره کنم که اصولاً در بحث توسعه صنعتی یکی از مهمترین نهادها نهادی است که دانشگاه را به صنعت وصل و مرتبط می کند از این منظر دایرک به این دلیل هم متوجه تحقیقات بازار است و هم به دنبال تقویت مباحثت نظری که بتواند این نقش را در بازار صنعتی ایران ایفا کند.

اگر برعکس تولیدات دایرک ماتنده گزارش «کلش او کلنز» بازتاب گشته بینا می کند، به این دلیل تیست که لویین گزارش در این زمینه است بلکه بابت نگاه متفاوت است. تا پیش از آن هر گزارش درباره این بازی منتشر شده بود یا به صورت یک طرفه آن را به عنوان ابزاری برای درزی و خالی کردن جیب گیمرهای ایرانی معرفی کرده بود یا به صورت افراطی سراغ مفصل های فرهنگی و محتوایی اثر رفته بودند. آن چیزی که گزارش دایرک را متمایز کرد مبنای صدرصد علمی آن بود

اساساً هیچ فعالیتی در دایرک صورت نمی گیرد مگر آنکه بستر علمی و دانشگاهی پشت آن طراحی و در نظر گرفته شده باشد به همین دلیل هم اینتا و پیش از تمايزگان صنعت، سراغ اهالی دانشگاه رفتیم و روز به روز هم این ارتباط با دانشگاه ها بیشتر می شود.

بازهم بخشی از سوالم بی پاسخ ماند بعثت ما درباره لزوم فعالیت دایرک از عدم شناخت فضای بازی های رایانه ای در کشور آغاز شد. می خواهم بدانم دایرک تا امروز چقدر در رفع این ابهام به خصوص برای مراکز سیاست گذار و تصمیم گیر موثر بوده است. صریح تر اینکه پژوهش های شما آیا تا کنون نمود مشخصی در تصمیم گیری های مدیران درباره بازی های رایانه ای داشته است؟

سیدحسینی؛ مهمترین بخش سیاست گذاری در حوزه بازی های رایانه ای خود بیناد می است که قسمت اعظمی از دورنمایی که برای تأسیس دایرک در بنیاد وجود داشت، استفاده از همین داده های آماری بوده است. امروز می توان گفت کاملاً متأثر از آمارها و داده های دایرک بخشی از برنامه ها در بنیاد کلیدی می خورد. علاوه بر بنیاد هم مراکز دیگری ماتنده مركز ملی فضای مجازی و یا ستاد توسعه فناوری ها و حتی کمیته تعیین مصادیق مجرمانه هم ارتباطاتی با ما دارند و حتی در مواردی درخواست امار رسمی از ما می کنند برسانیم آن هم تصمیم گیری می شود.

حتی هیأت دولت گاهی گزارش های خاص اماری از ما می خواهند و برآسانی آن تصمیم گیری هایی می کنند و یا شورای عالی فضای مجازی اخیراً درخواست تهیه گزارشی را از ما داشته است. این فرایندی است که با توجه شفاقت های امارهای استخراجی در گزارش های مرکز دایرک پسیار قابل استناد است و مورد استفاده هم قرار می گیرد. حتی بخشی از نقل قول های چهره های کلیدی دولت در حوزه بازی های رایانه ای مستند به همین گزارش های دایرک است.

بخش خصوصی چقدر امکان استفاده از این داده های آماری را دارد؟

سیدحسینی؛ کاملاً دسترسی آزاد است و هر شرکت خصوصی برای فعالیت در این حوزه می تواند درخواست خود را ارائه و از امارهای موجود استفاده کند. نصیری؛ در راستای سوال قبلی می توانیم به این نکته هم اشاره کنیم که عملاً ما برای خود چند گروه مخاطب در نظر گرفته ایم. دسته اول نهادهای سیاست گذار هستند. دسته دوم شامل رسانه های می شود. دسته سوم هم پژوهشگران هستند. در کنار این سه ضلع یک دسته مهم دیگری وجود دارد که در تمام دنیا هم محوریت با آن ها است و آن فضای مخاطبین در این گروه هم دسته هستند از تولیدکنندگان و بازی سازان گرفته تا توزیع کنندگان و فروشندهای آماری ما با هدف روش کردن بیشتر فضا برای این گروه آخر است که تولید می شود.

جالب است بدانید که ما در گزارش های خود معمولاً بخشی را با عنوان «اعداد پررنگ» داریم که کاملاً به کار سیاست گذاران و رسانه هایی می آید که شاید خیلی علاقه ای به جزئیات نداشته باشند، اما باقی گزارش مربوط به فضای داخل صنعت است که حتماً تک تک جزئیات برای شان حائز اهمیت می شود.

سیدحسینی؛ بخش عمده ای از مخاطبین در این گروه هم سرمایه گذاران هستند گروهی که می خواهند وارد این صنعت شوند و تمنی دانند کجا و چه میزان باید سرمایه گذاری اولیه داشته باشند. این گزارش ها کمک می کنند تصویر روشن تری از بازار این صنعت برای رسیک کردن در اختیار داشته باشند.

نصیری؛ حتی ما لایه بزرگ تری را هم در نظر گرفته ایم، با توجه به اینکه گیم و بازی را یک رسانه جدید می دانیم که اتفاقاً تراخ رشد و فراگیری آن به نسبت دیگر رسانه های تبلیغاتی جدید، پسیار بالا است، ما گروه دیگری از مخاطبین را هم در نظر می گیریم که شاید مستقیماً هیچ ارتباطی با فضای تولید و مصرف بازی های رایانه ای نداشته باشند اما می توانند با استفاده از این ظرفیت برای خود مشتری های تازه پیدا کنند.

متلا کسی که مواد غذایی و لوازم ورزشی می فروشد می تواند محصول خود را در فضای بازی عرضه کند و ما حتی برای این گروه هم برنامه مشخصی داریم که بتوانند از این ظرفیت بهره مند شوند در این موارد حتی پیشتبانی و خدمات مشاوره ای هم داریم که شرکت های بخش خصوصی به راحتی می توانند از آن بهره مند شوند.

به عنوان سوال پایانی فکر می کنید جدی ترین خروجی دایرک با بازتاب مشخص در فضای رسانه ای در آینده تزدیک چه خواهد بود؟

شیری؛ حتماً کنفرانس تحقیقات بازی های دیجیتال یکی از مهمترین رویدادهایی است که به زودی شاهد برگزاری آن خواهیم بود. رویدادی که یکی از مهمترین رویدادهای میان رشته ای در این حوزه در کشور محاسب می شود. مهمترین نکته این رویداد در مقایسه با تجربه های قبلی هم جامعیت حوزه ای آن است.

یکی از اهداف این کنفرانس فعال سازی مراکز دانشگاهی مختلف برای ورود به حوزه پژوهش بازی های دیجیتال است. مراکزی که شاید تا به امروز هم فعالیت هایی داشته اند اما تاثرناکه مانده اند. با همین رویداد برای اولین بار امسال با همراهی دانشگاه علم و صنعت اولین دوره کنفرانس برگزار خواهد شد. دانشگاهی که تا به امروز خروجی های پسیار خوبی در حوزه بازی های داشته است.

از هم اکنون هم برنامه ریزی برای دوره های آینده کنفرانس انجام شده و می دانیم که قرار است در دوره های بعد کدام دانشگاه ها میزبان این رویداد باشند از این نظر مراکز دانشگاهی بیشتر و بیشتری را در این زمینه فعال خواهیم کرد. شورای سیاست گذاری این رویداد از دوسال پیش فعال بوده و تلاش کردیم در همه مراحل با مشورت و راهنمایی استاد و کارشناسان به نام این حوزه حرکت کنیم. پیش بینی می کنیم این رویداد تأثیر پسیار بالایی بر رفع خلاصه و پراکندگی پژوهش ها در حوزه بازی های دیجیتال داشته باشد.

فلاش برای انسجام تحقیقات بازی های دیجیتال / چقدر علمی عمل می کنیم؟ (۰۰/۰۱/۱۵-۰۰/۰۱/۱۷)

کارشناسان مرکز تحقیقات بازی های دیجیتال (دایرک) ضمن ارائه گزارشی از محصولات آماری این مرکز بر تلاش برای حذف فاصله میان دانشگاه ها و مراکز صنعتی در این حوزه تأکید کردند.

کارشناسان مرکز تحقیقات بازی های دیجیتال (دایرک) ضمن ارائه گزارشی از محصولات آماری این مرکز بر تلاش برای حذف فاصله میان دانشگاه ها و مراکز صنعتی در این حوزه تأکید کردند. خبرگزاری مهر - گروه فرهنگ - مرکز تحقیقات بازی های دیجیتال (دایرک) که فعالیت رسمی خود را از تیرمه ۹۴ و در زیرمجموعه بنیاد ملی بازی های رایانه ای آغاز کرده است، در حال حاضر معتبرترین مرکز استخراج اطلاعات آماری درباره وضعیت بازار بازی های رایانه ای در ایران است. پیش از این و در قسمت نخست میزگرد خبرگزاری مهر با کارشناسان این مرکز، به بررسی اهداف و کارنامه دایرک تابه امروز پرداختیم و دو مینی بخش این میزگرد را هم با تصریح بر داده ها و دستاوردهای آماری این مرکز منتشر کردیم.

سید محمدعلی سیدحسینی مدیر پژوهش بنیاد ملی بازی های رایانه ای، حامد نصیری، معاون توسعه کسب و کار دایرک و فرزانه شریفی، مستول اطلاع رسانی و امور بین الملل کنفرانس تحقیقات بازی های دیجیتال در این میزگرد حضور داشتند.

در ادامه بخش سوم و پایانی میزگرد کارشناسان دایرک در خبرگزاری مهر را می خوانید:

تا اینجا تصویر تسبیت کاملی از داده های و آمارهای گردآوری شده توسط مرکز دایرک به دست آوردیم، من خواهم بدایم مخاطب اصلی و مصرف کننده این داده ها در مدت فعالیت شما بیشتر کدام گروه ها و مراکز بوده اند؟

فرزانه شریفی: با توجه به مباحثی که تا همینجا مطرح شد، بخش عمده ای از تولیدات ما تولیدات و گزارش های آماری است و از آنجا که ما یک مرکز تحقیقاتی محسوب می شویم، لازمه فعالیت ما اشراف بر حوزه های پژوهشی و ارزیابی از فعالیت دیگر مراکز پژوهشی است، از این منظر ما تلاش می کنیم مراکز پژوهشی فعال در حوزه های مرتبط را به سمتی هدایت کنیم که تبدیل به مخاطبان اصلی دایرک شود.

این رویکرد پاکت شده است علاوه بر گزارش های آماری ما محصولات پژوهشی جانی هم در دایرک داشته باشیم که شامل تولیداتی همچون ماه تامه مرکز و کتاب های مبتنی بر پژوهشی ها روز دنیا، می شود تلاش ما این است که این دست تولیدات روز دنیا را ترجمه و برای مصرف داخلی تدوین و قابل استفاده کنیم. حمایت از پایان نامه های دانشگاهی هم یکی از اصلی ترین رویکردهای دایرک است که می توانیم این ادعا را داشته باشیم که راحت ترین و سهل ترین فرآیند حمایتی برای دانشجویان را در این مرکز طراحی کرده ایم.

آماری از این دست حمایت های دانشجویی دارید؟

شریفی: تابه امروز حدود ۱۰ پایان نامه با حمایت مستقیم مالی و حدود ۵ پایان نامه با حمایت محتوایی و معنوی دایرک به سرانجام رسیده است. همزمان در این بازه زمانی تلاش کرده ایم دانشگاه ها را به عنوان یکی از اصلی ترین مراکز هدف خود متوجه این خدمات دانشجویی کنیم و آن ها را به سمت این دست تولیدات هدایت کنیم. به خصوص دانشگاه هایی که احساس کرده ایم مستعد پژوهش ها و تحقیقات مرتبط با حوزه بازی های دیجیتال هستند.

این روند ارتباط با دانشگاه ها از زمان تأسیس دایرک تابه امروز برقرار بوده و سیر صعودی تولیدات محتوایی ما تسبیت به سال ۹۳ و سال های پیش از آن نشان از رویکرد رو به پیشرفت ما داشته است.

پژوهش های پیش از تأسیس دایرک هیچ سامان دهنی ای داشته است؟

شریفی: از زمان تأسیس بنیاد ملی بازی های رایانه ای در سال ۸۲ پژوهش های پراکنده ای در دانشگاه های مختلف با موضوع بازی های رایانه ای صورت می گرفت که کمتر تبدیل به جریان شد و از سال ۹۰ بود که شاهد سرعت گیری این فرآیند بودیم. سال ۹۲ و ۹۳ بود که با شتاب قابل توجهی خلاصه پژوهش در حوزه بازی ها پر شد و سرعت تولیدات علمی در این زمینه بسیار بالا رفت.

با این توضیحات می توانیم بگوییم دانشجویان و مراکز دانشگاهی یکی از اصلی ترین مخاطبان و مصرف کنندگان محصولات مرکز دایرک بوده و هستند از زمان تأسیس بنیاد ملی بازی های رایانه ای در سال ۸۲ پژوهش های پراکنده ای در دانشگاه های مختلف با موضوع بازی های رایانه ای صورت می گرفت که کمتر تبدیل به جریان شد و از سال ۹۰ بود که شاهد سرعت گیری این فرآیند بودیم. این مواردی که اشاره کرده بیشتر ناظر به سامان دهنی پژوهش ها بود اما کنجدکاوی اصلی من این است که این آمارها در کدام مرکز اجرایی و تضمیم گیری مورد استفاده قرار گرفته است؟

سیدحسینی: البته باید این نکته را مدقنده باشد که مخاطبان دانشگاهی که خاتم شریفی به تفصیل درباره آن ها صحبت کرددند، بخشی از مخاطبان دایرک هستند و حتماً گروه های مرجع دیگری هم به تولیدات ما مراجعه می کنند.

خلیلی صریح می برسیم در همین فضاهای دانشگاهی، امروز «دایرک» چقدر جدی گرفته می شود؟ آیا امروز مرجمیت پژوهشی در این زمینه پیدا کرده اید؟

شریفی: در این زمینه موارد متعددی قابل طرح است. متنها ارتباطی که در این سال ها با دانشگاه ها داشته ایم ارتباطی کاملاً مثبت بوده است. حتی در زمینه چیز دهنی به رویکردهای پژوهشی و هدایت دانشجویان در دانشگاه های مختلف می توانیم بگوییم عملکرد دایرک بسیار موثر و مثبت بوده است.

برگزاری کارگاه ها و نشست های پژوهشی و تخصصی در دانشگاه های مختلف که محدود به ساختاری نمانده و به خروجی های اجرایی و تولید بازی منتهی

شده بخشی از این فعالیت ها است.

سیدحسینی: در پاسخ به سوال صریح شما که دایرک چقدر جدی گرفته می شود و اساساً در چه مواردی به ما مراجعه می شود می توانیم به چند مورد اشاره کنم. یک مورد که طبیعتاً بحث هایی مثل حمایت از پایان نامه ها و ترجمه و تأییف کتاب است. بخش دیگر حمایت از رویدادهای پژوهشی است که یکی از آن ها

برگزاری همین کنفرانس تحقیقات بازی های رایانه ای است که در استانه برگزاری نخستین دوره آن هستیم.

در کنار این موارد انتشار ماه نامه پژوهشی دایرک که امروز تبدیل به یک مرجع در زمینه شناخت منابع تخصصی روز دنیا در موضوعات مرتبط با بازی های رایانه ای در محاقف دانشگاهی شده است هم از مهمترین محصولات دایرک محسوب می شود. به این معنا که هر فردی امروز قصد ورود به حوزه پژوهش خاصی

مرتبط با بازی های رایانه ای را داشته باشد با مراجعته به این ماه نامه می تواند در جریان آخرین پژوهش های مرتبط قرار بگیرد و این طبیعتاً (ادامه دارد ...).

(دامنه خبر ...) پهانه رجوع بخشی از مخاطبان دایرک است.

تصویری؛ به عنوان تکلمه‌ای بر مباحث مطرح شده، می‌خواهم به این نکته اشاره کنم که اصولاً در بحث توسعه صنعتی یکی از مهمترین تهدیدها نهادی است که دانشگاه را به صنعت وصل و مرتبط می‌کند. از این منظر دایرک به این دلیل هم متوجه تحقیقات بازار است و هم به دنبال تقویت مباحث نظری که بتواند این نقش را در بازار صنعتی ایران ایفا کند.

اگر برخی تولیدات دایرک مانند گزارش «کلش او کلتز» بارتاب گستردۀ پیدا می‌کند، به این دلیل نیست که اولین گزارش در این زمینه است بلکه بابت نگاه متفاوت است. تا پیش از آن هر گزارش درباره این بازی منتشر شده بود یا به صورت یک طرفه آن را به عنوان ابزاری برای دزدی و خالی کردن گیوه‌های ایرانی معروفی کرده بود یا به صورت افزایش سرافصل‌های فرهنگی و محتوایی اثر رفته بودند. آن چیزی که گزارش دایرک را متمایز کرد مبنای صدرصد علمی آن بود.

اصولاً در بحث توسعه صنعتی یکی از مهمترین تهدیدها نهادی است که دانشگاه را به صنعت وصل و مرتبط می‌کند از این منظر دایرک به این دلیل هم متوجه تحقیقات بازار است و هم به دنبال تقویت مباحث نظری که بتواند این نقش را در بازار صنعتی ایران ایفا کند. اساساً هیچ فعالیتی در دایرک صورت نمی‌گیرد مگر آنکه پست‌علمی و دانشگاهی پشت آن طراحی و در نظر گرفته شده باشد. به همین دلیل هم ابتدا و پیش از تماشدن‌گان صنعت، سراج اعلیٰ دانشگاه رفیم و روز ده روز هم این ارتباط با دانشگاه‌ها بیشتر می‌شود.

بازهم بخشی از سوالات می‌پاسخ مانند بحث ما درباره لزوم فعالیت دایرک از عدم شناخت فضایی بازی‌های رایانه‌ای در کشور آغاز شد. می‌خواهم بدائم دایرک تا امروز قدر در رفع این ابهام به خصوص برای مراکز سیاست‌گذار و تصمیم‌گیر موثر بوده است. صریح‌تر اینکه پژوهش‌های شما آیا تا کنون نمود مشخصی در تصمیم‌گیری‌های مدیران درباره بازی‌های رایانه‌ای داشته‌اند؟

سیدحسینی؛ مهمترین بخش سیاست‌گذاری در حوزه بازی‌های رایانه‌ای خود بینای ای خود بینای ای خود نمایی که برای تأسیس دایرک در بنیاد وجود داشت، استفاده از همین داده‌های آماری بوده است. امروز می‌توان گفت کاملاً متأثر از آمارها و داده‌های دایرک بخشی از برنامه‌ها در بنیاد کلیدی می‌خورد. علاوه بر بنیاد هم مراکز دیگری مانند مرکز ملی فضایی مجازی و یا استاد توسعه فناوری‌ها و حتی کمیته تعیین مصادیق مجرمانه هم ارتباطاتی با ما دارند و حتی در مواردی درخواست آمار رسمی از ما می‌کنند براساس آن هم تصمیم‌گیری می‌شود.

حتی هیات دولت گذارش‌های خاص آماری از ما می‌خواهند و براساس آن تصمیم‌گیری‌های می‌کنند و یا شورای عالی فضایی مجازی اخیراً درخواست تهیه گزارشی را از ما داشته است. این فرایندی است که با توجه شفاقت‌های آمارهای استخراجی در گزارش‌های مرکز دایرک پسیار قابل استناد است و مورد استفاده هم قرار می‌گیرد. حتی بخشی از نقل قول‌های چهره‌های کلیدی دولت در حوزه بازی‌های رایانه‌ای مستند به همین گزارش‌های دایرک است.

بخش خصوصی چقدر امکان استفاده از این داده‌های آماری را دارد؟

سیدحسینی؛ کاملاً دسترسی آزاد است و هر شرکت خصوصی برای فعالیت در این حوزه می‌تواند درخواست خود را ارائه و از آمارهای موجود استفاده کند. تصویری؛ در راستای سوال قبلی می‌توانیم به این نکته هم اشاره کنیم که عملاً ما برای خود چند گروه مخاطب در نظر گرفته ایم. دسته اول نهادهای سیاست گذاری هستند. دسته دوم شامل رسانه‌ها می‌شود. دسته سوم هم پژوهشگران هستند. در کنار این سه ضلع یک دسته مهم دیگر وجود دارد که در تمام دنیا هم محوریت با آن‌ها است و آن فضای اینترنتی است که در توزیع کنندگان و بازی‌سازان گرفته تا توزیع کنندگان و فروشندهای آماری ما با هدف روش کردن بیشتر فضا برای این گروه آخر است که تولید می‌شود.

حالب است بدانید که ما در گذارش‌های خود معمولاً بخشی را با عنوان «اعداد پررنگ» داریم که کاملاً به کار سیاست گذاران و رسانه‌های می‌آید که شاید خیلی علاقه‌ای به جزئیات نداشته باشد، اما باقی گزارش مربوط به فضای داخل صنعت است که حتماً تک تک جزئیات برای شان حائز اهمیت می‌شود.

سیدحسینی؛ بخش عمده‌ای از مخاطبان در این گروه هم سرمایه‌گذاران هستند گروهی که می‌خواهند وارد این صنعت شوند و تمی دانند کجا و چه میزان باید سرمایه گذاری اولیه داشته باشند. این گزارش‌ها کمک می‌کنند تصویر روشن تری از بازار این صنعت برای رسیک کردن در اختیار داشته باشند.

تصویری؛ حتی ما لایه بزرگ تری را هم در نظر گرفته ایم. با توجه به اینکه گیم و بازی را یک رسانه جدید می‌دانیم که اتفاقاً تاریخ رشد و فراگیری آن به نسبت دیگر رسانه‌های تبلیغاتی جدید، پسیار بالا است. ما گروه دیگری از مخاطبان را هم در نظر می‌گیریم که شاید مستقیماً هیچ ارتباطی با فضای تولید و مصرف بازی‌های رایانه‌ای داشته باشند اما می‌توانند این ظرفیت را برای خود مشتری های تازه پیدا کنند.

مثلًا کسی که مواد غذایی و لوازم ورزشی می‌فروشد می‌تواند محصول خود را در فضای بازی عرضه کند و ما حتی برای این گروه هم برنامه مشخصی داریم که بتوانند از این ظرفیت بهره مند شوند. در این موارد حتی پیشتبانی و خدمات مشاوره‌ای هم داریم که شرکت‌های بخش خصوصی به راحتی می‌توانند از آن بهره مند شوند.

به عنوان سوال پایانی فکر می‌کنید جدی ترین خروجی دایرک با بازتاب مشخص در فضای رسانه‌ای در آینده تزدیک چه خواهد بود؟

شریفی؛ حتماً کنفرانس تحقیقات بازی‌های دیجیتال یکی از مهمترین رویدادهایی است که به زودی شاهد برگزاری آن خواهیم بود. رویدادی که یکی از مهمترین رویدادهای میان رشته‌ای در این حوزه در کشور محاسب می‌شود. مهمترین نکته این رویداد در مقایسه با تجربه‌های قبلی هم جامعیت حوزه‌ای آن است.

یکی از اهداف این کنفرانس فعال سازی مراکز دانشگاهی مختلف برای ورود به حوزه پژوهش بازی‌های دیجیتال است. مراکزی که شاید تا به امروز هم فعالیت هایی داشته اند اما تاثرناکه مانده‌اند. با همین رویداد برای اولین بار امسال با همراهی دانشگاه علم و صنعت اولین دوره کنفرانس برگزار خواهد شد. دانشگاهی

که تا به امروز خروجی‌های بسیار خوبی در حوزه بازی‌های داشته است.

از هم اکنون هم برنامه ریزی برای دوره‌های آینده کنفرانس انجام شده و می‌دانیم که قرار است در دوره‌های بعد کدام دانشگاه‌ها میزبان این رویداد باشند. از این نظر مراکز دانشگاهی بیشتر و بیشتری را در این زمینه فعال خواهیم کرد. شورای سیاست گذاری این رویداد از دوسال پیش فعال بوده و تلاش کردیم در همه مراحل با مشورت و راهنمایی استادی و کارشناسان به نام این حوزه حرکت کنیم. پیش‌بینی می‌کنیم این رویداد تأثیر بسیار بالائی بر رفع خلاصه و پراکنده‌گی پژوهش‌ها در حوزه بازی‌های دیجیتال داشته باشد.

در میزگرد میر مطرح شد؛ تلاش برای انسجام تحقیقات بازی های دیجیتال / چقدر علمی عمل می کنیم؟

(۱۰۰-۹۸-۱۰)

کارشناسان مرکز تحقیقات بازی های دیجیتال (دایرک) ضمن ارائه گزارشی از محصولات آماری این مرکز بر تلاش برای حذف قابله میان دانشگاه ها و مراکز صنعتی در این حوزه تأکید کردند.

خبرگزاری مهر - گروه فرهنگ - مرکز تحقیقات بازی های دیجیتال (دایرک) که فعالیت رسمی خود را از تیرماه ۹۴ و در زیرمجموعه بنیاد ملی بازی های رایانه ای آغاز کرده است، در حال حاضر معتبرترین مرکز استخراج اطلاعات آماری درباره وضعیت بازار بازی های رایانه ای در ایران است. پیش از این و در قسمت نخست میزگرد خبرگزاری مهر با کارشناسان این مرکز، به بررسی اهداف و کارنامه دایرک تابه امروز پرداختیم و دومنی پخش این میزگرد را هم با تصریح بر داده ها و دستاوردهای آماری این مرکز منتشر کردیم. سید محمدعلی سیدحسینی مدیر پژوهش بنیاد ملی بازی های رایانه ای، خامد نصیری، معاون توسعه کسب و کار دایرک و فرزانه شریفی، مستول اطلاع رسانی و امور بین الملل کنفرانس تحقیقات بازی های دیجیتال در این میزگرد حضور داشتند. در ادامه پخش سوم و پایانی میزگرد کارشناسان دایرک در خبرگزاری مهر را می خواهیم تا اینجا تصویر تسبیت کاملی از داده های و آمارهای گردآوری شده توسط مرکز دایرک به دست آوردیم، من خواهم بدایم مخاطب اصلی و مصرف کننده این داده ها در مدت فعالیت شما بیشتر کدام گروه ها و مراکز بوده اند؟ فرزانه شریفی: با توجه به مباحثی که تا همینجا مطرح شد، پخش عمده ای از تولیدات و گزارش های آماری است و از آنجا که ما یک مرکز تحقیقاتی محسوب می شویم، لازمه فعالیت ما اشراف بر حوزه های پژوهشی و ارزیابی از فعالیت دیگر مراکز پژوهشی است از این منظر ما تلاش می کنیم مراکز پژوهشی فعال در حوزه های مرتبط را به سمتی هدایت کنیم که تبدیل به مخاطبان اصلی دایرک شود. این رویکرد پاکت شده است علاوه بر گزارش های آماری ما محصولات پژوهشی جانی هم در دایرک داشته باشیم که شامل تولیداتی همچون ماه تامه مرکز و کتاب های مبتنی بر پژوهشی ها روز دنیا، من شود تلاش ما این است که این دست تولیدات روز دنیا را ترجمه و برای مصرف داخلی تدوین و قابل استفاده کنیم. هدایت از پایان نامه های دانشگاهی هم یکی از اصلی ترین رویکردهای دایرک است که من توانیم این ادعا را داشته باشیم که راحت ترین و سهل ترین فرآیند حمایتی برای دانشجویان را در این مرکز طراحی کرده ایم. آماری از این دست حمایت های دانشجویی دارید؟

شریفی: تابه امروز حدود ۱۰ پایان نامه با حمایت مستقیم مالی و حدود ۵ پایان نامه با حمایت محتوایی و معنوی دایرک به سرانجام رسیده است. همزمان در این بازه زمانی تلاش کرده ایم دانشگاه ها را به عنوان یکی از اصلی ترین مراکز هدف خود متوجه این خدمات دانشجویی کنیم و آن ها را به سمت این دست تولیدات هدایت کنیم. به خصوص دانشگاه هایی که احساس کرده ایم مستعد پژوهش ها و تحقیقات مرتبط با حوزه بازی های دیجیتال هستند. این روند ارتباط با دانشگاه ها از زمان تأسیس دایرک تابه امروز برقرار بوده و سیر صعودی تولیدات محتوایی ما نسبت به سال ۹۳ و سال های پیش از آن نشان از رویکرد رو به پیشرفت ما داشته است.

پژوهش های پیش از تأسیس دایرک هیچ سامان دهی ای تداشتند است؟ شریفی: از زمان تأسیس بنیاد ملی بازی های رایانه ای در سال ۸۲ پژوهش های پراکنده ای در دانشگاه های مختلف با موضوع بازی های رایانه ای صورت می گرفت که کمتر تبدیل به جریان شد و از سال ۹۰ بود که شاهد سرعت گیری این فرآیند بودیم. سال ۹۲ و ۹۳ بود که با شتاب قابل توجهی خلاصه پژوهش در حوزه بازی ها پر شد و سرعت تولیدات علمی در این زمینه بسیار بالا رفت.

با این توضیحات می توانیم بگوییم دانشجویان و مراکز دانشگاهی یکی از اصلی ترین مخاطبان و مصرف کنندگان محصولات مرکز دایرک بوده و هستند از زمان تأسیس بنیاد ملی بازی های رایانه ای در سال ۸۲ پژوهش های پراکنده ای در دانشگاه های مختلف با موضوع بازی های رایانه ای صورت می گرفت که کمتر تبدیل به جریان شد و از سال ۹۰ بود که شاهد سرعت گیری این فرآیند بودیم * این مواردی که اشاره کردید بیشتر ناظر به سامان دهی پژوهش ها بود، اما کنجدکاری اصلی من این است که این آمارها در کدام مرکز اجرایی و تضمیم گیری مورد استفاده قرار گرفته است؟ سیدحسینی: البته باید این نکته را مدققاً داشته باشید که مخاطبان دانشگاهی که خاتم شریفی به تفصیل درباره آن ها صحبت کرددند، پخشی از مخاطبان دایرک هستند و حتماً گروه های مرجع دیگری هم به تولیدات ما راجع می کنند.

خلیلی صریح می برسیم در همین فضاهای دانشگاهی، امروز «دایرک» چقدر جدی گرفته می شود؟ آیا امروز مرجمیت پژوهشی در این زمینه پیدا کرده اید؟ شریفی: در این زمینه موارد متعددی قابل طرح است. متنها ارتباطی که در این سال ها با دانشگاه ها داشته ایم ارتباطی کاملاً مثبت بوده است. حتی در زمینه چیز دهی به رویکردهای پژوهشی و هدایت دانشجویان در دانشگاه های مختلف می توانیم بگوییم عملکرد دایرک بسیار موثر و مثبت بوده است. برگزاری کارگاه ها و نشست های پژوهشی و تخصصی در دانشگاه های مختلف که محدود به سخنرانی نمانده و به خروجی های اجرایی و تولید بازی متناسب شده پخشی از این فعالیت ها است.

سیدحسینی: در پاسخ به سوال صریح شما که دایرک چقدر جدی گرفته می شود و اساساً در چه مواردی به ما مراجعه می شود می توانیم به چند مورد اشاره کنیم. یک مورد که طبیعتاً بحث هایی مثل حمایت از پایان نامه ها و ترجمه و تأییف کتاب است. پخش دیگر حمایت از رویدادهای پژوهشی است که یکی از آن ها برگزاری همین کنفرانس تحقیقات بازی های رایانه ای است که در استانه برگزاری نخستین دوره آن هستیم. در کنار این موارد انتشار ماه نامه پژوهشی دایرک که امروز تبدیل به یک مرجع در زمینه شناخت منابع تخصصی روز دنیا در موضوعات مرتبط با بازی های رایانه ای در محافل دانشگاهی شده است هم از مهمترین محصولات دایرک محسوب می شود. به این معنا که هر فردی امروز قصد ورود به حوزه پژوهش خاصی مرتبط با بازی های رایانه ای را داشته باشد با مراجعته به این ماه نامه می تواند در جریان آخرین پژوهش های مرتبط قرار بگیرد و این طبیعتاً (ادامه دارد...).

(ادامه خبر ...) پهانه رجوع بخشی از مخاطبان دایرک است.

تصویری؛ به عنوان تکمله‌ای بر مباحث مطرح شده، می‌خواهم به این نکته اشاره کنم که اصولاً در بحث توسعه صنعتی یکی از مهمترین تهدیدها نهادی است که دانشگاه را به صنعت وصل و مرتبط می‌کند. از این منظر دایرک به این دلیل هم متوجه تحقیقات بازار است و هم به دنبال تقویت مباحث نظری که بتواند این نقش را در بازار صنعتی ایران ایفا کند.

اگر برخی تولیدات دایرک مانند گزارش «کلش او کنتر» بارتاب گستردۀ پیدا می‌کند، به این دلیل نیست که اولین گزارش در این زمینه است بلکه بابت نگاه متفاوت است. تا پیش از آن هر گزارش درباره این بازی منتشر شده بود یا به صورت یک طرفه آن را به عنوان ابزاری برای دزدی و خالی کردن گیوه‌های ایرانی معرفی کرده بود یا به صورت افزایش سرافصل‌های فرهنگی و محتوایی اثر رفته بودند. آن چیزی که گزارش دایرک را متمایز کرد مبنای صدرصد علمی آن بود.

اصولاً در بحث توسعه صنعتی یکی از مهمترین تهدیدها نهادی است که دانشگاه را به صنعت وصل و مرتبط می‌کند از این منظر دایرک به این دلیل هم متوجه تحقیقات بازار است و هم به دنبال تقویت مباحث نظری که بتواند این نقش را در بازار صنعتی ایران ایفا کند. اساساً هیچ فعالیتی در دایرک صورت نمی‌گیرد مگر آنکه پست‌علمی و دانشگاهی پشت آن طراحی و در نظر گرفته شده باشد. به همین دلیل هم ابتدا و پیش از تماشدن‌گان صنعت، سراج اعلیٰ دانشگاه رفیم و روز ده روز هم این ارتباط با دانشگاه‌ها بیشتر می‌شود.

بازهم بخشی از سوالات می‌پاسخ مانند بحث ما درباره لزوم فعالیت دایرک از عدم شناخت فضایی بازی‌های رایانه‌ای در کشور آغاز شد. می‌خواهم بدائم دایرک تا امروز قدر در رفع این ابهام به خصوص برای مراکز سیاست‌گذار و تصمیم‌گیر موثر بوده است. صریح‌تر اینکه پژوهش‌های شما آیا تا کنون نمود مشخصی در تصمیم‌گیری‌های مدیران درباره بازی‌های رایانه‌ای داشته‌اند؟

سیدحسینی؛ مهمترین بخش سیاست‌گذاری در حوزه بازی‌های رایانه‌ای خود بینای ای خود بینای می‌است که قسمت اعظمی از دورنمایی که برای تأسیس دایرک در بنیاد وجود داشت، استفاده از همین داده‌های آماری بوده است. امروز می‌توان گفت کاملاً متأثر از آمارها و داده‌های دایرک بخشی از برنامه‌ها در بنیاد کلیدی می‌خورد. علاوه بر بنیاد هم مراکز دیگری مانند مرکز ملی فضایی مجازی و یا استاد توسعه فناوری‌ها و حتی کمیته تعیین مصاديق مجرمانه هم ارتباطاتی با ما دارند و حتی در مواردی درخواست آمار رسمی از ما می‌کنند براساس آن هم تصمیم‌گیری می‌شود.

حتی هیات دولت گزارش‌های خاص آماری از ما می‌خواهند و براساس آن تصمیم‌گیری‌های می‌کنند و یا شورای عالی فضایی مجازی اخیراً درخواست تهیه گزارشی را از ما داشته است. این فرایندی است که با توجه شفاقت‌های آمارهای استخراجی در گزارش‌های مرکز دایرک پسیار قابل استناد است و مورد استفاده هم قرار می‌گیرد. حتی بخشی از نقل قول‌های چهره‌های کلیدی دولت در حوزه بازی‌های رایانه‌ای مستند به همین گزارش‌های دایرک است.

بخش خصوصی چقدر امکان استفاده از این داده‌های آماری را دارد؟

سیدحسینی؛ کاملاً دسترسی آزاد است و هر شرکت خصوصی برای فعالیت در این حوزه می‌تواند درخواست خود را ارائه و از آمارهای موجود استفاده کند. تصویری؛ در راستای سوال قبلی می‌توانیم به این نکته هم اشاره کنیم که عملاً ما برای خود چند گروه مخاطب در نظر گرفته ایم. دسته اول نهادهای سیاست گذاری هستند. دسته دوم شامل رسانه‌ها می‌شود. دسته سوم هم پژوهشگران هستند. در کنار این سه ضلع یک دسته مهم دیگر وجود دارد که در تمام دنیا هم محوریت با آن‌ها است و آن فضای اینترنتی است که در توزیع کنندگان و بازی‌سازان گرفته تا توزیع کنندگان و فروشندهای آماری ما با هدف روش کردن بیشتر فضا برای این گروه آخر است که تولید می‌شود.

حالب است بدانید که ما در گزارش‌های خود معمولاً بخشی را با عنوان «اعداد پررنگ» داریم که کاملاً به کار سیاست گذاران و رسانه‌های می‌آید که شاید خیلی علاقه‌ای به جزئیات نداشته باشد، اما باقی گزارش مربوط به فضای داخل صنعت است که حتماً تک تک جزئیات برای شان حائز اهمیت می‌شود.

سیدحسینی؛ بخش عمده‌ای از مخاطبان در این گروه هم سرمایه‌گذاران هستند گروهی که می‌خواهند وارد این صنعت شوند و تمی دانند کجا و چه میزان باید سرمایه گذاری اولیه داشته باشند. این گزارش‌ها کمک می‌کنند تصویر روشن تری از بازار این صنعت برای رسیک کردن در اختیار داشته باشند.

تصویری؛ حتی ما لایه بزرگ تری را هم در نظر گرفته ایم. با توجه به اینکه گیم و بازی را یک رسانه جدید می‌دانیم که اتفاقاً تاریخ رشد و فراگیری آن به نسبت دیگر رسانه‌های تبلیغاتی جدید، پسیار بالا است. ما گروه دیگری از مخاطبان را هم در نظر می‌گیریم که شاید مستقیماً هیچ ارتباطی با فضای تولید و مصرف بازی‌های رایانه‌ای داشته باشند اما می‌توانند این ظرفیت برای خود مشتری های تازه پیدا کنند.

مثلًا کسی که مواد غذایی و لوازم ورزشی می‌فروشد می‌تواند محصول خود را در فضای بازی عرضه کند و ما حتی برای این گروه هم برنامه مشخصی داریم که بتوانند از این ظرفیت بهره مند شوند. در این موارد حتی پیشتبانی و خدمات مشاوره‌ای هم داریم که شرکت‌های بخش خصوصی به راحتی می‌توانند از آن بهره مند شوند.

به عنوان سوال پایانی فکر می‌کنم جدی ترین خروجی دایرک با بازتاب مشخص در فضای رسانه‌ای در آینده تزدیک چه خواهد بود؟

شیریق؛ حتماً کنفرانس تحقیقات بازی‌های دیجیتال یکی از مهمترین رویدادهایی است که به زودی شاهد برگزاری آن خواهیم بود. رویدادی که یکی از مهمترین رویدادهای میان رشته‌ای در این حوزه در کشور محاسب می‌شود. مهمترین نکته این رویداد در مقایسه با تجربه‌های قبلی هم جامعیت حوزه‌ای آن است.

یکی از اهداف این کنفرانس فعال سازی مراکز دانشگاهی مختلف برای ورود به حوزه پژوهش بازی‌های دیجیتال است. مراکزی که شاید تا به امروز هم فعالیت هایی داشته‌اند اما تاثرناکه مانده‌اند. با همین رویداد برای اولین بار امسال با همراهی دانشگاه علم و صنعت اولین دوره کنفرانس برگزار خواهد شد. دانشگاهی

که تا به امروز خروجی‌های پسیار خوبی در حوزه بازی‌های داشته است.

از هم اکنون هم برنامه ریزی برای دوره‌های آینده کنفرانس انجام شده و می‌دانیم که قرار است در دوره‌های بعد کدام دانشگاه‌ها میزبان این رویداد باشند. از این نظر مراکز دانشگاهی بیشتر و بیشتری را در این زمینه فعال خواهیم کرد. شورای سیاست گذاری این رویداد از دوسال پیش فعال بوده و تلاش کردیم در همه مراحل با مشورت و راهنمایی استادی و کارشناسان به نام این حوزه حرکت کنیم. پیش‌بینی می‌کنیم این رویداد تأثیر پسیار بالایی بر رفع خلاصه و پراکنده‌گی پژوهش‌ها در حوزه بازی‌های دیجیتال داشته باشد.

تلاش برای انسجام تحقیقات بازی های دیجیتال / چقدر علمی عمل می کنیم؟

خبرگزاری آریا - کارشناسان مرکز تحقیقات بازی های دیجیتال (دایرک) ضمن ارائه گزارشی از محصولات آماری این مرکز بر تلاش برای حذف فاصله میان دانشگاه ها و مراکز صنعتی در این حوزه تأکید کردند.

خبرگزاری مهر - گروه فرهنگ مرکز تحقیقات بازی های دیجیتال (دایرک) که فعالیت رسمی خود را از تیرماه ۹۴ و در زیرمجموعه بنیاد ملی بازی های رایانه ای آغاز کرده است، در حال حاضر معتبرین مرکز استخراج اطلاعات آماری درباره وضعیت بازار بازی های رایانه ای در ایران است. پیش از این و در قسمت نخست میزگرد خبرگزاری مهر با کارشناسان این مرکز، به بررسی اهداف و کارنامه دایرک تا به امروز پرداختیم و دو مین پخش این میزگرد را هم با تصریک بر داده ها و دستاوردهای آماری این مرکز منتشر کردیم.

سید محمدعلی سیدحسینی مدیر پژوهش بنیاد ملی بازی های رایانه ای، حامد تصیری، معاون توسعه کسب و کار دایرک و فرزانه شریفی، مستول اطلاع رسانی و امور بین الملل کنفرانس تحقیقات بازی های دیجیتال در این میزگرد حضور داشتند. در ادامه بخش سوم و پایانی میزگرد کارشناسان دایرک در خبرگزاری مهر را می خوانید:

تا اینجا تصویر نسبتاً کاملی از داده های و آمارهای گردآوری شده توسط مرکز دایرک به دست آورده، می خواهم بدایم مخاطب اصلی و مصرف کننده این داده ها در مدت فعالیت شما بیشتر کدام گروه ها و مراکز بوده اند؟

فرزانه شریفی: با توجه به مباحثی که تا همین جا مطرح شد، بخش عمده ای از تولیدات و گزارش های آماری است و از آنجا که ما یک مرکز تحقیقاتی محسوب می شویم، لازمه فعالیت ما اشراف بر حوزه های پژوهشی و ارزیابی از فعالیت دیگر مراکز پژوهشی است. از این منظر ما تلاش می کنیم مراکز پژوهشی فعال در حوزه های مرتبط را به سمتی هدایت کنیم که تبدیل به مخاطبان اصلی دایرک شوند.

این رویکرد باعث شده است علاوه بر گزارش های آماری ما محصولات پژوهشی جاتی هم در دایرک داشته باشیم که شامل تولیدات همچون ماه تامه مرکز و کتاب های مسنتی بر پژوهشی ها روز دنیا، می شود. تلاش ما این است که این دست تولیدات روز دنیا را ترجمه و برای مصرف داخلی تدوین و قابل استفاده کنیم. حمایت از پایان نامه های دانشگاهی هم یکی از اصلی ترین رویکردهای دایرک است که می توانیم این ادعا را داشته باشیم که راحت ترین و سهل ترین فرآیند حمایت برای دانشجویان را در این مرکز طراحی کرده ایم.

آماری از این دست حمایت های دانشجویی دارد؟

شریفی: تا به امروز حدود ۱۰ پایان نامه با حمایت مستقیم مالی و حدود ۵۰ پایان نامه با حمایت محتوایی و معنوی دایرک به سراجtam رسیده است. همزمان در این بازه زمانی تلاش کرده ایم دانشگاه ها را به عنوان یکی از اصلی ترین مراکز هدف متوجه این خدمات دانشجویی کنیم و آن ها را به سمت این دست تولیدات هدایت کنیم. به خصوص دانشگاه هایی که احسان کرده ایم مستند پژوهشی ها و تحقیقات مرتبط با حوزه بازی های دیجیتال هستند.

این روند ارتباط با دانشگاه ها از زمان تأسیس دایرک تا به امروز برقرار بوده و سیر صعودی تولیدات محتوایی ما نسبت به سال ۹۳ و سال های پیش از آن نشان از رویکرد رو به پیشرفت می داشته است.

پژوهش های پیش از تأسیس دایرک هیچ سامان دهنده ای تداشتند است؟

شریفی: از زمان تأسیس بنیاد ملی بازی های رایانه ای در سال ۸۲ پژوهشی های پراکنده ای در دانشگاه های مختلف با موضوع بازی های رایانه ای صورت می گرفت که کمتر تبدیل به جریان شد و از سال ۹۰ بود که شاهد سرعت گیری این فرآیند بودیم. سال ۹۲ و ۹۳ بود که با شتاب قابل توجهی خلاصه پژوهش در حوزه بازی ها پر شد و سرعت تولیدات علمی در این زمینه بسیار بالا رفت.

با این توضیحات می توانیم بگوییم دانشجویان و مراکز دانشگاهی یکی از اصلی ترین مخاطبان و مصرف کنندگان محصولات مرکز دایرک بوده و هستند. از زمان تأسیس بنیاد ملی بازی های رایانه ای در سال ۸۲ پژوهشی های پراکنده ای در دانشگاه های مختلف با موضوع بازی های رایانه ای صورت می گرفت که کمتر تبدیل به جریان شد و از سال ۹۰ بود که شاهد سرعت گیری این فرآیند بودیم. این مواردی که اشاره کردید بیشتر تأثیر به سامان دهنی پژوهش ها بود. اما کنجدکاوی اصلی من این است که این آمارها در کدام مرکز اجرایی و تضمیم گیری مورد استفاده قرار گرفته است؟

سیدحسینی: البته باید این نکته را مدقندر داشته باشید که مخاطبان دانشگاهی که خاتم شریفی به تفصیل درباره آن ها صحبت کرددند، بخشی از مخاطبان دایرک هستند و حتماً گروه های مرجع دیگری هم به تولیدات ما رجوع می کنند.

خلیلی صریح می برسیم در همین فضاهای دانشگاهی، امروز «دایرک» چقدر جدی گرفته می شود؟ آیا امروز مرجحیت پژوهشی در این زمینه پیدا کرده اید؟ شریفی: در این زمینه موارد متعددی قابل طرح است. متنها ارتباطی که در این سال ها با دانشگاه ها داشته ایم ارتباطی کاملاً مثبت بوده است. حتی در زمینه چیزی که برویکردهای پژوهشی و هدایت دانشجویان در دانشگاه های مختلف می توانیم بگوییم عملکرد دایرک بسیار موقت و مثبت بوده است.

برگزاری کارگاه ها و نشست های پژوهشی و تخصصی در دانشگاه های مختلف که محدود به سخنرانی توانده و به خروجی های اجرایی و تولید بازی متنه شده بخشی از این فعالیت ها است.

سیدحسینی: در پاسخ به سوال صریح شما که دایرک چقدر جدی گرفته می شود و اساسا در چه مواردی به ما مراجعه می شود می توانیم به چند مورد اشاره کنیم. یک مورد که طبیعتاً بحث هایی مثل حمایت از پایان نامه ها و ترجمه و تأییف کتاب است. بخش دیگر حمایت از رویدادهای پژوهشی است که یکی از آن ها برگزاری همین کنفرانس تحقیقات بازی های رایانه ای است که در آستانه برگزاری نخستین دوره آن هستیم.

در کنار این موارد انتشار ماه نامه پژوهشی دایرک که امروز تبدیل به یک مرجع در زمینه شناخت منابع تخصصی روز دنیا در موضوعات مرتبط با بازی های رایانه ای در محاذل دانشگاهی شده است هم از مهمنترین محصولات دایرک محسوب می شود. به این معنا که هر فردی امروز قصد ورود به حوزه پژوهشی خاصی مرتبط با بازی های رایانه ای را داشته باشد با مراجعته به این ماه نامه می تواند در جریان آخرین پژوهش های مرتبط قرار بگیرد و این طبیعتاً بهانه رجوع بخشی از مخاطبان دایرک است.

تصیری: به عنوان تکمله ای بر مباحث مطرح شده، می خواهم به این نکته اشاره کنم که اصولاً در بحث توسعه صنعتی یکی از مهمنترین تهدیدها تهدیدی است که دانشگاه را به صنعت وصل و مرتبط می کند از این منظر دایرک به این دلیل هم متوجه تحقیقات بازار است و هم به دنبال تقویت مباحث (ادامه دارد ...)

(ادامه خبر ...) نظری که بتواند این نقش را در بازار صنعتی ایران ایفا کند.

اگر برخی تولیدات دایرک مانند گزارش «کلش او کلنز» بازتاب گسترده پیدا می‌کند، به این دلیل نیست که اولین گزارش در این زمینه است بلکه بابت نگاه متفاوت است. تا پیش از آن هر گزارش درباره این بازی منتشر شده بود یا به صورت یک طرفه آن را به عنوان ابزاری برای دزدی و خالی کردن جیب گمرهای ایرانی معرفی کرده بود یا به صورت الفاظی سراغ سرفصل‌های فرهنگی و محتوایی اثر رفته بودند. آن چیزی که گزارش دایرک را متمایز کرد مبنای صدرصد علمی آن بود.

اصولاً در بحث توسعه صنعتی یکی از مهمترین نهادها نهادی است که دانشگاه را به صنعت و صل و مرتبط می‌کند. از این منظر دایرک به این دلیل هم متوجه تحقیقات بازار است و هم به دنبال تقویت مباحثت نظری که بتواند این نقش را در بازار صنعتی ایران ایفا کند. اساساً هیچ فعالیتی در دایرک صورت نمی‌گیرد مگر آنکه پست علمی و دانشگاهی پشت آن طراحی و در نظر گرفته شده باشد. به همین دلیل هم ابتدا و پیش از نمایندگان صنعت، سراغ اعالی دانشگاه رفیم و روز ده روزه هم این ارتباط با دانشگاه‌ها پیشتر می‌شود.

بازهم بخشی از سوالات بی پاسخ ماند بعثت ما درباره لزوم فعالیت دایرک از عدم شناخت فضایی بازی‌های رایانه‌ای در کشور آغاز شد. می‌خواهیم بنام دایرک تا امروز چقدر در رفع این ابهام به خصوص برای مراکز سیاست‌گذار و تصمیم‌گیر موثر بوده است. صریح‌تر اینکه پژوهش‌های شما آیا تا کنون نمود مشخصی در تصمیم‌گیری‌های مدیران درباره بازی‌های رایانه‌ای داشته‌اند؟

سیدحسینی: مهمترین بخش سیاست‌گذاری در حوزه بازی‌های رایانه‌ای خود بیناد می‌است که قسمت اعظمی از دورنمایی که برای تأسیس دایرک در بنیاد وجود داشت، استفاده از همین داده‌های آماری بوده است. امروز می‌توان گفت کاملاً متأثر از آمارها و داده‌های دایرک، بخشی از برنامه‌ها در بنیاد کلیدی می‌خورد. علاوه بر بنیاد هم مراکز دیگری مانند مرکز ملی فضایی مجازی و یا ستاد توسعه فناوری‌ها و حتی کمیته تعیین مصادیق مجرمانه هم ارتباطاتی با ما دارند و حتی در مواردی درخواست امار رسمی از ما می‌کنند. براساس آن هم تصمیم‌گیری می‌شود.

حتی هیأت دولت گاهی گزارش‌های خاص اماری از ما می‌خواهند و براساس آن تصمیم‌گیری‌هایی می‌کنند و یا شورای عالی فضایی مجازی اخیراً درخواست تهیه گزارشی را از ما داشته‌اند. این فرایندی است که با توجه شفاقتی های امارهای استخراجی در گزارش‌های مرکز دایرک پسیار قابل استناد است و مورد استفاده هم قرار می‌گیرد. حتی بخشی از نقل قول‌های چهره‌های کلیدی دولت در حوزه بازی‌های رایانه‌ای مستند به همین گزارش‌های دایرک است.

بخش خصوصی چقدر امکان استفاده از این داده‌های آماری را دارد؟

سیدحسینی: کاملاً دسترسی آزاد است و هر شرکت خصوصی برای فعالیت در این حوزه می‌تواند درخواست خود را ارائه و از امارهای موجود استفاده کند. تصریفی: در راستای سوال قبلی می‌توانیم به این نکته هم اشاره کنیم که عملاً ما برای خود چند گروه مخاطب در نظر گرفته ایم. دسته اول نهادهای سیاست گذار هستند. دسته دوم شامل رسانه‌ها می‌شود. دسته سوم هم پژوهشگران هستند. در کنار این سه ضلع یک دسته مهم دیگری وجود دارد که در تمام دنیا هم محوریت با آن‌ها است و آن فلان‌چرخه تولید هستند از تولید‌کنندگان و بازی‌سازان گرفته تا توزیع کنندگان و فروشنده‌گان. در حقیقت گزارش‌های آماری ما با هدف روش کردن بیشتر فضا برای این گروه آخر است که تولید می‌شود.

جالب است بدانید که ما در گزارش‌های خود معمولاً بخشی را با عنوان «اعداد پررنگ» داریم که کاملاً به کار سیاست‌گذاران و رسانه‌هایی می‌آید که شاید خیلی علاقه‌ای به جزئیات نداشته باشند، اما باقی گزارش مربوط به فلان‌دالن داخل صنعت است که حتماً تک تک جزئیات برای شان حائز اهمیت می‌شود.

سیدحسینی: بخش عمده‌ای از مخاطبان در این گروه هم سرمایه‌گذاران هستند گروهی که می‌خواهند وارد این صنعت شوند و تمنی دانند کجا و چه میزان باید سرمایه گذاری اولیه داشته باشند. این گزارش‌ها کمک می‌کنند تصویر روشن تری از بازار این صنعت برای رسیک کردن در اختیار داشته باشند.

تصریفی: حتی ما لایه بزرگ تری را هم در نظر گرفته ایم. با توجه به اینکه گیم و بازی را یک رسانه جدید می‌دانیم که اتفاقاً تراخ رشد و فراگیری آن به نسبت دیگر رسانه‌های تبلیغاتی جدید، پسیار بالا است. ما گروه دیگری از مخاطبان را هم در نظر می‌گیریم که شاید مستقیماً هیچ ارتباطی با فضایی تولید و مصرف بازی‌های رایانه‌ای داشته باشند اما می‌توانند با استفاده از این ظرفیت برای خود مشتری‌های تازه پیدا کنند.

متلا کسی که مواد غذایی و لوازم ورزشی می‌فروشد می‌تواند محصول خود را در فضایی بازی عرضه کند و ما حتی برای این گروه هم برنامه مشخصی داریم که بتواند از این ظرفیت بهره مند شوند در این موارد حتی پیشتبانی و خدمات مشاوره‌ای هم داریم که شرکت‌های بخش خصوصی به راحتی می‌توانند از آن بهره مند شوند.

به عنوان سوال پایانی فکر می‌کنید جدی ترین خروجی دایرک با بازتاب مشخص در فضایی رسانه‌ای در آینده تزدیک چه خواهد بود؟

شیرینی: حتماً کنفرانس تحقیقات بازی‌های دیجیتال یکی از مهمترین رویدادهایی است که به زودی شاهد برگزاری آن خواهیم بود. رویدادی که یکی از مهمترین رویدادهای میان رشته‌ای در این حوزه در کشور محاسب می‌شود. مهمترین نکته این رویداد در مقایسه با تجربه‌های قبلی هم جامعیت حوزه‌ای آن است.

یکی از اهداف این کنفرانس فعال سازی مراکز دانشگاهی مختلف برای ورود به حوزه پژوهش بازی‌های دیجیتال است. مراکزی که شاید تا به امروز هم فعالیت هایی داشته‌اند اما تاثرناکه مانده‌اند. با همین رویداد برای اولین بار امسال با همراهی دانشگاه علم و صنعت اولین دوره کنفرانس برگزار خواهد شد. دانشگاهی که تا به امروز خروجی‌های پسیار خوبی در حوزه بازی‌های داشته است.

از هم اکنون هم برنامه ریزی برای دوره‌های آینده کنفرانس انجام شده و می‌دانیم که قرار است در دوره‌های بعد کدام دانشگاه‌ها میزبان این رویداد باشند. از این نظر مراکز دانشگاهی بیشتر و بیشتری را در این زمینه فعال خواهیم کرد. شورای سیاست‌گذاری این رویداد از دوسال پیش فعال بوده و تلاش کردیم در همه مراحل با مشورت و راهنمایی استادی و کارشناسان به نام این حوزه حرکت کنیم. پیش‌بینی می‌کنیم این رویداد تأثیر پسیار بالائی بر رفع خلاصه و پراکندگی پژوهش‌ها در حوزه بازی‌های دیجیتال داشته باشد.

منبع خبر: مهر

تلاش برای انسجام تحقیقات بازی های دیجیتال / چقدر علمی عمل می کنیم؟

اقتصاد ایران: کارشناسان مرکز تحقیقات بازی های دیجیتال (دایرک) ضمن ارائه گزارشی از محصولات آماری این مرکز بر تلاش برای حذف فاصله میان دانشگاه ها و مراکز صنعتی در این حوزه تأکید کردند.

خبرگزاری مهر - گروه فرهنگ: مرکز تحقیقات بازی های دیجیتال (دایرک) که فعالیت رسمی خود را از تیرماه ۹۴ و در زیرمجموعه بنیاد ملی بازی های رایانه ای آغاز کرده است، در حال حاضر معتبرترین مرکز استخراج اطلاعات آماری درباره وضعیت بازی های رایانه ای در ایران است. پیش از این و در قسمت نخست میزگرد خبرگزاری مهر با کارشناسان این مرکز، به بررسی اهداف و کارنامه دایرک تا به امروز پرداختیم و دو میان بخش این میزگرد را هم با تصریح بر داده ها و دستاوردهای آماری این مرکز منتشر کردیم. سید محمدعلی سیدحسینی مدیر پژوهش بنیاد ملی بازی های دیجیتال در این میزگرد حضور داشتند. امور بین الملل کنفرانس تحقیقات بازی های دیجیتال در خبرگزاری مهر را می خوانید: در ادامه بخش سوم و پایانی میزگرد کارشناسان دایرک در خبرگزاری مهر به دست آوردیم، من خواهم بدانم مخاطب اصلی و مصرف کننده این داده تا اینجا تصویر تسبیتاً کاملی از داده های و آمارهای گردآوری شده توسط مرکز دایرک به دست آوردیم، من خواهم بدانم مخاطب اصلی و مصرف کننده این داده ها در مدت فعالیت شما بیشتر کدام گروه ها و مراکز بوده اند؟

فرزاده شریفی: با توجه به مباحثی که تا همینجا مطرح شد، بخش عده ای از تولیدات و گزارش های آماری است و از آنجا که ما یک مرکز تحقیقاتی محسوب می شویم، لازمه فعالیت ما اشراف بر حوزه های پژوهشی و ارزیابی از فعالیت دیگر مراکز پژوهشی است. از این منظر ما تلاش می کنیم مراکز پژوهشی فعال در حوزه های مرتبط را به سمت هدایت کنیم که تبدیل به مخاطبان اصلی دایرک شوند. این رویکرد یافع شده است علاوه بر گزارش های آماری ما محصولات پژوهشی جانشین هم در دایرک داشته باشیم که شامل تولیدات همچون ماه تامه مرکز و کتاب های مبتنی بر پژوهشی ها روز دنیا، می شود تلاش ما این است که این دست تولیدات روز دنیا را ترجمه و برای مصرف داخلی تدوین و قابل استفاده کنیم. حمایت از پایان نامه های دانشگاهی هم یکی از اصلی ترین رویکردهای دایرک است که من توانیم این ادعای را داشته باشیم که راحت ترین و سهل ترین فرآیند حمایش برای دانشجویان را در این مرکز طراحی کرده ایم.

آماری از این دست حمایت های دانشجویی دارد؟

شریفی: تا امروز حدود ۱۰ پایان نامه با حمایت مستقیم مالی و حدود ۵ پایان نامه با حمایت محتوایی و من Bruno دایرک به سراججام رسیده است. همزمان در این بازه زمانی تلاش کرده ایم دانشگاه ها را به عنوان یکی از اصلی ترین مراکز هدف خود متوجه این خدمات دانشجویی کنیم و آن ها را به سمت این دست تولیدات هدایت کنیم. به خصوص دانشگاه هایی که احساس کرده ایم مستعد پژوهش ها و تحقیقات مرتبط با حوزه بازی های دیجیتال هستند. این روند ارتباط با دانشگاه ها از زمان تأسیس دایرک تا به امروز برقرار بوده و سیر صعودی تولیدات محتوایی ما تسبیت به سال ۹۳ و سال های پیش از آن نشان از رویکرد رو به پیشرفت ما داشته است.

پژوهش های پیش از تأسیس دایرک هیچ سامان دهنی ای تداشتند است؟

شریفی: از زمان تأسیس بنیاد ملی بازی های رایانه ای در سال ۸۲ پژوهش های پراکنده ای در دانشگاه های مختلف با موضوع بازی های رایانه ای صورت می گرفت که کمتر تبدیل به جریان شد و از سال ۹۰ بود که شاهد سرعت گیری این فرآیند بودیم. سال ۹۲ و ۹۳ بود که با شتاب قابل توجهی خلاصه پژوهش در حوزه بازی ها پر شد و سرعت تولیدات علمی در این زمینه بسیار بالا رفشت.

با این توضیحات من توانیم بگوییم دانشجویان و مراکز دانشگاهی یکی از اصلی ترین مخاطبان و مصرف کنندگان محصولات مرکز دایرک بوده و هستند. از زمان تأسیس بنیاد ملی بازی های رایانه ای در سال ۸۲ پژوهش های پراکنده ای در دانشگاه های مختلف با موضوع بازی های رایانه ای صورت می گرفت که کمتر تبدیل به جریان شد و از سال ۹۰ بود که شاهد سرعت گیری این فرآیند بودیم. این مواردی که شاهد تغییراتی که در زمینه پژوهش ها بود اما کنجدکاوی اصلی من این است که این آمارها در کدام مرکز اجرایی و تضمیم گیری مورد استفاده قرار گرفته است؟

سیدحسینی: البته باید این نکته را مدنظر داشته باشید که مخاطبان دانشگاهی که خاتم شریفی به تفصیل درباره آن ها صحبت کرددند، بخشی از مخاطبان دایرک هستند و حتماً گروه های مرجع دیگری هم به تولیدات ما رجوع می کنند.

خلیل صریح می برسیم در همین فضاهای دانشگاهی، امروز «دایرک» چقدر جدی گرفته می شود؟ آیا امروز مرجحیت پژوهشی در این زمینه پیدا کرده اید؟ شریفی: در این زمینه موارد متعددی قابل طرح است. منتهای ارتباطی که در این سال ها با دانشگاه ها داشته ایم ارتباطی کاملاً مثبت بوده است. حتی در زمینه جهت دهنی به رویکردهای پژوهشی و هدایت دانشجویان در دانشگاه های مختلف می توانیم بگوییم عملکرد دایرک بسیار ممتاز و مثبت بوده است. برگزاری کارگاه ها و نشست های پژوهشی و تخصصی در دانشگاه های مختلف که محدود به ساختاری نمانده و به خروجی های اجرایی و تولید بازی متنبھ شده بخشی از این فعالیت ها است.

سیدحسینی: در پاسخ به سوال صریح شما که دایرک چقدر جدی گرفته می شود؟ آیا امروز مرجحیت پژوهشی در این زمینه پیدا کرده اید؟ یک مورد که طبیعتاً بحث هایی مثل حمایت از پایان نامه ها و ترجمه و تأییف کتاب است، بخش دیگر حمایت از رویدادهای پژوهشی است که یکی از آن ها برگزاری همین کنفرانس تحقیقات بازی های رایانه ای است که در آستانه برگزاری نخستین دوره آن هستیم.

در کنار این موارد انتشار ماه نامه پژوهشی دایرک که امروز تبدیل به یک مرجع در زمینه شناخت منابع تخصصی روز دنیا در موضوعات مرتبط با بازی های رایانه ای در محاذی دانشگاهی شده است هم از مهمترین محصولات دایرک محسوب می شود. به این معنای که هر فردی امروز قصد ورود به حوزه پژوهشی خاصی مرتبط با بازی های رایانه ای را داشته باشد با مراجعته به این ماه نامه می تواند در جریان آخرین پژوهش های مرتبط قرار بگیرد و این طبیعتاً بهانه رجوع بخشی از مخاطبان دایرک است (ادامه دارد...).

(ادامه خبر ...) نصیری: به عنوان تکمله ای بر مباحثت مطرح شده، می خواهم به این نکته اشاره کنم که اصولاً در بحث توسعه صنعتی یکی از مهمترین نهادها نهادی است که دانشگاه را به صنعت وصل و مرتبط می کند از این منظر دایرک به این دلیل هم متوجه تحقیقات بازار است و هم به دنبال تقویت مباحثت نظری که بتواند این نقش را در بازار صنعتی ایران ایفا کند.

اگر برعکس تولیدات دایرک ماتنده گزارش «کلش او کلنز» بازتاب گشته بینا می کند، به این دلیل تیست که لویین گزارش در این زمینه است بلکه بابت نگاه متفاوت است. تا پیش از آن هر گزارش درباره این بازی منتشر شده بود یا به صورت یک طرفه آن را به عنوان ابزاری برای درزی و خالی کردن جیب گیمرهای ایرانی معرفی کرده بود یا به صورت افراطی سراغ مفصل های فرهنگی و محتوایی اثر رفته بودند. آن چیزی که گزارش دایرک را متمایز کرد مبنای صدرصد علمی آن بود

اصولاً در بحث توسعه صنعتی یکی از مهمترین نهادها نهادی است که دانشگاه را به صنعت وصل و مرتبط می کند از این منظر دایرک به این دلیل هم متوجه تحقیقات بازار است و هم به دنبال تقویت مباحثت نظری که بتواند این نقش را در بازار صنعتی ایران ایفا کند. اساساً هیچ فعالیتی در دایرک صورت نمی گیرد مگر آنکه پستر علمی و دانشگاهی بشدت آن طراحی و در نظر گرفته شده باشد. به همین دلیل هم ابتدا و پیش از تمايزگان صنعت، سراغ اهالی دانشگاه رفته و روز به روز هم این ارتباط با دانشگاه های بیشتر می شود.

باز هم بخشی از سوالیم بی پاسخ ماند بحث ما درباره لزوم فعالیت دایرک از عدم شناخت فضایی بازی های رایانه ای در کشور آغاز شد. می خواهیم بدائم دایرک تا امروز چقدر در رفع این ابهام به خصوصی برای مراکز سیاست گذار و تصمیم گیر موثر بوده است. صریح تر اینکه پژوهش های شما آیا تا کنون نمود مشخصی در تصمیم گیری های مدیران درباره بازی های رایانه ای داشته است؟

سیدحسینی: مهمترین بخش سیاست گذاری در حوزه بازی های رایانه ای خود بنیاد ملی است که قسمت اعظمی از دورنمایی که برای تأسیس دایرک در بنیاد وجود داشت، استفاده از همین داده های آماری بوده است. امروز می توان گفت کاملاً متأثر از آمارها و داده های دایرک بخشی از برنامه ها در بنیاد کلید می خورد. علاوه بر بنیاد هم مراکز دیگری ماتنده گزارش ملی فضایی مجازی و یا ستاد توسعه فناوری ها و حتی کمیته تعیین مصادیق مجرمانه هم ارتباطاتی با ما دارد و حتی در مواردی درخواست امداد رسمی از ما می کنند بدایرس آن هم تصمیم گیری می شود.

حتی هیأت دولت گزارش های خاص آماری از ما می خواهند و برآسان آن تصمیم گیری هایی می کنند و یا شورای عالی فضایی مجازی اخیراً درخواست تهیه گزارشی را از ما داشته است. این فرایندی است که با توجه شفاقت های آمارهای استخراجی در گزارش های مراکز دایرک بسیار قابل استفاده است و مورد استفاده هم قرار می گیرد. حتی بخشی از نقل قول های چهره های کلیدی دولت در حوزه بازی های رایانه ای مستند به همین گزارش های دایرک است.

بخش خصوصی چقدر امکان استفاده از این داده های آماری را دارد؟

سیدحسینی: کاملاً دسترسی آزاد است و هر شرکت خصوصی برای فعالیت در این حوزه می تواند درخواست خود را ارائه و از آمارهای موجود استفاده کند. تصیری: در راستای سوال قبلی می توانیم به این نکته هم اشاره کنیم که عملاً ما برای خود چند گروه مخاطب در نظر گرفته ایم. دسته اول نهادهای سیاست گذار هستند. دسته دوم شامل رسانه ها می شود. دسته سوم هم پژوهشگران هستند. در کنار این سه ضلع یک دسته مهم دیگری وجود دارد که در تمام دنیا هم محوریت با آن ها است و آن فضای فناوری های کلیدی دولت در حوزه کنندگان و فروشندهان. در حقیقت گزارش های آماری ما با هدف روش کردن بیشتر فضا برای این گروه آخر است که تولید می شود.

جالب است بدانید که ما در گزارش های خود معمولاً بخشی را با عنوان «اعداد پررنگ» داریم که کاملاً به کار سیاست گذاران و رسانه هایی می آید که شاید خیلی علاقه ای به جزئیات نداشته باشند، اما باقی گزارش مربوط به فلاان داخل صنعت است که حتماً تک جزئیات برای شان حائز اهمیت می شود.

سیدحسینی: بخش عمده ای از مخاطبان در این گروه هم سرمایه گذاران هستند گروهی که می خواهند وارد این صنعت شوند و تمنی دانند کجا و چه میزان باید سرمایه گذاری اولیه داشته باشند. این گزارش ها کمک می کنند تصویر روشن تری از بازار این صنعت برای ریسک کردن در اختیار داشته باشند.

تصیری: حتی ما لایه بزرگ تری را هم در نظر گرفته ایم. با توجه به اینکه گیم و بازی را یک رسانه جدید می دانیم که اتفاقاً تردد و فراگیری آن به نسبت دیگر رسانه های تبلیغاتی جدید، بسیار بالا است، ما گروه دیگری از مخاطبان را هم در نظر می گیریم که شاید مستقیماً هیچ ارتباطی با فضایی تولید و مصرف بازی های رایانه ای داشته باشند اما می توانند با استفاده از این ظرفیت برای خود مشتری های تازه پیدا کنند.

متلا کسی که مواد غذایی و لوازم ورزشی می فروشد، می تواند محصول خود را در فضایی بازی عرضه کند و ما حتی برای این گروه هم برنامه مشخصی داریم که بتوانند از این ظرفیت بهره مند شوند در این موارد حتی پیشتبانی و خدمات مشاوره ای هم داریم که شرکت های بخش خصوصی به راحتی می توانند از آن بهره مند شوند.

به عنوان مثال پایانی فکر می کنید چند ترین خروجی دایرک با بازتاب مشخص در فضایی رسانه ای در آینده تزدیک چه خواهد بود؟

شريف: حتماً کنفرانس تحقیقات بازی های ديجيتال یکی از مهمترین رويدادهایی است که به زودی شاهد برگزاری آن خواهیم بود. رويدادی که یکی از مهمترین رويدادهای میان رشته ای در این حوزه در کشور محسوب شود. مهمترین نکته این رويداد در مقایسه با تجربه های قبلی هم جامیت حوزه ای آن است.

یکی از اهداف این کنفرانس فعال سازی دانشگاهی مختلف برای ورود به حوزه پژوهش بازی های ديجيتال است. مراکزی که شاید تا به امروز هم فعالیت هایی داشته اند اما ناشناخته مانده اند. با همین رویداد برای اولین بار امسال با همراهی دانشگاه علم و صنعت اولین دوره کنفرانس برگزار خواهد شد. دانشگاهی که تا به امروز خروجی های بسیار خوبی در حوزه بازی های داشته است.

از هم اکنون هم برنامه ریزی برای دوره های آینده کنفرانس انجام شده و می دانیم که قرار است در دوره های بعد کدام دانشگاه ها میزبان این رویداد باشند از این نظر مراکز دانشگاهی بیشتر و بیشتری را در این زمینه فعال خواهیم کرد. شورای سیاست گذاری این رویداد از دوسال پیش فعال بوده و تلاش کردیم در همه مراحل با مشورت و راهنمایی استادی و کارشناسان به نام این حوزه حرکت کنیم. پیش بینی می کنیم این رویداد تأثیر بسیار بالایی بر رفع خلاصه و پر اندگی پژوهش ها در حوزه بازی های ديجيتال داشته باشد.

در میزگرد میر مطرح شد؛ تلاش برای انسجام تحقیقات بازی های دیجیتال / چقدر علمی عمل می کنیم؟

(۱۰۰/۰۸/۰۷)

کارشناسان مرکز تحقیقات بازی های دیجیتال (دایرک) ضمن ارائه گزارشی از محصولات آماری این مرکز بر تلاش برای حذف قابله میان دانشگاه ها و مراکز صنعتی در این حوزه تأکید کردند.

ذاکرنيوز - گروه فرهنگ مرکز تحقیقات بازی های دیجیتال (دایرک) که فعالیت رسمی خود را از تیرماه ۹۴ و در زیرمجموعه بنیاد ملی بازی های رایانه ای آغاز کرده است، در حال حاضر معتبرترین مرکز استخراج اطلاعات آماری درباره وضعیت بازار بازی های رایانه ای در ایران است. پیش از این و در قسمت تخصصی میزگرد ذاکرنيوز با کارشناسان این مرکز، به برسی اهداف و کارنامه دایرک تا به امروز پرداختیم و دوین بخش این میزگرد را هم با تمرکز بر داده ها و دستاوردهای آماری این مرکز منتشر کردیم. سید محمدعلی سیدحسینی مدیر پژوهش بنیاد ملی بازی های رایانه ای، خامد نصیری، معاون توسعه کسب و کار دایرک و فرزانه شریفی، مستول اطلاع رسانی و امور بین الملل کنفرانس تحقیقات بازی های دیجیتال در این میزگرد حضور داشتند. در ادامه بخش سوم و پایانی میزگرد کارشناسان دایرک در ذاکرنيوز را می خوانید: تا اینجا تصویر تسبیت کاملی از داده های و آمارهای گردآوری شده توسط مرکز دایرک به دست آوردیم، من خواهم بدایم مخاطب اصلی و مصرف کننده این داده ها در مدت فعالیت شما بیشتر کدام گروه ها و مراکز بوده اند؟ فرزانه شریفی: با توجه به مباحثی که تا همینجا مطرح شد، بخش عمده ای از تولیدات ما تولیدات و گزارش های آماری است و از آنجا که ما یک مرکز تحقیقاتی محسوب می شویم، لازمه فعالیت ما اشراف بر حوزه های پژوهشی و ارزیابی از فعالیت دیگر مراکز پژوهشی استه از این منظر ما تلاش می کنیم مراکز پژوهشی فعال در حوزه های مرتبط را به سمتی هدایت کنیم که تبدیل به مخاطبان اصلی دایرک شود. این رویکرد پاکت شده است علاوه بر گزارش های آماری ما محصولات پژوهشی جانی هم در دایرک داشته باشیم که شامل تولیداتی همچون ماه تامه مرکز و کتاب های مبتنی بر پژوهشی ها روز دنیا، من شود تلاش ما این است که این دست تولیدات روز دنیا را ترجمه و برای مصرف داخلی تدوین و قابل استفاده کنیم. هدایت از پایان نامه های دانشگاهی هم یکی از اصلی ترین رویکردهای دایرک است که من توانیم این ادعا را داشته باشیم که راحت ترین و سهل ترین فرآیند حمایتی برای دانشجویان را در این مرکز طراحی کرده ایم. آماری از این دست حمایت های دانشجویی دارید؟

شریفی: تا به امروز حدود ۱۰ پایان نامه با حمایت مستقیم مالی و حدود ۵ پایان نامه با حمایت محوایی و معنوی دایرک به سرانجام رسیده است. همزمان در این بازه زمانی تلاش کرده ایم دانشگاه ها را به عنوان یکی از اصلی ترین مراکز هدف خود متوجه این خدمات دانشجویی کنیم و آن ها را به سمت این دست تولیدات هدایت کنیم. به خصوص دانشگاه هایی که احساس کرده ایم مستعد پژوهش ها و تحقیقات مرتبط با حوزه بازی های دیجیتال هستند. این روند ارتباط با دانشگاه ها از زمان تأسیس دایرک تا به امروز برقرار بوده و سیر صعودی تولیدات محتوایی ما نسبت به سال ۹۳ و سال های پیش از آن نشان از رویکرد رو به پیشرفت ما داشته است.

پژوهش های پیش از تأسیس دایرک هیچ سامان دهنی ای داشته است؟ شریفی: از زمان تأسیس بنیاد ملی بازی های رایانه ای در سال ۸۲ پژوهش های پراکنده ای در دانشگاه های مختلف با موضوع بازی های رایانه ای صورت می گرفت که کمتر تبدیل به جریان شد و از سال ۹۰ بود که شاهد سرعت گیری این فرآیند بودیم. سال ۹۲ و ۹۳ بود که با شتاب قابل توجهی خلاصه پژوهش در حوزه بازی ها پر شد و سرعت تولیدات علمی در این زمینه بسیار بالا رفت.

با این توضیحات می توانیم بگوییم دانشجویان و مراکز دانشگاهی یکی از اصلی ترین مخاطبان و مصرف کنندگان محصولات مرکز دایرک بوده و هستند از زمان تأسیس بنیاد ملی بازی های رایانه ای در سال ۸۲ پژوهش های پراکنده ای در دانشگاه های مختلف با موضوع بازی های رایانه ای صورت می گرفت که کمتر تبدیل به جریان شد و از سال ۹۰ بود که شاهد سرعت گیری این فرآیند بودیم. این مواردی که اشاره کرده بیشتر ناظر به سامان دهنی پژوهش ها بود اما کنجدکاوی اصلی من این است که این آمارها در کدام مرکز اجرایی و تضمیم گیری مورد استفاده قرار گرفته است؟ سیدحسینی: البته باید این نکته را مدققاً داشته باشید که مخاطبان دانشگاهی که خاتم شریفی که مخاطبان دانشگاهی هستند و حتی گروه های مرجع دیگری هم به تولیدات ما مراجعه می کنند.

خلیلی صریح می برسی در همین فضاهای دانشگاهی، امروز «دایرک» چقدر جدی گرفته می شود؟ آیا امروز مردمیت پژوهشی در این زمینه بینا کرده اید؟ شریفی: در این زمینه موارد متعددی قابل طرح است. متنها ارتباطی که در این سال ها با دانشگاه ها داشته ایم ارتاطی کاملاً مثبت بوده است. حتی در زمینه چیز دهنی به رویکردهای پژوهشی و هدایت دانشجویان در دانشگاه های مختلف می توانیم بگوییم عملکرد دایرک بسیار موثر و مثبت بوده است. برگزاری کارگاه ها و نشست های پژوهشی و تخصصی در دانشگاه های مختلف که محدود به سخنرانی نمانده و به خروجی های اجرایی و تولید بازی متناسب شده بخشی از این فعالیت ها است.

سیدحسینی: در پاسخ به سوال صریح شما که دایرک چقدر جدی گرفته می شود و اساساً در چه مواردی به ما مراجعه می شود می توانیم به چند مورد اشاره کنیم. یک مورد که طبیعتاً بحث هایی مثل حمایت از پایان نامه ها و ترجمه و تأییف کتاب است. بخش دیگر حمایت از رویدادهای پژوهشی است که یکی از آن ها برگزاری همین کنفرانس تحقیقات بازی های رایانه ای است که در استانه برگزاری نخستین دوره آن هستیم. در کنار این موارد انتشار ماه نامه پژوهشی دایرک که امروز تبدیل به یک مرجع در زمینه شناخت منابع تخصصی روز دنیا در موضوعات مرتبط با بازی های رایانه ای در محافل دانشگاهی شده است هم از مهمترین محصولات دایرک محسوب می شود. به این معنا که هر فردی امروز قصد ورود به حوزه پژوهشی خاصی مرتبط با بازی های رایانه ای را داشته باشد با مراجعته به این ماه نامه می تواند در جریان آخرین پژوهش های مرتبط قرار بگیرد و این طبیعتاً (ادامه دارد...).

(ادامه خبر ...) پهانه رجوع بخشی از مخاطبان دایرک است.

تصویری؛ به عنوان تکمله‌ای بر مباحث مطرح شده، می‌خواهم به این نکته اشاره کنم که اصولاً در بحث توسعه صنعتی یکی از مهمترین تهدیدها نهادی است که دانشگاه را به صنعت وصل و مرتبط می‌کند. از این منظر دایرک به این دلیل هم متوجه تحقیقات بازار است و هم به دنبال تقویت مباحث نظری که بتواند این نقش را در بازار صنعتی ایران ایفا کند.

اگر برخی تولیدات دایرک مانند گزارش «کلش او کنتر» بارتاب گستردۀ پیدا می‌کند، به این دلیل نیست که اولین گزارش در این زمینه است بلکه بابت نگاه متفاوت است. تا پیش از آن هر گزارش درباره این بازی منتشر شده بود یا به صورت یک طرفه آن را به عنوان ابزاری برای دزدی و خالی کردن گیوه‌های ایرانی معرفی کرده بود یا به صورت افزایش سرافصل‌های فرهنگی و محتوایی اثر رفته بودند. آن چیزی که گزارش دایرک را متمایز کرد مبنای صدرصد علمی آن بود.

اصولاً در بحث توسعه صنعتی یکی از مهمترین تهدیدها نهادی است که دانشگاه را به صنعت وصل و مرتبط می‌کند از این منظر دایرک به این دلیل هم متوجه تحقیقات بازار است و هم به دنبال تقویت مباحث نظری که بتواند این نقش را در بازار صنعتی ایران ایفا کند. اساساً هیچ فعالیتی در دایرک صورت نمی‌گیرد مگر آنکه پست‌علمی و دانشگاهی پشت آن طراحی و در نظر گرفته شده باشد به همین دلیل هم ابتدا و پیش از تماشدن‌گان صنعت، سراج اعلیٰ دانشگاه رفیم و روز ده روز هم این ارتباط با دانشگاه‌ها بیشتر می‌شود.

بازهم بخشی از سوالاتی پاسخ ماند بحث ما درباره لزوم فعالیت دایرک از عدم شناخت فضایی بازی‌های رایانه‌ای در کشور آغاز شد. می‌خواهم بدائم دایرک تا امروز قدر در رفع این ابهام به خصوص برای مراکز سیاست‌گذار و تصمیم‌گیر موثر بوده است. صریح‌تر اینکه پژوهش‌های شما آیا تا کنون نمود مشخصی در تصمیم‌گیری‌های مدیران درباره بازی‌های رایانه‌ای داشته‌اند؟

سیدحسینی؛ مهمترین بخش سیاست‌گذاری در حوزه بازی‌های رایانه‌ای خود بriad می‌است که قسمت اعظمی از دورنمایی که برای تأسیس دایرک در بنیاد وجود داشت، استفاده از همین داده‌های آماری بوده است. امروز می‌توان گفت کاملاً متأثر از آمارها و داده‌های دایرک بخشی از برنامه‌ها در بنیاد کلیدی می‌خورد. علاوه بر بنیاد هم مراکز دیگری مانند مرکز ملی فضایی مجازی و یا استاد توسعه فناوری‌ها و حتی کمیته تعیین مصاديق مجرمانه هم ارتباطاتی با ما دارند و حتی در مواردی درخواست آمار رسمی از ما می‌کنند براساس آن هم تصمیم‌گیری می‌شود.

حتی هیات دولت گازارش‌های خاص آماری از ما می‌خواهند و براساس آن تصمیم‌گیری‌هایی می‌کنند و یا شورای عالی فضایی مجازی اخیراً درخواست تهیه گزارشی را از ما داشته‌اند. این فرایندی است که با توجه شفاقت‌های آمارهای استخراجی در گزارش‌های مرکز دایرک پسیار قابل استناد است و مورد استفاده هم قرار می‌گیرد. حتی بخشی از نقل قول‌های چهره‌های کلیدی دولت در حوزه بازی‌های رایانه‌ای مستند به همین گزارش‌های دایرک است.

بخش خصوصی چقدر امکان استفاده از این داده‌های آماری را دارد؟

سیدحسینی؛ کاملاً دسترسی آزاد است و هر شرکت خصوصی برای فعالیت در این حوزه می‌تواند درخواست خود را ارائه و از آمارهای موجود استفاده کند. تصویری؛ در راستای سوال قبلی می‌توانیم به این نکته هم اشاره کنیم که عملاً ما برای خود چند گروه مخاطب در نظر گرفته ایم. دسته اول نهادهای سیاست گذاری هستند. دسته دوم شامل رسانه‌ها می‌شود. دسته سوم هم پژوهشگران هستند. در کنار این سه ضلع یک دسته مهم دیگر وجود دارد که در تمام دنیا هم محوریت با آن‌ها است و آن فضای اینترنتی است که در توزیع کنندگان و بازی‌سازان گرفته تا توزیع کنندگان و فروشندهای آماری ما با هدف روش کردن بیشتر فضا برای این گروه آخر است که تولید می‌شود.

حالب است بدانید که ما در گزارش‌های خود معمولاً بخشی را با عنوان «اعداد پررنگ» داریم که کاملاً به کار سیاست گذاران و رسانه‌هایی می‌آید که شاید خیلی علاقه‌ای به جزئیات نداشته باشند، اما باقی گزارش مربوط به فضای داخل صنعت است که حتماً تک تک جزئیات برای شان حائز اهمیت می‌شود.

سیدحسینی؛ بخش عمده‌ای از مخاطبان در این گروه هم سرمایه‌گذاران هستند گروهی که می‌خواهند وارد این صنعت شوند و تمی دانند کجا و چه میزان باید سرمایه گذاری اولیه داشته باشند. این گزارش‌ها کمک می‌کنند تصویر روشن تری از بازار این صنعت برای رسیک کردن در اختیار داشته باشند.

تصویری؛ حتی ما لایه بزرگ تری را هم در نظر گرفته ایم. با توجه به اینکه گیم و بازی را یک رسانه جدید می‌دانیم که اتفاقاً تاریخ رشد و فراگیری آن به نسبت دیگر رسانه‌های تبلیغاتی جدید، پسیار بالا است. ما گروه دیگری از مخاطبان را هم در نظر می‌گیریم که شاید مستقیماً هیچ ارتباطی با فضای تولید و مصرف بازی‌های رایانه‌ای داشته باشند اما می‌توانند این ظرفیت را برای خود مشتری های تازه پیدا کنند.

مثلًا کسی که مواد غذایی و لوازم ورزشی می‌فروشد می‌تواند محصول خود را در فضای بازی عرضه کند و ما حتی برای این گروه هم برنامه مشخصی داریم که بتوانند از این ظرفیت بهره مند شوند. در این موارد حتی پیشتبانی و خدمات مشاوره‌ای هم داریم که شرکت‌های بخش خصوصی به راحتی می‌توانند از آن بهره مند شوند.

به عنوان سوال پایانی فکر می‌کنید جدی ترین خروجی دایرک با بازتاب مشخص در فضای رسانه‌ای در آینده تزدیک چه خواهد بود؟

شیریق؛ حتماً کنفرانس تحقیقات بازی‌های دیجیتال یکی از مهمترین رویدادهایی است که به زودی شاهد برگزاری آن خواهیم بود. رویدادی که یکی از مهمترین رویدادهای میان رشته‌ای در این حوزه در کشور محاسب می‌شود. مهمترین نکته این رویداد در مقایسه با تجربه‌های قبلی هم جامعیت حوزه‌ای آن است.

یکی از اهداف این کنفرانس فعال سازی مراکز دانشگاهی مختلف برای ورود به حوزه پژوهش بازی‌های دیجیتال است. مراکزی که شاید تا به امروز هم فعالیت هایی داشته‌اند اما تاثرناکه مانده‌اند. با همین رویداد برای اولین بار امسال با همراهی دانشگاه علم و صنعت اولین دوره کنفرانس برگزار خواهد شد. دانشگاهی

که تا به امروز خروجی‌های بسیار خوبی در حوزه بازی‌های داشته است.

از هم اکنون هم برنامه ریزی برای دوره‌های آینده کنفرانس انجام شده و می‌دانیم که قرار است در دوره‌های بعد کدام دانشگاه‌ها میزبان این رویداد باشند. از این نظر مراکز دانشگاهی بیشتر و بیشتری را در این زمینه فعال خواهیم کرد. شورای سیاست گذاری این رویداد از دوسال پیش فعال بوده و تلاش کردیم در همه مراحل با مشورت و راهنمایی استادی و کارشناسان به نام این حوزه حرکت کنیم. پیش‌بینی می‌کنیم این رویداد تأثیر بسیار بالائی بر رفع خلاصه و پراکنده‌گی پژوهش‌ها در حوزه بازی‌های دیجیتال داشته باشد.

نتیجه جدی نگر فتن هشدار یک نهاد تخصصی؛ نگاتی در رابطه با خودکشی منتب به چالش نهنگ آبی

متاسفانه روز گذشته خبری مبنی بر خودکشی دو دختر نوجوان ۱۷ و ۱۸ ساله در شهر اصفهان منتشر شد و این خودکشی‌ها به چالش نهنگ آبی منتب شد.

به گزارش گروه علم و فناوری آتا به نقل از روابط عمومی بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای، از آنجا که نسخه اصلی این چالش که توسط یک فرد روسی ایجاد شده بود، مدت هاست دیگر وجود ندارد و بنیاد نیز در جریان رسانه‌ای این چالش که مدت پیش در کشور به راه افتاد روبکردهای تخصصی خود را از آن کرده بودند. ذکر چند نکته در این زمینه حائز اهمیت است:

همچنان برخی رسانه‌ها و افراد «نهنگ آبی» را یک بازی رایانه‌ای می‌نامند. بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای بارها تأکید کرده که «نهنگ آبی» بازی رایانه‌ای نیست بلکه یک چالش است که از فضای مجازی برای اجرای این چالش ۵ مرحله دارد که تنها با استفاده از فضای مجازی بلکه می‌توان این مراحل را به صورت حضوری نیز رد و بدل کرد. نسخه اصلی این چالش هاست با دستگیری ایجادکنندگان آن در روسیه از دسترس خارج شده است. زمانی که رسانه‌های سراسر کشور شروع به اطلاع رسانی در زمینه نهنگ آبی کردند، بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای هشدار داد که موج سواری رسانه‌ای در این زمینه خطرناک بوده و ممکن است سودجویانی با کمی برداشی از مراحل نهنگ آبی، چالش‌های مشابهی را در کشور راه اندازی و بحران افزایش کنند. متاسفانه به این هشدار توجه نشد و نهنگ آبی که چالشی تاشناخته در کشور بود به یک باره بر سر زبان‌ها افتاد و موقعیت برای سودجویان فراهم شد. خانواده‌ها باید توجه کنند اگر فرزندشان فعالیت‌های مشکوکی از جمله دیدن فیلم ترسناک به صورت مداوم، زخمی کردن خود، گوش دادن به موسیقی‌های خاص و پوچ گرایانه و دیگر رفتارهای غیرعادی انجام می‌دهند چراکه این اقدامات را برسی و از آن‌ها خودکشی نمایند. متاسفانه صحیح شاهد تکرار چنین اتفاقات تلخی در کشورمان نباشیم.

۳۰

خبرگزاری اطلاعیه بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای؛ خودکشی دو نوجوان اصفهانی «بازی» بود؟ / هشداری که جدی گرفته

نشد (۱۴۰۱-۰۵-۰۵)

بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای در واکنش به انتساب خودکشی دو دختر نوجوان اصفهانی به «بازی نهنگ آبی» اطلاعیه‌ای صادر کرد

به گزارش خبرگزاری مهر، در متن اطلاعیه روابط عمومی بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای آمده است:

متاسفانه روز گذشته خبری مبنی بر خودکشی دو دختر نوجوان ۱۷ و ۱۸ ساله در شهر اصفهان منتشر شد و این خودکشی‌ها به چالش نهنگ آبی منتب شد از آنجا که نسخه اصلی این چالش که توسط یک فرد روسی ایجاد شده بود مدت هاست دیگر وجود ندارد و بنیاد نیز در جریان رسانه‌ای این چالش که مدت پیش در کشور به راه افتاد روبکردهای تخصصی خود را از آن کرده بودند. ذکر چند نکته در این زمینه حائز اهمیت است:

همچنان برخی رسانه‌ها و افراد «نهنگ آبی» را یک بازی رایانه‌ای می‌نامند. بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای بارها تأکید کرده که «نهنگ آبی» بازی رایانه‌ای نیست بلکه یک چالش است که از فضای مجازی برای اجرای این چالش ۵ مرحله دارد که تنها با استفاده از فضای مجازی بلکه می‌توان این مراحل را به صورت حضوری نیز رد و بدل کرد.

نسخه اصلی این چالش مدت هاست با دستگیری ایجادکنندگان آن در روسیه از دسترس خارج شده است. زمانی که رسانه‌های سراسر کشور شروع به اطلاع رسانی در زمینه نهنگ آبی کردند، بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای هشدار داد که موج سواری رسانه‌ای در این زمینه خطرناک بوده و ممکن است سودجویانی با کمی برداشی از مراحل نهنگ آبی، چالش‌های مشابهی را در کشور راه اندازی کرده و بحران افزایش کنند. متاسفانه به این هشدار توجه نشد و نهنگ آبی که چالشی تاشناخته در کشور بود به یک باره بر سر زبان‌ها افتاد و موقعیت برای سودجویان فراهم شد. خانواده‌ها باید توجه کنند اگر فرزندشان فعالیت‌های مشکوکی از جمله دیدن فیلم ترسناک به صورت مداوم، زخمی کردن خود، گوش دادن به موسیقی‌های خاص و پوچ گرایانه و دیگر رفتارهای غیرعادی انجام می‌دهند چراکه این اقدامات را برسی و از آن‌ها خودکشی نمایند. امید است با توجه و هشیاری خانواده‌ها و اطلاع رسانی صحیح شاهد تکرار چنین اتفاقات تلخی در کشورمان نباشیم.

خانواده قربانیان خودکشی پل چمران در گفتگو با ایسا: آیا واقعاً چالش نهنگ آبی وجود دارد؟

"ن" و "ع" تهها دختران کلاس نهم یک مدرسه دخترانه نیستند که در چالش حضور دارند "این گفته یکی از اقوام" ع است که البته تأیید می‌کند از شخص دیگری شنیده است با این حال دقیقاً در روز فوت "ع" به مدیر مدرسه در این خصوص هشدار داده است. به گزارش خبرنگار ایسا- منطقه اصفهان، صبح روز پیست و تهم مهر ماه، "ن" و "ع" در یکی از کتابخانه‌های اصفهان تصمیم می‌گیرند به زندگی خود پایان دهند. خانواده‌های هر دو قربانی می‌گویند دخترها "با شروع مدرسه با یکدیگر دوست شده بودند هر چند مادریزگ هر دو با هم همسایه هستند و اخیراً گاهی به کتابخانه می‌رفتند". یکی ۱۶ ساله و دیگری ۱۵ ساله و هر دو ۲۹ روز پیش سال تحصیلی را در کلاس نهم یکی از مدارس متوجه اصفهان آغاز کرده بودند. حادثه ساعت ۱۱ و ۲۸ دقیقه ظهر شبه اتفاق افتاده و آموزش و پروش اصفهان اعلام کرد خارج از ساعت مدرسه بوده است. اگرچه خانواده‌ها در خصوص حضور فرزندانشان در چالش نهنگ آبی اختهار بی اطلاعی می‌کنند، اما پلیس اصفهان روز گذشته اعلام کرد "هر دو دختر، کاربر ایرانی چالش نهنگ آبی بوده اند" و به خانواده‌ها در این زمینه هشدار داده است. این نخستین بار نیست که نسبت به ورود این بازی به ایران هشدار داده می‌شود، اما پیش از این آماری از خودکشی یا اقدام به خودکشی مرتبط با این بازی از سوی مقامات رسمی اعلام نشده بودا هیچ یک از خانواده‌ها هنوز فایل صوتی که پلیس اصفهان اعلام کرده حاوی پایام خداحافظی دختران و تأیید عضویت آن‌ها در چالش نهنگ آبی است را نشنیده اند.

نهایا دو مرد جوان پشت در ای سی بی‌سی بیمارستان این، همراهان "ن" هستند، به سختی می‌توان حدم زد که یکی از آنها پدرش است، تلفنی، کمربرندی را سفارش می‌دهد که پزشکان گفته اند در روند درمان مهربه‌های کمر دخترش که در سقوط اسیب دیده نیاز است، تغشیت حرف پدرش در گفت و گو با خبرنگار ایسا در خصوص این حادثه، انکار شایعات قضایی مجازی است، در حالی که تأیید می‌کند، با دخترش مشکل نداشته است. "ن" تهها فرزند خانواده است و پدرش از چالش نهنگ آبی بی اطلاع است. "ر" درباره وضعیت جسمانی دخترش می‌گوید: هوشیار است، اما هنوز از او نهاده شده است و چرا این کار را با من و خودش و مادر یا به ما هشتم کرد؟

او می‌گوید: مشکلی با دخترم نداشتم، تلفن همراه "ن" سیم کارت نداشته و وسائل او هنوز در اختیار پلیس است. "ن" از سقوط جان سالم به در برده است و اگرچه زنده مانده و هوشیار است، اما هنوز هیچ یک از اعضای خانواده توانسته اند دلیل حادثه را از او بپرسند پدر می‌گوید: "همه چیز برای "ن" مهیا بود، من خوبی می‌خشم، ما شب‌ها همیشه با خانواده جمع می‌شویم و شاد هستیم، همیشه از دخترم می‌بریم که در مدرسه یا خانه مشکل ندارد و همیشه گفته نه"

خانه "ع" را به راحتی می‌توان پیدا کرد جایی حوالی پل چمران، محله‌ای است که اکثرها با هم فاعیل هستند و همه از قدیمی‌های محل و از یکدیگر شناخت دارند؛ خانه "ع" را می‌توان از حجله‌ای که سر کوچه است شناخت، اولین بتههای تسلیت نصب شده اند مثل همه خانه‌هایی که عزادار می‌شوند زن‌ها در خانه و مردان سیاه پوش پیرون ایستاده اند؛ خانه خیلی شلوغ نیست؛ عمه "ن" نخستین زنی است که آنچه می‌بینیم در حال آشیزی است، می‌گوید: "صبح همان روز پدرم هر دو را با ماشین رساند کتابخانه محله؛ گفتند می‌خواهیم درس بخوانیم و بعد خودمان بر می‌گردیم و فرشتنشان همان و برگشتشان همان همان!"

مادر "ع" پنج سالی است که در قید حیات نیست و امکان صحبت با پدرش به دلیل شوک ناشی از حادثه وجود ندارد، عموماً و عمده اش برای صحبت جلو می‌آیند

تا زمان اعلامیه مراسم ختم "ع" آمده شده و در حال یکشنبه آن هستند عمومی "ع" در تماس با پلیس اعضا خانواده را از صحبت با رسانه منع می‌کنند، اما پیش از پاسخ به هر سوالی این پرسش را مطرح می‌کنند که آیا واقعاً چالش نهنگ آبی وجود دارد؟

در فیلمی که بعد از سقوط دختران منتشر شد، صدای ای از شاهدان عینی شنیده می‌شود که در روایت حادثه می‌گوید: "نخست یکی از دخترها خود را از پل پایین انداخته، اما دختر دوم مردید بود، از لبه پل فاصله گرفته، اما بعد برگشت و پایین پرید".

ایجاد زخم و خراش بر دوی بدن از نخستین مراحل شرکت در چالش نهنگ آبی است؛ در گزارش از صدای و سیعای مرکز اصفهان که به نظر می‌رسد گفت و گو با یکی از تزدیکان قربانی است، او وجود آثار جراحت را تأیید می‌کند. اما یکی از اعضای خانواده "ع" وجود چنین علائمی را حناقل در خصوص "برش لب" را انکار می‌کند از سوی دیگر حاضران در مراسم تشییع جنازه "ع" دوربین صدا و سیما را ردیده اند

توزدهم شهریور ماه امسال، مدیر عامل بنیاد ملی بازی های رایانه ای نشست خبری سومین لیگ بازی های ایران، با تاکید بر اینکه نهنگ آبی یک چالش است نه یک بازی، گفته بود "از آنچه که نهنگ آبی نیاز به یک ادمین برای تأیید و اعلام مراحل دارد، با دستگیری سازندگان آن عملأً دیگر این چالش وجود ندارد" اما سؤال اینجاست که آیا این چالش در ایران از سوی ادمین های ایرانی ادامه دارد؟

در چند مرحله از بازی هر یک از کاربران موقوفه با یک نهنگ دیگر (یک کاربر دیگر چالش) از طریق تماس تصویری یا ملاقات حضوری تماس داشته باشد و این فرضیه را تقویت می‌کند که شاید هر دو دختر وارد این بازی شده و از این طریق با یکدیگر ارتباط داشته‌اند

در روزیه از نوامبر سال ۲۰۱۵ تا اوریل سال ۲۰۱۶ میلادی ۱۳۰ مورد اقدام به خودکشی در ارتباط با چالش نهنگ آبی ثبت شده است، شیوه چالش نهنگ آبی در هند موجب شد تا دادگاه عالی دھلی تو هفته گذشته از فیسبوک و گوگل درخواست کند امکان دسترسی کاربران به چالش نهنگ آبی را مسدود کنند. اما در ایران تا کنون آماری از سوی مقامات در این خصوص اعلام نشده و تنها به هشدارها بسته شده است.

در آماری که به تازگی منتشر شده سال گذشته در اصفهان ۱۴۶ جوان اقدام به خودکشی کرده اند، ارقامی که مانند سایر آمار آسیب‌های اجتماعی کمتر از سوی مستولان اصفهانی اعلام و در برخی موارد حتی انکار می‌شود

شایعات حوالی پل چمران دهان به دهان می‌چرخد، مادر یکی پا به ماه و پدر یکی شش روز دیگر مسافر کریلا بوده است؛ اسم یکی هنوز دهان آدم را شیرین می‌کند و نام دیگری که پدرش می‌گوید روحی تخت بیمارستان ای ایلی می‌کند، خاطره یک گل است. دختران نوجوانی که دسته کم با حساب سن امید به زندگی زنان در ایران می‌توانند، عالی دیگر از روگذر چمران عبور کنند

"ن" و "ع" تهها دختران کلاس نهم مدرسه. نیستند که در چالش حضور دارند "این گفته یکی از اقوام" ع است به نقل از او که البته تأیید می‌کند از شخص دیگری شنیده با این حال به مدیر مدرسه در این خصوص هشدار داده است. همیشه اما صحبت هایی از شمار بیشتری از قربانیان شنیده می‌شود مثل (ادامه

(ادامه خبر ...) مورد خودکشی مشابه پسر نوجوان دیگری از یک پل، که دهن به دهن در مراسم ختم "ع" می‌چرخد.
انتهای پیام

خبرگزاری پانا (۱۰)

نتیجه جدی نگرفتن هشدارها به خودکشی دو نوجوان ختم شد (۱۴۰۸-۰۸/۰۱)

متاسفانه روز گذشته خبری مبنی بر خودکشی دو دختر نوجوان ۱۷ و ۱۸ ساله در شهر اصفهان منتشر شد و این خودکشی‌ها به چالش نهندگ آبی منتب شد.

به گزارش پانا، از آنجا که نسخه اصلی این چالش که توسط یک فرد روسی ایجاد شده بود، مدت هاست دیگر وجود ندارد و بنیاد نیز در جریان رسانه ای این چالش که مدتی پیش در کشور به راه افتاد رویکردهای تخصصی خود را از اینه کرده بوده ذکر چند نکته در این زمینه حائز اهمیت است:
۱- همچنان برخی رسانه‌ها و افراد «نهندگ آبی» را یک بازی رایانه‌ای می‌نامند بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای بارها تأکید کرده که «نهندگ آبی» بازی رایانه‌ای نیست بلکه یک چالش است که از فضای مجازی برای اجرایی شدن بهره می‌برد. این چالش ۵۰ مرحله دارد که نه تنها با استفاده از فضای مجازی بلکه می‌توان این مراحل را به صورت حضوری نیز رد و بدل کرد.

۲. نسخه اصلی این چالش مدت هاست با دستگیری ایجادکنندگان آن در روسیه از دسترس خارج شده است.

۳. زمانی که رسانه‌های سراسر کشور شروع به اطلاع رسانی در زمینه نهندگ آبی کردند، بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای هشدار داد که موج سواری رسانه ای در این زمینه خطروناک بوده و ممکن است سودجویانی با کمی برداشت از مراحل نهندگ آبی، چالش‌های مشابهی را در کشور راه اندازی کرده و بحران آفرینی کنند.

۴. خانواده‌ها باید توجه کنند اگر فرزندشان فعالیت‌های مشکوکی از جمله دیدن فیلم ترسناک به صورت مداوم، زخمی کردن خود، گوش دادن به موسیقی‌های خاص و بوج گرایانه و دیگر رفتارهای غیرعادی انجام می‌دهند چراکه این اقدامات را برسی و از ادامه آن جلوگیری نمایند.

امید است با توجه و هشیاری خانواده‌ها و اطلاع رسانی صحیح شادر تکرار چنین اتفاقات تلخی در کشورمان نباشیم.

دانشجو

بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای: رسانه‌ها هشدار در مورد «نهندگ آبی» را جدی نگرفتند (۱۴۰۸-۰۸/۰۱)

بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای در واکنش به انتساب خودکشی دو دختر نوجوان اصفهانی به «چالش نهندگ آبی» اطلاعیه‌ای صادر کرد.

به گزارش گروه فرهنگی خبرگزاری دانشجو؛ در متن اطلاعیه روابط عمومی بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای آمده است.
متاسفانه روز گذشته خبری مبنی بر خودکشی دو دختر نوجوان ۱۷ و ۱۸ ساله در شهر اصفهان منتشر شد و این خودکشی‌ها به چالش نهندگ آبی منتب شد.
از آنجا که نسخه اصلی این چالش که توسط یک فرد روسی ایجاد شده بود مدت هاست دیگر وجود ندارد و بنیاد نیز در جریان رسانه ای این چالش که مدتی پیش در کشور به راه افتاد رویکردهای تخصصی خود را از اینه کرده بوده ذکر چند نکته در این زمینه حائز اهمیت است:
همچنان برخی رسانه‌ها و افراد «نهندگ آبی» را یک بازی رایانه‌ای می‌نامند. بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای بارها تأکید کرده که «نهندگ آبی» بازی رایانه‌ای نیست بلکه یک چالش است که از فضای مجازی برای اجرایی شدن بهره می‌برد. این چالش ۵۰ مرحله دارد که نه تنها با استفاده از فضای مجازی بلکه می‌توان این مراحل را به صورت حضوری نیز رد و بدل کرد.

نسخه اصلی این چالش مدت هاست با دستگیری ایجادکنندگان آن در روسیه از دسترس خارج شده است.

زمانی که رسانه‌های سراسر کشور شروع به اطلاع رسانی در زمینه نهندگ آبی کردند، بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای هشدار داد که موج سواری رسانه ای در این زمینه خطروناک بوده و ممکن است سودجویانی با کمی برداشت از مراحل نهندگ آبی، چالش‌های مشابهی را در کشور راه اندازی کرده و بحران آفرینی کنند. متاسفانه به این هشدار توجه نشد و نهندگ آبی که چالش ناشناخته در کشور بود به یک باره بر سر زبان‌ها افتاد و موقعیت برای سودجویان فراهم شد.

خانواده‌ها باید توجه کنند اگر فرزندشان فعالیت‌های مشکوکی از جمله دیدن فیلم ترسناک به صورت مداوم، زخمی کردن خود، گوش دادن به موسیقی‌های خاص و بوج گرایانه و دیگر رفتارهای غیرعادی انجام می‌دهند چراکه این اقدامات را برسی و از ادامه آن جلوگیری نمایند.

امید است با توجه و هشیاری خانواده‌ها و اطلاع رسانی صحیح شادر تکرار چنین اتفاقات تلخی در کشورمان نباشیم.

نتیجه جدی نگرفتن هشدار یک نهاد تخصصی؛ نکاتی در رابطه با خودکشی منسوب به چالش نهنگ آبی (۱۰/۰۸/۰۷-۱۰/۰۸/۱۰)

خبرگزاری شیستان: متأسفانه روز گذشته خبری مبنی بر خودکشی دو دختر نوجوان ۱۷ و ۱۸ ساله در شهر اصفهان منتشر شد و این خودکشی‌ها به چالش نهنگ آبی منسوب شد.

به گزارش خبرگزاری شیستان به نقل از روابط عمومی بنیاد ملی بازی های رایانه ای، از آنجا که نسخه اصلی این چالش که توسط یک فرد روسی ایجاد شده بود، مدت هاست دیگر وجود ندارد و بنیاد نیز در جریان رسانه ای این چالش که مدتی پیش در کشور به راه افتاد رویکردهای تخصصی خود را راهنمایی کرده بود؛ ذکر چند نکته در این زمینه حائز اهمیت است:

همچنان برخی رسانه ها و افراد «نهنگ آبی» را یک بازی رایانه ای می نامند. بنیاد ملی بازی های رایانه ای بارها تأکید کرده که «نهنگ آبی» بازی رایانه ای نیست بلکه یک چالش است که از فضای مجازی برای اجرایی شدن بهره می برد. این چالش ۵ مرحله دارد که تنها با استفاده از فضای مجازی بلکه می توان این مراحل را به صورت حضوری نیز رد و بدل کرد.

نسخه اصلی این چالش مدت هاست با دستگیری ایجاد کنندگان آن در روسیه از دسترس خارج شده است.

زمانی که رسانه های سراسر کشور شروع به اطلاع رسانی در زمینه نهنگ آبی کردند، بنیاد ملی بازی های رایانه ای هشدار داد که موج سواری رسانه ای در این زمینه خطوطناک بوده و ممکن است سودجویانی با کمی برداری از مراحل نهنگ آبی، چالش های مشابهی را در کشور راه اندازی کرده و بحران آفرینی کنند. متأسفانه به این هشدار توجهی نشد و نهنگ آبی که چالشی ناشناخته در کشور بود به یک باره بر سر زبان ها افتاد و موقعیت برای سودجویان فراهم شد.

خانواده ها باید توجه کنند اگر فرزندشان قابلیت های مشکوکی از جمله دیدن فیلم ترسناک به صورت مدلوم، زخمی کردن خود، گوش دادن به موسیقی های خاص و بوج گرایانه و دیگر رفتارهای غیرعادی انجام می دهند چراکه این اقدامات را برسی و از آنها آن جلوگیری تعاییند.

امید است با توجه و هشیاری خانواده ها و اطلاع رسانی صحیح شاهد تکرار چنین اتفاقات تلخی در کشورمان نباشیم.

پایان پیام ۳۱/۰۸

یک دختر نوجوان دیگر هم مجروه شده نهنگ آبی همچنان قربانی می گیرد

دو دختر نوجوان در اصفهان تحت تاثیر چالش «نهنگ آبی» خودکشی کردند.

فناوران- براساس اعلام فرمانده انتظامی استان اصفهان، سقوط دو دانش آموز دختر اصفهانی از پل روگذر و قوت یک نفر از آنان و مجروحیت دانش آموز دیگر تحت تاثیر چالش «نهنگ آبی» بوده است.

سردار مهدی معصوم بیگی در این باره توضیح داد: در بی اعلام مرکز فوریت های پلیسی ۱۱۰ مبنی بر سقوط دو دختر نوجوان از پل روگذر در شهر اصفهان، تیم فوریت های پلیسی بلاقاضله به محل اعزام شد.

وی افزود: متأسفانه در اثر این حادثه یکی از دختران که ۱۵ ساله بود در دم فوت کرد و دیگری که ۱۶ ساله بود به شدت مجروه و به بیمارستان منتقل شد.

فرمانده انتظامی استان اصفهان گفت: بر اساس گزارش های موجود حال دانش آموز مجروه نیز و خیرو اعلام شده است.

این مقام ارشد انتظامی گفت: این دو نوجوان قبل از پرت کردن خود با یک دستگاه ضبط صوت، با خانواده خود خداحافظی و علت این کار را انجام بازی آنلاین نهنگ آبی در فضای مجازی اعلام کرده اند.

معصوم بیگی با بیان اینکه نوجوان مجروه شده تیز بیان داشته که تحت تاثیر بازی دست به این اقدام زده است، گفت: پلیس در خصوص بازی نهنگ آبی هشدارهایی داده بود: این بازی در کشورهای مختلف قربانی گرفته و تاثیر بسیاری بر ذهن دارد و افراد را وادار به رفتارهای پرخطیری همچون خودزنی و خودکشی می کند.

وی افزود: پدر و مادرها باید همواره بر رفتار فرزندان خود نظارت داشته باشند و این را بدانند که فضای مجازی در برخی مواقع از فضای واقعی خطوطناک تر است. نهنگ آبی چیست؟

«نهنگ آبی» که برخی آن را بازی می دانند یک چالش اینترنتی است که در روسیه گسترش یافته و البته در کشورهای دیگری نیز قربانی گرفته است. این چالش مشکل از یک سری از وظایف واگذار شده به بازیکنان از سوی مدیران در طول ۵۰ روز است که در چالش تهایی، بازیکن تیاز به ارتکاب خودکشی دارد. اصطلاح «نهنگ آبی» از پدیده ساحل نهنگ می آید که مربوط به خودکشی است.

با ورود و بیت نام، اعضا «نهنگ» خطاب می شوند. این بازی در هندوستان بیشترین تعداد خودکشی را دارد، به شکلی که پلیس هندوستان نصب و انتشار و حتی ذخیره قابل خام نصبی این بازی را جزو جرائم نرم افزاری محسوب کرده است. در این چالش اینترنتی ۵ مرحله ای از مخاطبان عمدتاً نوجوان خواسته می شود روزانه تکلیف خود را انجام داده و در پایان، عکسی از خود را پفرستند تا بتواتند وارد مرحله بعد شوند. مرحله نخست این چالش کشیدن یک نهنگ آبی روی دست است و پس از آن برای مثال از کاربر خواسته می شود تا لب خود را ببرد، روی دست خود با چاقو کلمه آبی را حک کند یا بالای یک ساختمن مرتყع با باهای آویزان از خود عکس بیندازد (دامه دارد ...).

(ادامه خبر ...) دستگیری مدیران، بایان چالش نیود؟
مدیر عامل بنیاد ملی بازی های رایانه ای چندی پیش اعلام کرد که با دستگیری مدیران این چالش، عمل نهندگ آبی دیگر کار نمی کنند؛ جواکه بدون تایید ادمین، امکان رفع به مرحله بعدی نیست.
با این حال باید دید آیا ادمین هایی در ایران برای این چالش فعال شده اند یا این دو دختر نهندگ آبی را بهانه خودکشی خود قرار داده اند.

باشوه ترین حضور صنعت بازی ایران در نمایشگاه گیم کانکشن فرانسه (۱۴۰۲-۱۴۰۱)

صنعت بازی سازی ایران با چالش ۱۲ غرفه در نمایشگاه تجاری گیم کانکشن فرانسه، بی سابقه ترین حضور را در این نمایشگاه تجربه می کند. به گزارش روابط عمومی بنیاد ملی بازی های رایانه ای، نمایشگاه تجاری گیم کانکشن فرانسه، یکی از معتبرترین رویدادهای تجاری صنعت بازی در دنیا است که با هدف انجام معاملات تجاری بین سازنده و ناشر برگزار می شود. با توجه به موثر بودن این نمایشگاه در امر تجارت بازی، در سال های اخیر بنیاد ملی بازی های رایانه ای از بازی سازان ایرانی حمایت می کرد تا در این نمایشگاه حضور داشته باشد و عموماً با توجه به محدودیت های موجود به طور میانگین از سه شرکت حمایت می شد. امسال نیز پس از دریافت درخواست ها، سه شرکت سورنا، پاییزان و Black Cube Games از طرف بنیاد مورد حمایت گرفته و غرفه خواهند داشت. پس از اعلان پیشنهاد ویژه ی گیم کانکشن فرانسه برای بازی سازان ایرانی به دلیل روابط حسنی بانیاد ملی بازی های رایانه ای که یک پکیج ویژه با تخفیف ۸۴ درصدی بود، بازی سازان ایرانی نیز به خوبی از این فرصت استفاده کردند. این پکیج شامل غرفه ۴ متری و دو بیلت حضور در نمایشگاه می شد. هشت شرکت ایرانی راسپینا، آنانسید، نوآگیمز، اوگیمز، ایدک و استودیو هنر نور و حرکت، دیجیتال درگون و دیدما! شرکت های فعال صنعت بازی در ایران هستند که به عنوان غرفه دار در این نمایشگاه حضور خواهند داشت. بنیاد ملی بازی های رایانه ای تیز غرفه ای اختصاصی برای خود و رویداد تی جی سی سال آینده در این نمایشگاه خواهد داشت و بدین ترتیب سهم صنعت بازی ایران در نمایشگاه گیم کانکشن به ۱۲ غرفه می رسد که تاکنون بی سایقه بوده است. علاوه برآن برخی از بازی سازان ایرانی نیز به صورت مستقل و به عنوان شرکت کننده و نه غرفه دار در این نمایشگاه شرکت خواهند کرد. لازم به ذکر است تاکنون بخش زیادی از صادرات بازی های ایرانی به بازارهای جهانی از طریق همین حضور در نمایشگاه های بین المللی چون گیمزکام و گیم کانکشن اتفاق افتاده است. نمایشگاه گیم کانکشن از تاریخ ۱۰ آبان به مدت سه روز در شهر پاریس برگزار می شود.

خانواده قربانیان نهندگ آبی در اصفهان: هنوز فایل صوتی خداحافظی را نشنبده ایم / با دخترم مشکلی نداشتیم

(۱۴۰۲-۱۴۰۱)

ایستا نوشته: "ن" و "ع" تنها دختران کلاس نهم یک مدرسه دخترانه نیستند که در چالش حضور دارند" این گفته یکی از اقوام "ع" است که البته تایید می کند از شخص دیگری شنیده است با این حال دقیقاً در روز فوت "ع" به مدرسه در این خصوص هشدار داده است.

به گزارش خبرنگار ایستا، صبح روز پیست و نهم مهر ماه، "ن" و "ع" در یکی از کتابخانه های اصفهان تصمیم می گیرند به زندگی خود بایان دهند. خانواده های هر دو قربانی می گویند دخترها "با شروع مدرسه با یکدیگر دوست شده بودند هر چند مادریزگر هر دو با هم همسایه هستند و اخیراً گاهی به کتابخانه می رفتند". یکی ۱۶ ساله و دیگری ۱۵ ساله و هر دو ۲۹ روز پیش، سال تحصیلی را در کلاس نهم یکی از مدارس متوسطه اصفهان آغاز کرده بودند. حادثه ساعت ۱۱ و ۳۸ دقیقه ظهر شبیه اتفاق افتاده و آموزش و پرورش اصفهان اعلام کرده خارج از ساعت مدرسه بوده است. اگرچه خانواده ها در خصوص حضور فرزندانشان در چالش نهندگ آبی اظهار بی اطلاعی می کنند، اما پلیس اصفهان روز گذشته اعلام کرد "هر دو دختر، کاربر ایرانی چالش نهندگ آبی بوده اند" و به خانواده ها در این زمینه هشدار داد. این تجسسیت بار نیست که نسبت به ورود این بازی به ایران هشدار داده می شود، اما پیش از این آماری از خودکشی و یا اقامه به خودکشی مرتبط با این بازی از سوی مقامات رسمی اعلام نشده بود. هیچ یک از خانواده ها هنوز فایل صوتی که پلیس اصفهان اعلام کرده حاوی پیام خداحافظی دختران و تایید عضویت آن ها در چالش نهندگ آبی است را نشنبده اند.

تنها دو مرد جوان پشت در ای سی یوی پیمارستان امین، همراهان "ن" هستند، به سختی می توان حدس زد که یکی از آنها پدرش است، تلفنی، کمرنگی دارد. سفارش می دهد که پزشکان گفته اند در روند درمان مهره های کمر دخترش که در سقوط اسبی دیده نیاز است. تجسسیت حرف پدرش در خصوص این حادثه، انکار شایعات فضای مجازی است، در حالی که تایید می کند، با دخترش مشکلی نداشته است. "ن" تنها فرزند خانواده است و پدرش از چالش نهندگ آبی بی اطلاع است. "ر" درباره وضعیت جسمانی دخترش می گویند هوشیار است، اما هنوز از او نیرسیدم (ادامه دارد ...).

(ادامه خبر ...) که چه شده است؟ و چرا این کار را با من و خودش و مادر پا به ماهش کرده؟

او من گوید: "مشکلی با دخترم نداشتم، تلفن همراه" نیز کارت نداشته و وسائل او هنوز در اختیار پلیس است".

"ن" از سقوط جان سالم به در برده است و اگرچه زنده مانده و هوشیار است، اما هنوز هیچ یک از اعصابی خانواده تنوانته اند دلیل حادثه را از او بپرسند پدر من گوید: "همه چیز برای ن" مهیا بود، ما شب ها همیشه با خانواده جمع می شویم و شاد هستیم، همیشه از دخترم می برسم که در مدرسه یا خانه مشکلی ندارد و همیشه گفته نه".

خانه "ع" را به راحتی می توان بینا کرد جایی حوالی پل چمران، محله ای است که اکثرها با هم فاعیل هستند و همه از قدری های محل و از یکدیگر شناخت دارند؛ خانه "ع" را می توان از جمله ای که سر کوچه است، شناخت. اولین بشرهای تسلیت نصب شده اند مثل همه خانه هایی که عزادار می شوند زن ها در خانه و مردان سیاه پوش بیرون ایستاده اند؛ خانه خیلی شلوغ نیست؛ عمه "ن" نخستین زنی است که آنچه می بینیم در حال اثیزی است، می گوید: "صبح همان روز

یدرم هر دو را با ماشین رساند کتابخانه محله؛ گفتند می خواهیم درس بخوانیم و بعد خودمان بر من گردیم رفتشان همان و برگشتشان همان همان!"

مادر "ع" پنج سالی است که در قید حیات نیست و امکان صحبت با پدرش به دلیل شوک ناشی از حادثه وجود ندارد، عموماً و عمه اش برای صحبت جلو می آیند، تازه اعلامیه مراسم ختم "ع" آماده شده و در حال پخش آن هستند عموی "ع" در تماس با پلیس اعصابی خانواده را از صحبت با رسانه منع می کند اما پیش از پاسخ به هر سوالی این پرسش را مطرح می کنند که "ایا واقعاً چالش نهندگ آبی وجود دارد؟"

در قیلمی که بعد از سقوط دختران مستشر شد، صدایی از یکی از شاهدان عین شنیده می شود که در روایت حادثه می گوید: "نخست یکی از دخترها خود را از پل پایین انداخته، اما دختر دوم مردگ بود، از لبه پل فاصله گرفته، اما بعد برگشت و پایین پرید".

ایجاد زخم و خراش بر روی بدن از تخته‌نیزه کش در چالش نهندگ آبی است؛ در گزارش از صدای و سیمای مرکز اصفهان که به نظر می رسد گفت و گو با یکی از تزدیکان قربانی است، او وجود آثار جراحت را تأیید می کند، اما یکی از اعصابی خانواده "ع" وجود چنین علائمی را حداقال در خصوص "برش لب" انکار می کند.

توزدهم شهریور ماه امسال، مدیرعامل بنیاد ملی بازی های رایانه ای تشیست خبری سومین لیگ بازی های رایانه ای ایران، با تأکید بر اینکه چالش نهندگ آبی یک چالش است نه یک بازی، گفته بود "از آنچه که نهندگ آبی نیاز به یک ادمین برای تأیید و اعلام مراحل دارد، با دستگیری سازندگان آن عملاً دیگر این چالش وجود ندارد" اما سؤال اینجاست که آیا این چالش در ایران از سوی ادمین های ایرانی ادامه دارد؟

در چند مرحله از بازی هر یک از کاربران موظفند با یک نهندگ دیگر (یک کاربر دیگر چالش) از طریق تماس تصویری یا ملاقات حضوری تماس داشته باشند و این فرضیه را تقویت می کند که شاید هر دو دختر وارد این بازی شده و از این طریق با یکدیگر ارتباط داشته اند.

در رویه از نوامبر سال ۲۰۱۵ تا اوریل سال ۲۰۱۶ میلادی ۱۲۰ مورد اتفاق به خودکشی در ارتباط با چالش نهندگ آبی نیت شده است، شیوه چالش نهندگ آبی در هند موجوب شد تا نادگاه عالی دهلی تو هفته گذشته از فیسبوک و گوگل درخواست کند امکان دسترسی کاربران به چالش نهندگ آبی را مسدود کنند. اما در ایران تا کنون آماری از سوی مقامات در این خصوص اعلام نشده و تنها به هشدارها بسته شده است.

۴۷۲۲۵

چالش نهندگ آبی بازی رایانه ای نیست / خانواده ها مراقب مشکوک فرزندان خود باشند (۱۳۹۵-۰۸-۰۱)

گروه شبکه اجتماعی؛ بنیاد ملی بازی های رایانه ای، ضمن تأکید بر اینکه چالش نهندگ آبی یک بازی رایانه ای نیست، از خانواده ها خواست مراقب رفتارهای مشکوک فرزندان خود باشند.

به گزارش خبرگزاری بین المللی قرآن (ایکانا) به نقل از روابط عمومی بنیاد ملی بازی های رایانه ای، متأسفانه روز گذشته خبری مبنی بر خودکشی دو دختر توجه ۱۷ و ۱۸ ساله در شهر اصفهان منتشر شد و این خودکشی ها به چالش نهندگ آبی منتهی شد از آنچه که تسعه اصلی این چالش که توسط یک فرد روسی ایجاد شده بود، مدت هاست دیگر وجود ندارد و بیناد تیز در جریان رسانه ای این چالش که مدتی پیش در کشور به راه افتاد رویکردهای تخصصی خود را از آن کرده بودا ذکر چند نکته در این زمینه حائز اهمیت است:

۱. همچنان برخی رسانه ها و افراد تهندگ آبی را یک بازی رایانه ای می نامند. بنیاد ملی بازی های رایانه ای بارها تأکید کرده که «نهندگ آبی» بازی رایانه ای نیست بلکه یک چالش است که از فضای مجازی برای اجرایی شدن بهره می برد. این چالش ۵۰ مرحله دارد که تنها با استفاده از فضای مجازی بلکه می توان این مراحل را به صورت حضوری نیز رد و بدل کرد.

۲. نسخه اصلی این چالش مدت هاست با دستگیری ایجادگران آن در رویه از دسترس خارج شده است.

۳. زمانی که رسانه های سراسر کشور شروع به اطلاع رسانی در زمینه نهندگ آبی کردند، بنیاد ملی بازی های رایانه ای هشدار داد که موج سواری رسانه ای در این زمینه خطرناک بوده و ممکن است سودجویانی با کمی بردازی از مراحل نهندگ آبی، چالش های مشابه را در کشور راه اندازی کرده و بحران آفرینی کنند.

۴. خانواده ها باید توجه کنند اگر فرزندشان فعالیت های مشکوکی از جمله دیدن فیلم ترسناک، به صورت مداوم، زخمی کردن خود، گوش دادن به موسیقی های خاص و بوج گرایانه و دیگر رفتارهای غیرعادی انجام می دهند چراکه این اقدامات را برسی و از ادامه آن جلوگیری نمایند.

امید است با توجه و هشیاری خانواده ها و اطلاع رسانی صحیح شاهد تکرار چنین اتفاقات تلخی در کشورمان نباشیم.

گفت و گو با خانواده دختران اصفهانی قربانی بازی نهنگ آبی

"ن" و "ع" تها دختران کلاس نهم یک مدرسه دخترانه تیستند که در چالش حضور دارند "این گفته یکی از اقوام "ع" است که البته تأیید می کند از شخص دیگری شنیده است با این حال دقیقا در روز فوت "ع" به مدیر مدرسه در این خصوص هشدار داده است.

به گزارش جی پلاس، صبح روز بیست و نهم مهر ماه "ن" و "ع" در یکی از کتابخانه های اصفهان تصمیم می گیرند به زندگی خود پایان دهند. خاتواده های هر دو قربانی می گویند دخترها "با شروع مدرسه با یکدیگر دوست شده بودند هر چند مادریزگ هر دو با هم همسایه هستند و اخیراً گاهی به کتابخانه می رفند". یکی ۱۶ ساله و دیگری ۱۵ ساله و هر دو ۲۹ روز پیش، سال تحصیلی را در کلاس نهم یکی از مدارس متوسطه اصفهان آغاز کرده بودند. خاتواده ساعت ۱۱ و ۳۸ دقیقه ظهر شبه اتفاق افتاده و آموزش و پرورش اصفهان اعلام کرد خارج از ساعت مدرسه بوده است. اگرچه خاتواده ها در خصوص حضور فرزندانشان در چالش نهنگ آبی اظهار بی اطلاعی می کنند، اما پلیس اصفهان روز گذشته اعلام کرد "هر دو دختر، کاربر ایرانی چالش نهنگ آبی بوده اند" و به خاتواده ها در این زمینه هشدار داد. این تخصیص بار نیست که نسبت به ورود این بازی به ایران هشدار داده می شود، اما پیش از این آماری از خودکشی و یا اقدام به خودکشی مرتبط با این بازی از سوی مقامات رسمی اعلام نشده بود. هیچ یک از خاتواده ها هنوز فایل صوتی که پلیس اصفهان اعلام کرد حاوی پیام خداحافظی دختران و تأیید عضویت آن ها در چالش نهنگ آبی است را نشنیده اند.

تنهای دو مرد جوان پشت در ای سی یوی بیمارستان امین، همراهان "ن" هستند، به سختی می توان حدم زد که یکی از آنها پدرش است، تلفنی، کمربردی را سفارش می دهد که پزشکان گفته اند در روند درمان مهره های کمر دخترش که در سقوط آسیب دیده نیاز است. تنهای حرف پدرش در خصوص این حادثه، انکار شایعات فضای مجازی است در حالی که تأیید می کند، با دخترش مشکلی نداشته است. "ن" تنهای فرزند خاتواده است و پدرش از چالش نهنگ آبی بی اطلاع است. "ر" درباره وضعیت جسمانی دخترش می گویند: هوشیار است، اما هنوز از او تپرسیدم که چه شده است؟ و چرا این کار را با من و خودش و مادر پا به ماهش کرد؟

او می گوید: "مشکلی با دخترم نداشتم، تلقن همراه "ن" سیم کارت نداشته و وسائل او هنوز در اختیار پلیس است". "ن" از سقوط جان سالم به در برده است و اگرچه زنده مانده و هوشیار است، اما هنوز هیچ یک از اعضا خاتواده توانسته اند دلیل حادثه را از او پرسند. پدر می گویند: "همه چیز برای "ن" مهیا بود، ما شب ها همیشه با خاتواده جمع من شویم و شاد هستیم، همیشه از دخترم می برسم که در مدرسه یا خانه مشکلی ندارد و همیشه گفته نه".

خانه "ع" را به راحتی می توان پیدا کرد جایی حوالی پل چمن، محله ای است که اکثرا با هم فامیل هستند و همه از قدیمی های محل و از یکدیگر شناخت دارند؛ خانه "ع" را می توان از جمله ای که سر کوجه است، شناخت. اولین بزرگهای تسلیت نصب شده اند مثل همه خانه هایی که عزادار می شوند زن ها در خانه و مردان سیاه یوش بیرون ایستاده اند؛ خانه خیلی شلوغ نیست؛ عمه "ن" نخستین زنی است که آنها می بینیم در حال آشیزی است، می گویند: "صبح همان روز پدرم هر دو را با ماشین رساند کتابخانه محله؛ گفتند می خواهیم درس بخوانیم و بعد خودمان بر می گردیم رفتشان همان و برگشتشان همان همان!" مادر "ع" پنج سالی است که در قید حیات نیست و امکان صحبت با پدرش به دلیل شوک ناشی از حادثه وجود ندارد، عموماً و عمه اش برای صحبت جلو می آیند، تازه اعلامیه مراسم ختم "ع" آماده شده و در حال پخش آن هستند، عموماً در تعامل با پلیس اعضا خاتواده را از صحبت با رسانه منع می کنند، اما پیش از پاسخ به هر سوالی این پرسش را مطرح می کنند که "آیا واقعاً چالش نهنگ آبی وجود دارد؟"

در قیلیمی که بعد از سقوط دختران منتشر شد، صدایی از یکی از شاهدان عینی شنیده می شود که در روایت حادثه می گویند: "نخست یکی از دخترها خود را از پل پایین انداده، اما دختر دوم مرد دید، از لبه پل فاصله گرفته، اما بعد برگشت و پایین پرید".

ایجاد زخم و خراش بر روی بدن از تخصیص مراحل شرکت در چالش نهنگ آبی است؛ در گزارشی از صدای و سیمای مرکز اصفهان که به نظر می رسد گفت و گو با یکی از تزدیکان قربانی است، او وجود آثار جراحت را تأیید می کند. اما یکی از اعضا خاتواده "ع" وجود چنین علائمی را حداقل در خصوص "پرش لب" انتکار می کند.

توزدهم شهریور ماه امسال، مدیر عامل بنیاد ملی بازی های رایانه ای تشییع خبری سومین لیگ بازی های رایانه ای ایران، با تاکید بر اینکه نهنگ آبی یک چالش است نه یک بازی، گفته بود "از آنجا که نهنگ آبی نیاز به یک ادمین برای تأیید و اعلام مراحل دارد، با دستگیری سازندگان آن عملاً دیگر این چالش وجود ندارد" اما سؤال اینجاست که آیا این چالش در ایران از سوی ادمین های ایرانی ادامه دارد؟

در چند مرحله از بازی هر یک از کاربران موظفند با یک نهنگ دیگر (یک کاربر دیگر چالش) از طریق تماس تصویری یا ملاقات حضوری تماس داشته باشند و این فرضیه را تقویت می کند که شاید هر دو دختر وارد این بازی شده و از این طریق با یکدیگر ارتباط داشته اند. در روسیه از نوامبر میال ۲۰۱۵ تا آوریل سال ۲۰۱۶ میالادی ۱۲۰ مورد اقدام به خودکشی در ارتباط با چالش نهنگ آبی ثبت شده است، شیوه چالش نهنگ آبی در هند موجب شد تا دادگاه عالی دھلی تو هفته گذشته از فیسبوک و گوگل درخواست کند امکان دسترسی کاربران به چالش نهنگ آبی را مسدود کنند. اما در ایران تا کنون آماری از سوی مقامات در این خصوص اعلام نشده و تنها به هشدارها بسته شده است.

خانواده قربانیان نهنگ آبی در اصفهان: هنوز فایل صوتی خداحافظی را نشیده ایم / با دخترم مشکلی نداشت

(۱۴۰۲-۰۷-۱۱)

"ن" از سقوط جان سالم به در برده است و اگرچه زنده مانده و هوشیار است، اما هنوز هیچ یک از اعضاخانه خانواده توانسته اند دلیل حادثه را از او بپرسند. پدر می گوید: "همه چیز برای "ن" مهیا بود، ما شب ها همیشه با خانواده جمع می شویم و شاد هستیم، همیشه از دخترم می برسم که در مدرسه یا خانه مشکلی ندارد و همیشه گفته نه" در فیلمی که بعد از سقوط دختران منتشر شد، صدایی از یکی از شاهدان عینی شنیده می شود که در روایت حادثه می گوید: "نخست یکی از دخترها خود را از پل پایین انداخت، اما دختر دوم مرد بود، از لبه پل فاصله گرفت، اما بعد برگشت و پایین پرید".

دیده بان ایران: صبح روز بیست و نهم مهر ماه، "ن" و "ع" در یکی از کتابخانه های اصفهان تصمیم می گیرند به زندگی خود پایان دهند. خانواده های هر دو قربانی می گویند دخترها "با شروع مدرسه با یکدیگر دوست شده بودند هر چند مادر بزرگ هر دو با هم همسایه هستند و اخیراً گاهی به کتابخانه می رفتدند". یکی ۱۶ ساله و دیگری ۱۵ ساله و هر دو ۲۹ روز پیش، سال تحصیلی را در کلاس نهم یکی از مدارس متوسطه اصفهان آغاز کرده بودند. حادثه ساعت ۱۱ و ۳۸ دقیقه ظهر شبیه اتفاق افتاده و آموزش و پرورش اصفهان اعلام کرد خارج از ساعت مدرسه بوده است. اگرچه خانواده ها در خصوص حضور فرزندانشان در چالش نهنگ آبی اظهار می اطلاعی می کنند، اما پلیس اصفهان روز گذشته اعلام کرد "هر دو دختر، کاربر ایرانی چالش نهنگ آبی بوده اند" و به خانواده ها در این زمینه هشدار داد. این نخستین بار نیست که نسبت به ورود این بازی به ایران هشدار داده می شود، اما پیش از این آماری از خودکشی و یا اقدام به خودکشی مرتبط با این بازی از سوی مقامات رسمی اعلام نشده بود. هیچ یک از خانواده ها هنوز فایل صوتی که پلیس اصفهان اعلام کرد خواهی پایم خداحافظی دختران و تایید عضویت آن ها در چالش نهنگ آبی است را نشیده اند.

تنها دو مرد جوان پشت در ای سی یوی پیمارستان امین، همراهان "ن" هستند، به سختی می توان حدم زد که یکی از آنها پدرش است، تلفنی، کمرنده را سفارش می دهد که پزشکان گفته اند در روند درمان مهربه های کمر دخترش که در سقوط آسیب دیده نیاز است. نخستین حرف پدرش در خصوص این حادثه، انکار ثابعات فضای مجازی است، در حالی که تایید می کند، با دخترش مشکلی نداشته است. "ن" تنها فرزند خانواده است و پدرش از چالش نهنگ آبی می اطلاع است. "ر" درباره وضعیت جسمانی دخترش می گوید: هوشیار است، اما هنوز از او تبریزیدم که چه شده است؟ و چرا این کار را با من و خودش و مادر پا به ماهش کرد؟ او می گوید: "مشکلی با دخترم نداشتم، تلقن همراه "ن" سیم کارت نداشته و وسائل او هنوز در اختیار پلیس است".

"ن" از سقوط جان سالم به در برده است و اگرچه زنده مانده و هوشیار است، اما هنوز هیچ یک از اعضاخانه خانواده توانسته اند دلیل حادثه را از او بپرسند. پدر می گوید: "همه چیز برای "ن" مهیا بود، ما شب ها همیشه با خانواده جمع می شویم و شاد هستیم، همیشه از دخترم می برسم که در مدرسه یا خانه مشکلی ندارد و همیشه گفته نه".

خانه "ع" را به راحتی می توان پیدا کرد جایی حوالی پل چمن، محله ای است که اکثرا با هم فامیل هستند و همه از قدیمی های محل و از یکدیگر شناخت دارند؛ خانه "ع" را می توان از جمله ای که سر کوجه است، شناخت. اولین برههای تسلیت نصب شده اند مثل همه خانه هایی که عزادار می شوند زن ها در خانه و مردان سیاه پوش بیرون ایستاده اند؛ خانه خیلی شلوغ نیست؛ عمه "ن" نخستین زنی است که آنجا می بینیم در حال آشیزی است، می گوید: "صبح همان روز پدرم هر دو را با ماشین رساند کتابخانه محله؛ گفتند می خواهیم درس بخوانیم و بعد خودمان بر می گردیم رفتشان همان و برگشتشان همان همان!" مادر "ع" پنج سالی است که در قید حیات نیست و امکان صحبت با پدرش به دلیل شوک ناشی از حادثه وجود ندارد، عموم و عمه اش برای صحبت جلو می آیند، تازه اعلامیه مرا سیم ختم "ع" آمده شده و در حال پخش آن هستند عموی "ع" در تماس با پلیس اعضاخانه خانواده را از صحبت با رسانه منع می کنند، اما پیش از پاسخ به هر سوالی این پرسش را مطرح می کنند که "ایا واقعاً چالش نهنگ آبی وجود دارد؟"

در فیلمی که بعد از سقوط دختران منتشر شد، صدایی از یکی از شاهدان عینی شنیده می شود که در روایت حادثه می گوید: "نخست یکی از دخترها خود را از پل پایین انداخت، اما دختر دوم مرد بود، از لبه پل فاصله گرفت، اما بعد برگشت و پایین پرید".

ایجاد زخم و خراش بر روی بدن از نخستین مراحل شرکت در چالش نهنگ آبی است؛ در گزارش از صدای و سیمای مرکز اصفهان که به نظر می رسد گفت و گو با یکی از تزدیکان قربانی است، او وجود آثار جراحت را تایید می کند. اما یکی از اعضاخانه خانواده "ع" وجود چنین علائمی را حداقل در خصوص "برش لب" انتکار می کند.

توزدهم شهریور ماه امسال، مدیر عامل بنیاد ملی بازی های رایانه ای شست خبری سومین لیگ بازی های رایانه ای ایران، با تأکید بر اینکه نهنگ آبی یک چالش است نه یک بازی، گفته بود "از آنچا که نهنگ آبی نیاز به یک اندیمین برای تایید و اعلام مراحل دارد، با دستگیری سازندگان آن عملاً دیگر این چالش وجود ندارد" اما سؤال اینجاست که آیا این چالش در ایران از سوی اندیمن های ایرانی ادامه دارد؟

در چند مرحله از بازی هر یک از کاربران موظفند با یک نهنگ دیگر (یک کاربر دیگر چالش) از طریق تماس تصویری یا ملاقات حضوری تماس داشته باشند و این فرضیه را تقویت می کند که شاید هر دو دختر وارد این بازی شده و از این طریق با یکدیگر ارتباط داشته اند.

در روسیه از نوامبر سال ۲۰۱۵ تا اوریل سال ۲۰۱۶ میلادی ۱۲۰ مورد اقدام به خودکشی در ارتباط با چالش نهنگ آبی ثبت شده است، شیوه چالش نهنگ آبی در هند موجب شد تا دادگاه عالی دھلی تو هفته گذشته از فیسبوک و گوگل درخواست کند امکان دسترسی کاربران به چالش نهنگ آبی را مسدود کنند. اما در ایران تا کنون آماری از سوی مقامات در این خصوص اعلام نشده و تنها به هشدارها بسته شده است.

خانواده قربانیان نهنگ آبی در اصفهان: هنوز فایل صوتی خداحافظی را نشنبده ایم / با دختر مشکلی نداشتم

(۱۴۰۰-۰۷-۱۸) (۱)

"ن" و "ع" تنها دختران کلاس نهم یک مدرسه دخترانه نیستند که در چالش حضور دارند "این گفته یکی از اقوام "ع" است که البته تأیید می کند از شخص دیگری شنیده است با این حال دقیقا در روز قوت "ع" به مدیر مدرسه در این خصوص هشدار داده است.

به گزارش خبرنگار ایستاده، صبح روز بیست و هشتم مهر ماه، "ن" و "ع" در یکی از کتابخانه های اصفهان تصمیم می گیرند به زندگی خود پایان دهند. خانواده های هر دو قربانی می گویند دخترها "با شروع مدرسه با یکدیگر دوست شده بودند هر چند مادریزگر هر دو با هم همسایه هستند و اخیراً گاهی به کتابخانه می رفتنند. یکی ۱۶ ساله و دیگری ۱۵ ساله و هر دو ۲۹ روز پیش، سال تحصیلی را در کلاس نهم یکی از مدارس متواته اصفهان آغاز کرده بودند. حادثه ساعت ۱۱ و ۳۸ دقیقه ظهر شبه اتفاق افتاده و آموزش و پرورش اصفهان اعلام کرده خارج از ساعت مدرسه بوده است. اگرچه خانواده ها در خصوص حضور فرزندانشان در چالش نهنگ آبی اظهار می اطلاعی می کنند، اما پلیس اصفهان روز گذشته اعلام کرد "هر دو دختر، کاربر ایرانی چالش نهنگ آبی بوده اند" و به خانواده ها در این زمینه هشدار داد. این نخستین بار نیست که نسبت به ورود این بازی به ایران هشدار داده می شود، اما پیش از این آماری از خودکشی و یا اقدام به خودکشی مرتبط با این بازی از سوی مقامات رسمی اعلام نشده بود. هیچ یک از خانواده ها هنوز فایل صوتی که پلیس اصفهان اعلام کرده حاوی پیام خداحافظی دختران و تایید عضویت آن ها در چالش نهنگ آبی است را نشنبده اند.

تنها دو مرد جوان پشت در ای سی بوسی بیمارستان امین، همراهان "ن" هستند، به سختی می توان حبس زد که یکی از آنها پدرش است، تلفنی، کمرنده را سفارش می دهد که پزشکان گفته اند در روند درمان مهره های کمر دخترش که در سقوط آسیب دیده نیاز است. نخستین حرف پدرش در خصوص این حادثه، انکار شایعات فضایی مجازی است، در حالی که تایید می کند، با دخترش مشکلی نداشته است. "ن" تنها فرزند خانواده است و پدرش از چالش نهنگ آبی بی اطلاع است. "ر" درباره وضعیت جسمانی دخترش می گوید: هوشیار است، اما هنوز از او تپرسیدم که چه شده است؟ و چرا این کار را با من و خودش و مادر پا به ماهش کرد؟

او می گوید: "مشکلی با دخترم نداشتم، تلفن همراه "ن" سیم کارت نداشته و وسائل او هنوز در اختیار پلیس است". "ن" از سقوط جان سالم به در برده است و اگرچه زنده مانده و هوشیار است، اما هنوز هیچ یک از اعضای خانواده توانسته اند دلیل حادثه را از او پرسند. پدر می گوید: "همه چیز برای "ن" مهیا بود ما شب ها همیشه با خانواده جمع می شویم و شاد هستیم، همیشه از دخترم می برسم که در مدرسه یا خانه مشکلی ندارد و همیشه گفته نه".

خانه "ع" را به راحتی می توان پیدا کرد جایی حوالی پل چمران، محله ای است که اکثرا با هم فاعیل هستند و همه از قدیمی های محل و از یکدیگر شناخت دارند؛ خانه "ع" را می توان از جمله ای که سر کوچه است، شناخت. اولین بزرگان تسلیت نصب شده اند همه خانه هایی که عزادار می شوند زن ها در خانه و مردان سیاه پوش بیرون ایستاده اند؛ خانه خیلی شلوغ نیست؛ عمه "ن" نخستین زنی است که آنها می بینیم در حال آشیزی است، می گوید: "صبح همان روز پدرم هر دو را با ماشین رساند کتابخانه محله؛ گفتند می خواهیم درس بخوانیم و بعد خودمان بر می گردیم رفتشان همان و برگشتنشان همان!" مادر "ع" پنج سالی است که در قید حیات نیست و امکان صحبت با پدرش به دلیل شوک ناشی از حادثه وجود ندارد، عموماً و عمه اش برای صحبت جلو می آیند، تازه اعلامیه مراسم ختم "ع" آماده شده و در حال یافتن آن هستند عمومی "ع" در تماس با پلیس اعضا خانواده را از صحبت با رسانه منع می کنند، اما پیش از پاسخ به هر سوالی این پرسش را مطرح می کنند که "ایا واقعاً چالش نهنگ آبی وجود دارد؟"

در فیلمی که بعد از سقوط دختران متشرشده، صدایی از یکی از شاهدان عینی شنیده می شود که در روایت حادثه می گوید: "نخست یکی از دخترها خود را از پل پایین انداده، اما دختر دوم مرد بود، از لبه پل فاصله گرفت، اما بعد برگشت و پایین پرید".

ایجاد زخم و خراش بر روی بدین از نخستین مراحل شرکت در چالش نهنگ آبی است؛ در گزارشی از صدای و سیمای مرکز اصفهان که به نظر می رسد گفت و گو با یکی از تزدیکان قربانی است، او وجود اثار جراحت را تایید می کند. اما یکی از اعضای خانواده "ع" وجود چنین علامتی را حنایل در خصوص "پرش لب" اندکار می کند.

تو زدهم شهریور ماه امسال، مدیر عامل بنیاد ملی بازی های رایانه ای تشیست خبری سومین لیگ بازی های رایانه ای ایران، با تاکید بر اینکه نهنگ آبی یک چالش است نه یک بازی، گفته بود "از آنچا که نهنگ آبی نیاز به یک ادمین برای تایید و اعلام مراحل دارد، با دستگیری سازندگان آن عملآ دیگر این چالش تدارد." اما سؤال اینجاست که آیا این چالش در ایران از سوی ادمین های ایرانی ادامه دارد؟

در چند مرحله از بازی هر یک از کاربران موظفند با یک نهنگ دیگر (یک کاربر دیگر چالش) از طریق تماس تصویری یا ملاقات حضوری تماس داشته باشند و این فرضیه را تقویت می کنند که شاید هر دو دختر وارد این بازی شده و از این طریق با یکدیگر ارتباط داشته اند.

در روزیه از نوامبر سال ۲۰۱۵ تا آوریل سال ۲۰۱۶ میلادی ۱۲۰ مورد اقدام به خودکشی در ارتباط با چالش نهنگ آبی ثبت شده است، شیوه چالش نهنگ آبی در هند موجب شد تا دادگاه عالی دھلی تو هفته گذشته از فیسبوک و گوگل درخواست کند امکان دسترسی کاربران به چالش نهنگ آبی را مسدود کنند. اما در ایران تا کنون آماری از سوی مقامات در این خصوص اعلام نشده و تنها به هشدارها بسته شده است.

خانواده قربانیان نهنگ آبی در اصفهان: هنوز فایل صوتی خداحافظی را نشیده ایم / با دخترم مشکلی نداشتم

(۱۴۰۰-۰۷-۰۸)

"ن" و "ع" تنها دختران کلاس نهم یک مدرسه دخترانه نیستند که در چالش حضور دارند" این گفته یکی از اقوام "ع" است که البته تأیید می‌کند از شخص دیگری نشیده است با این حال دقیقاً در روز قوت "ع" به مدیر مدرسه در این خصوص هشدار داده است. به گزارش انتخاب، صبح روز بیست و نهم مهر ماه، "ن" و "ع" در یکی از کتابخانه‌های اصفهان تصمیم می‌گیرند به زندگی خود پایان دهند. خانواده‌های هر دو قربانی می‌گویند دخترها "با شروع مدرسه با یکدیگر دوست شده بودند. هر چند مادریزگ هر دو با هم همسایه هستند و اخیراً گاهی به کتابخانه می‌رفتند". یکی ۱۶ ساله و دیگری ۱۵ ساله و هر دو ۲۹ روز پیش، سال تحصیلی را در کلاس نهم یکی از مدارس متوسطه اصفهان آغاز کرده بودند. حادثه ساعت ۱۱ و ۳۸ دقیقه ظهر شنبه اتفاق افتاده و آموزش و پرورش اصفهان اعلام کرده خارج از ساعت مدرسه بوده است. اگرچه خانواده‌ها در خصوص حضور فرزندشان در چالش نهنگ آبی اظهار می‌اطلاعی می‌کنند، اما پلیس اصفهان روز گذشته اعلام کرد "هر دو دختر، کاربر ایرانی چالش نهنگ آبی بوده اند" و به خانواده‌ها در این زمینه هشدار داد. این تخفیت بار نیست که نسبت به ورود این بازی به ایران هشدار داده می‌شود. اما پیش از این آماری از خودکشی و یا اقدام به خودکشی مرتبط با این بازی از سوی مقامات رسمی اعلام نشده بود. هیچ یک از خانواده‌ها هنوز فایل صوتی که پلیس اصفهان اعلام کرده خواهی پایم خداحافظی دختران و تأیید عضویت آن‌ها در چالش نهنگ آبی است را نشیده اند.

تنها دو مرد جوان پشت در ای سی بی‌سی بیمارستان امین، همدراهان "ن" هستند، به سختی می‌توان حدس زد که یکی از آنها پدرش است، تلفنی، کمربرندی را سفارش می‌دهد که پزشکان گفته اند در روند درمان مهره‌های کمر دخترش که در سقوط آسیب دیده نیاز است. تخفیت حرف پدرش در خصوص این حادثه، انکار شایعات فضایی مجازی است در حالی که تأیید می‌کند، با دخترش مشکلی نداشته است. "ن" تنها فرزند خانواده است و پدرش از چالش نهنگ آبی بی اطلاع است. "ر" درباره وضعیت جسمانی دخترش می‌گوید: هوشیار است، اما هنوز از او تپرسیدم که چه شده است؟ و چرا این کار را با من و خودش و مادر پا به ماهش کرد؟

او می‌گوید: "مشکلی با دخترم نداشتم، تلفن همراه "ن" سیم کارت نداشته و وسائل او هنوز در اختیار پلیس است".

"ن" از سقوط جان سالم به در برده است و اگرچه زنده مانده و هوشیار است، اما هنوز هیچ یک از اعضای خانواده توانسته اند دلیل حادثه را از او بپرسند. پدر می‌گوید: "همه چیز برای "ن" مهیا بود، ما شب‌ها همیشه با خانواده جمع می‌شویم و شاد هستیم، همیشه از دخترم می‌پرسیم که در مدرسه یا خانه مشکلی ندارد و همیشه گفته نه".

خانه "ع" را به راحتی می‌توان پیدا کرد جایی حوالی یک چمن، محله‌ای است که اکثر با هم فاعیل هستند و همه از قدمی‌های محل و از یکدیگر شناخت دارند؛ خانه "ع" را می‌توان از جمله ای که سر کوچه است، شناخت. اولین بزرگ‌های تسلیت نصب شده اند مثل همه خانه‌هایی که عزادار می‌شوند زن‌ها در خانه و مردان سیاه یوش بیرون ایستاده اند؛ خانه خیلی شلوغ نیست؛ عمه "ن" تخفیت زنی است که آنچه می‌بینیم در حال آشیزی است، می‌گوید: "صبح همان روز پدرم هر دو را با ماشین رساند کتابخانه محله؛ گفتند می‌خواهیم درس بخوانیم و بعد خودمان بر می‌گردیم رفتشان همان و برگشتشان همان همان!"

مادر "ع" پنج سالی است که در قید حیات نیست و امکان صحبت با پدرش به دلیل شوک ناشی از حادثه وجود ندارد، عموماً و عمه اش برای صحبت جلو می‌آیند تازه‌اعلامیه مرا سیم ختم "ع" آماده شده و در حال پخش آن هستند عموی "ع" در تماس با پلیس اعضا خانواده را از صحبت با رسانه منع می‌کنند اما پیش از پاسخ به هر سوالی این پرسش را مطرح می‌کنند که "ایا واقعاً چالش نهنگ آبی وجود دارد؟"

در قیلمی که بعد از سقوط دختران متشر شد، صنایع از یکی از شاهدان عینی شنیده می‌شود که در روایت حادثه می‌گوید: "نخست یکی از دخترها خود را از پل پایین انداده، اما دختر دوم مرد دید، از لبه پل فاصله گرفته، اما بعد برگشت و با پسین پرید".

ایجاد زخم و خراش بر روی بدن از تخفیت مراحل شرکت در چالش نهنگ آبی است؛ در گزارش از صدای و سیمای مرکز اصفهان که به نظر می‌رسد گفت و گو با یکی از تزدیکان قربانی است، او وجود آثار جراحت را تأیید می‌کند. اما یکی از اعضای خانواده "ع" وجود چنین علائمی را حداقت در خصوص "پرش لب" انکار می‌کند.

توزدهم شهریور ماه امسال، مدیر عامل بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای شیست خبری سومین لیگ بازی‌های رایانه‌ای ایران، با تاکید بر اینکه نهنگ آبی یک چالش است نه یک بازی، گفته بود "از آنچه که نهنگ آبی نیاز به یک اندیمین برای تأیید و اعلام مراحل دارد، با دستگیری سازندگان آن عملاً دیگر این چالش تدارد" اما سوال اینجاست که آیا این چالش در ایران از سوی اندیمین های ایرانی ادامه دارد؟

در چند مرحله از بازی هر یک از کاربران موظفند با یک نهنگ دیگر (یک کاربر دیگر چالش) از طریق تماس تصویری یا ملاقات حضوری تماس داشته باشند و این فرضیه را تقویت می‌کند که شاید هر دو دختر وارد این بازی شده و از این طریق با یکدیگر ارتباط داشته‌اند.

در روزیه از نوامبر سال ۲۰۱۵ تا آوریل سال ۲۰۱۶ میلادی ۱۲۰ مورد اقدام به خودکشی در ارتباط با چالش نهنگ آبی ثبت شده است، شیوه چالش نهنگ آبی در هند موجب شد تا دادگاه عالی دھلی تو هفته گذشته از فیسبوک و گوگل درخواست کند امکان دسترسی کاربران به چالش نهنگ آبی را مسدود کنند. اما در ایران تا کنون آماری از سوی مقامات در این خصوص اعلام نشده و تنها به هشدارها بسته شده است.

منبع: ایسنا

الف

خانواده قربانیان نهنگ آبی در اصفهان: هنوز فایل صوتی خداحافظی را نشنبده ایم / با دخترم مشکلی نداشتم

(۱۴۰۱-۱۳۹۷)۱۰/۱۰/۱۰

"ن" و "ع" تها دختران کلاس نهم یک مدرسه دخترانه نیستند که در چالش حضور دارند" این گفته یکی از اقوام "ع" است که البته تأیید می‌کند از شخص دیگری نشنبده است با این حال دقیقاً در روز قوت "ع" به مدیر مدرسه در این خصوص هشدار داده است.

به گزارش ایسا، صبح روز پیش و تهم مهر ماه، "ن" و "ع" در یکی از کتابخانه‌های اصفهان تصمیم می‌گیرند به زندگی خود پایان دهند. خانواده‌های هر دو قربانی می‌گویند دخترها "با شروع مدرسه با یکدیگر دوست شده بودند. هر چند مادریزگر هر دو با هم همسایه هستند و اخیراً کاهی به کتابخانه می‌رفتند". یکی ۱۶ ساله و دیگری ۱۵ ساله و هر دو ۲۹ روز پیش، سال تحصیلی را در کلاس نهم یکی از مدارس متوسطه اصفهان آغاز کرده بودند.

خانواده قربانیان نهنگ آبی در اصفهان: هنوز فایل صوتی خداحافظی را نشنبده ایم / با دخترم مشکلی نداشتمن
جاده‌های ساعت ۱۱ و ۲۸ دقیقه ظهر شبیه اتفاق افتاده و آموزش و پیروزش اصفهان اعلام کرده خارج از ساعت مدرسه بوده است. اگرچه خانواده‌ها در خصوص حضور فرزندانشان در چالش نهنگ آبی اظهار می‌اطلاعی می‌کنند، اما پلیس اصفهان روز گذشته اعلام کرد "هر دو دختر، کاربر ایرانی چالش نهنگ آبی بوده اند" و به خانواده‌ها در این زمینه هشدار داد. این نخستین بار نیست که نسبت به ورود این بازی به ایران هشدار داده می‌شود، اما پیش از این آماری از خودکشی و یا اقدام به خودکشی مرتبط با این بازی از سوی مقامات رسمی اعلام نشده بود.
هیچ یک از خانواده‌ها هنوز فایل صوتی که پلیس اصفهان اعلام کرده حاوی پیام خداحافظی دختران و تأیید عضویت آن‌ها در چالش نهنگ آبی است را نشنبده اند.

تنهای دو مرد جوان پشت در ای سی یوی پیمارستان امین، همراهان "ن" هستند، به سختی می‌توان حدس زد که یکی از آنها پدرش است، تلفنی، کمرنده‌را سفارش می‌دهد که پزشکان گفته‌اند در روند درمان مهره‌های کمر دخترش که در سقوط آسیب دیده نیاز است.
نخستین حرف پدرش در خصوص این جاده، انکار شایعات فضای مجازی است، در حالی که تأیید می‌کند، با دخترش مشکلی نداشته است. "ن" تنهای فرزند خانواده است و پدرش از چالش نهنگ آبی می‌اطلاع است. "ر" درباره وضعیت جسمانی دخترش می‌گویند: هوشیار است، اما هنوز از او تبرسیدم که چه شده است؟ و چرا این کار را با من و خودش و مادر پا به ماهش کرد؟

او می‌گویند: "مشکلی با دخترم نداشتم، تلفن همراه "ن" سیم کارت نداشته و وسائل او هنوز در اختیار پلیس است."
"ن" از سقط جان سالم به در برده است و اگرچه زنده مانده و هوشیار است، اما هنوز هیچ یک از اعضای خانواده نتوانسته اند دلیل جاده را از او بپرسند. پدر می‌گویند: "همه چیز برای "ن" مهیا بود، ما شب‌ها همیشه با خانواده جمع می‌شویم و شاد هستیم، همیشه از دخترم می‌پرسیم که در مدرسه یا خانه مشکلی ندارد و همیشه گفته نه."

خانه "ع" را به راحتی می‌توان پیدا کرد جایی حوالی پل چمران، محله‌ای است که اکثراً با هم فامیل هستند و همه از قدمی‌های محل و از یکدیگر شناخت دارند؛ خانه "ع" را می‌توان از جمله ای که سر کوجه است، شناخت. اولین برهه‌ای تسلیت نصب شده اند مثل همه خانه‌هایی که عزادار می‌شوند زن‌ها در خانه و مردان سیاه پوش بیرون ایستاده اند؛ خانه خیلی شلوغ تیست؛ عمه "ن" نخستین زنی است که آنچه می‌بینیم در حال آشیزی است، می‌گویند: "صبح همان روز پدرم هر دو را با ماشین رساند کتابخانه محله‌گفتند می‌خواهیم درس بخوانیم و بعد خودمان بر می‌گردیم رفتشان همان و برگشتنشان همان همان!"
مادر "ع" پنج سالی است که در قید حیات نیست و امکان صحبت با پدرش به دلیل شوک ناشی از جاده وجود ندارد، عموماً و عمه اش برای صحبت جلو می‌آیند تازه اعلامیه مراسم ختم "ع" آماده شده و در حال پخش آن هستند عمومی "ع" در تماس با پلیس اعضا خانواده را از صحبت با رسانه منع می‌کنند، اما پیش از پاسخ به هر سوالی این پرسش را مطرح می‌کنند که "ایا واقعاً چالش نهنگ آبی وجود دارد؟"

در فیلمی که بعد از سقوط دختران متشر شد، صدای از یکی از شاهدان عنی نشنبده می‌شود که در روایت جاده‌هایی می‌گویند: "نخست یکی از دخترها خود را از پل پایین انداده، اما دختر دوم مرد دود، از لبه پل فاصله گرفته، اما بعد برگشت و پایین پرید".

ایجاد زخم و خراش بر روی بدن از نخستین مراحل شرکت در چالش نهنگ آبی است؛ در گزارش از صدای و سیمای مرکز اصفهان که به نظر می‌رسد گفت و گو با یکی از تزدیکان قربانی است، او وجود آثار جراحت را تأیید می‌کند، اما یکی از اعضا خانواده "ع" وجود چنین علائمی را حداقال در خصوص "برش لب" انکار می‌کند.

توزدهم شهریور ماه امسال، مدیر عامل بنیاد ملی بازی های رایانه‌ای نشست خبری سومین لیگ بازی های رایانه ای ایران، با تاکید بر اینکه نهنگ آبی یک چالش است نه یک بازی، گفته بود "از آنچا که نهنگ آبی نیاز به یک ادمین برای تأیید و اعلام مراحل دارد، با دستگیری سازندگان آن عملاً دیگر این چالش وجود ندارد" اما سؤال اینجاست که آیا این چالش در ایران از سوی ادمین های ایرانی ادامه دارد؟

در چند مرحله از بازی هر یک از کاربران موظفند با یک نهنگ دیگر (یک کاربر دیگر چالش) از طریق تماس تصویری یا ملاقات حضوری تماس داشته باشند و این فرضیه را تقویت می‌کند که شاید هر دو دختر وارد این بازی شده و از این طریق با یکدیگر ارتباط داشته‌اند.
در روسیه از نوامبر سال ۲۰۱۵ تا اوریل سال ۲۰۱۶ میلادی ۱۳۰ مورد اقدام به خودکشی در ارتباط با چالش نهنگ آبی ثبت شده است، شیوه چالش نهنگ آبی در هند موجب شد تا دادگاه عالی دهلی تو هفته گذشته از فیسبوک و گوگل درخواست کند امکان دسترسی کاربران به چالش نهنگ آبی را مسدود کنند. اما در ایران تا کنون آماری از سوی مقامات در این خصوص اعلام نشده و تنها به هشدارها بسته شده است.

نتیجه جدی نگرفتن هشدار تخصصی؛ «نهنگ آبی» چالش در فضای مجازی است نه بازی رایانه‌ای

تهران-ایران- پریروز خبر خودکشی دو دختر توجومن اصفهانی منتب به چالش نهنگ آبی پخش شد، امروز بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای بر اینکه نهنگ آبی بازی رایانه‌ای نیست بلکه یک چالش در فضای مجازی است تاکید دوباره داشت.

به گزارش روز دوشنبه خبرنگار گروه فرهنگی ایرنا از آنجا که نسخه اصلی این چالش که توسط یک فرد روس ایجاد شده بود، مدت هاست دیگر وجود ندارد و بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای نیز در جریان رسانه‌ای این چالش که مدتی پیش در کشور به راه افتاد رویکردهای تخصصی خود را لرده کرده بود؛ امروز چند نکته در این زمینه منتذکر شده است.

موارد مورد نظر بنیاد بازی‌ها به این شرح است: همچنان برخی رسانه‌ها و افراد «نهنگ آبی» را یک بازی رایانه‌ای می‌نامند، بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای بارها تاکید کرده که «نهنگ آبی» بازی رایانه‌ای نیست بلکه یک چالش است که از فضای مجازی برای اجرایی شدن بهره می‌برد این چالش ۵ مرحله دارد که نه تنها با استفاده از فضای مجازی بلکه می‌توان این مراحل را به صورت حضوری نیز رد و بدل کرد.

نسخه اصلی این چالش مدت هاست با دستگیری ایجاد کنندگان آن در روسیه از دسترس خارج شده است. به گزارش بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای، زمانی که رسانه‌های سراسر کشور شروع به اطلاع رسانی در زمینه نهنگ آبی کردند، بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای هشدار داد که موج سواری رسانه‌ای در این زمینه خطرناک بوده و ممکن است سودجویانی با کمی برداشت از مراحل نهنگ آبی، چالش‌های مشابهی را در کشور راه اندازی کرده و بحران آفرینی کنند. متأسفانه به این هشدار توجهی نشد و نهنگ آبی که چالش تاثرگذار در کشور بود به یک باره بر سر زبان‌ها افتاد و موقعیت برای سودجویان فراهم شد.

خاتمه‌ها باید توجه کنند اگر فرزندشان فعالیت‌های مشکوکی از جمله دیدن فیلم ترسناک به صورت مداوله، زخمی کردن خود، گوش دادن به موسیقی‌های خاص و بوج گرایانه و دیگر رفتارهای غیرعادی انجام می‌دهند چراً این اقدامات را برسی و از ادامه آن جلوگیری نمایند.

فراهنگ** ۱۸۲۳***۹۲۲۸***

آیا واقعاً چالش نهنگ آبی در ایران وجود دارد؟ گفت و گو با خانواده دانش آموزان قربانی چالش نهنگ آبی

(۱۴۰۰-۰۷-۰۵/۰۸/۰۱)

سلامت نیوز: صحیح روز بیست و نهم مهر ماه، "ن" و "ع" در یکی از کتابخانه‌های اصفهان تصمیم می‌گیرند به زندگی خود پایان دهند. خانواده‌های هر دو قربانی می‌گویند دخترها "با شروع مدرسه با یکدیگر دوست شده بودند. هر چند مادریزگ هر دو با هم همسایه هستند و اخیراً گاهی به کتابخانه می‌رفتند". به گزارش سلامت نیوز به نقل از ایستاد، یکی ۱۶ ساله و دیگری ۱۵ ساله و هر دو ۲۹ روز پیش، سال تحصیلی را در کلاس نهم یکی از مدارس متوسطه اصفهان آغاز کرده بودند.

حداده ساعت ۱۱ و ۲۸ دقیقه ظهر شبیه اتفاق افتاده و آموزش و پرورش اصفهان اعلام کرده خارج از ساعت مدرسه بوده است. اگرچه خانواده‌ها در خصوص حضور فرزندانشان در چالش نهنگ آبی اظهار می‌اطلاعی می‌کنند، اما پلیس اصفهان روز گذشته اعلام کرد "هر دو دختر، کاربر ایرانی چالش نهنگ آبی بوده اند" و به خانواده‌ها در این زمینه هشدار داد. این نخستین بار نیست که نسبت به ورود این بازی به ایران هشدار داده می‌شود، اما پیش از این اماری از خودکشی و یا اقدام به خودکشی مرتبط با این بازی از سوی مقامات رسمی اعلام نشده بود. هیچ یک از خانواده‌ها هنوز قایل صوتی که پلیس اصفهان اعلام کرده حاوی پایان خداحافظی دختران و تایید عضویت آن‌ها در چالش نهنگ آبی است را نشنیده‌اند.

تنها دو مرد جوان پشت در ای سی بی‌سی بیمارستان امین، همدان "ن" هستند، به سختی می‌توان حدس زد که یکی از آنها پدرش است، تلفنی، کمرنده‌ی را سفارش می‌دهد که پزشکان گفته‌اند در روند درمان مهره‌های کمر دخترش که در سقوط اسیب دیده نیاز است. نخستین حرف پدرش در گفت و گو با خبرنگار ایستاد در خصوص این حادثه، انکار شایعات فضای مجازی است، در حالی که تایید می‌کند، با دخترش مشکلی نداشته است. "ن" تنها فرزند خانواده است و پدرش از چالش نهنگ آبی بی اطلاع است. "ر" درباره وضعیت جسمانی دخترش می‌گوید: هوشیار است، اما هنوز از او نپرسیدم که چه شده است؟ و چرا این کار را با من و خودش و مادر پا به ماهش کرده؟ او می‌گوید "مشکلی با دخترم نداشتم، تلقن همراه "ن" سیم کارت نداشته و وسائل او هنوز در اختیار پلیس است".

"ن" از سقوط جان سالم به در برده است و اگرچه زنده مانده و هوشیار است، اما هنوز هیچ یک از اعضاً خانواده توانسته اند دلیل حادثه را از او بپرسند پدر می‌گوید: "همه چیز برای "ن" مهیا بود، ما شب‌ها همیشه با خانواده جمع می‌شویم و شاد هستیم، همیشه از دخترم می‌بریم که در مدرسه یا خانه مشکلی ندارد و همیشه گفته نه".

خانه "ع" را به راحتی می‌توان بینا کرد جایی حوالی پل چمران، محله‌ای است که اکثرها با هم فاعیل هستند و همه از قدیمی‌های محل و از یکدیگر شناخت دارند؛ خانه "ع" را می‌توان از حجه‌ای که سر کوچه است، شناخت. لوگین برهای تسلیت نصب شده اند مثل همه خانه‌هایی که عزیزدار می‌باشند...

(ادامه خبر) - شوئند زن ها در خانه و مردان سیاه پوش بیرون ایستاده اند؛ خانه خیلی شلوغ نیست؛ عمه "ن" نخستین زنی است که آنچه می بینیم در حال آشیزی استه می گوید: "صبح همان روز پدرم هر دو را با ماشین رساند کتابخانه محله؛ گفتند می خواهیم درس بخوانیم و بعد خودمان بر می گردیم رفتشان همان و برگشتنشان همان!"

مادر "ع" پنج سالی است که در قید حیات نیست و امکان صحبت با پدرش به دلیل شوک ناشی از حادثه وجود ندارد، عموماً و عمه اش برای صحبت جلو می آیند، تازه اخلاقیه مراسم ختم "ع" آمده شده و در حال پخش آن هستند عموی "ع" در تماس با پلیس اعضا خانواده را از صحبت با رسانه منع می کند اما پیش از پاسخ به هر سوالی این پرسش را مطرح می کنند که "ایا واقعاً جالش نهندگ آبی وجود دارد؟"

در فیلمی که بعد از سقوط دختران متشر شد، صدایی از یکی از شاهدان عینی شنیده می شود که در روایت حادثه می گوید: "نخست یکی از دخترها خود را از پل پایین انداخت، اما دختر دوم مردد بود، از لبه پل فاصله گرفته، اما بعد برگشت و پایین پرید".

ایجاد زخم و خراش بر روی بدن از نخستین مراحل شرکت در چالش نهندگ آبی است؛ در گزارش از صدای و سیمای مرکز اصفهان که به نظر می رسد گفت و گو با یکی از تزدیکان قربانی است، او وجود آثار جراحت را تأیید می کند. اما یکی از اعضا خانواده "ع" وجود چنین علامتی را حاذق در خصوص "پرش لب" انکار می کند.

توزدهم شهریور ماه امسال، مدیر عامل بنیاد ملی بازی های رایانه ای تشییع خبری سومین لیگ بازی های رایانه ای ایران، با تاکید بر اینکه نهندگ آبی یک چالش است نه یک بازی، گفتند بود "از آنچه که نهندگ آبی نیاز به یک ادمین برای تأیید و اعلام مراحل دارد، با دستگیری سازندگان آن عملاً دیگر این چالش وجود ندارد." اما سوال اینجاست که آیا این چالش در ایران از سوی ادمین های ایرانی ادامه دارد؟

در چند مرحله از بازی هر یک از کاربران موظفند با یک نهندگ دیگر (یک کاربر دیگر چالش) از طریق تماس تصویری یا ملاقات حضوری تماس داشته باشند و این فرضیه را تقویت می کند که شاید هر دو دختر وارد این بازی شده و از این طریق با یکدیگر ارتباط داشته اند. در روزیه از نوامبر سال ۲۰۱۵ تا اولیل سال ۲۰۱۶ میلادی ۱۲۰ مورد اتفاق به خودکشی در ارتباط با چالش نهندگ آبی ثبت شده است، شیوه چالش نهندگ آبی در هند موجب شد تا نادگاه عالی دهلي تو هنچه گذشته از فیسبوک و گوگل درخواست کند امکان دسترسی کاربران به چالش نهندگ آبی را مسدود کنند. اما در ایران تا کنون آماری از سوی مقامات در این خصوص اعلام نشده و تنها به هشدارها بسته شده است.

خانواده قربانیان نهندگ آبی در اصفهان: هنوز فایل صوتی خداحافظی را نشیده ایم / با دختر مشکلی نداشتیم

(۱۴۰۷-۰۸/۰۸/۱۱)

به گزارش نما - ایستانا نوشت: "ن" و "ع" تها دختران کلاس نهم یک مدرسه دخترانه نیستند که در چالش حضور دارند "این گفته یکی از قوام "ع" است که البته تأیید می کند از شخص دیگری شنیده است با این حال دقیقاً در روز فوت "ع" به مدیر مدرسه در این خصوص هشدار داده است. به گزارش خبرنگار ایستانا، صبح روز پیش و نهم مهر ماه، "ن" و "ع" در یکی از کتابخانه های اصفهان تضمین می گیرند به زندگی خود پایان دهند. خانواده های هر دو قربانی می گویند دخترها "با شروع مدرسه با یکدیگر دوست شده بودند هر چند مادریزگ هر دو با هم همسایه هستند و اخیراً گاهی به کتابخانه می رفندند". یکی ۱۶ ساله و دیگری ۱۵ ساله و هر دو ۲۹ روز پیش، سال تحصیلی را در کلاس نهم یکی از مدارس متوسطه اصفهان آغاز کرده بودند.

خانه ساعت ۱۱ و ۳۸ دقیقه خلیه شنبه اتفاق افتاده و آموزش و پرورش اصفهان اعلام کرده خارج از ساعت مدرسه بوده است. اگرچه خانواده ها در خصوص حضور فرزندانشان در چالش نهندگ آبی اظهار بی اطلاعی می کنند، اما پلیس اصفهان روز گذشته اعلام کرد "هر دو دختر، کاربر ایرانی چالش نهندگ آبی بوده اند" و به خانواده ها در این زمینه هشدار داد. این نخستین بار نیست که نسبت به ورد این بازی به ایران هشدار داده می شود، اما پیش از این آماری از خودکشی

و یا اتفاق به خودکشی مرتبط با این بازی از سوی مقامات رسمی اعلام نشده بود. هیچ یک از خانواده ها هنوز فایل صوتی که پلیس اصفهان اعلام کرده خداحافظی دختران و تأیید عضویت آن ها در چالش نهندگ آبی است را نشیده اند.

تنهای دو مرد جوان پشت در ای سی بیوی بیمارستان امین، همراهان "ن" هستند، به سختی می توان حدم زد که یکی از آنها پدرش است، تلفنی، کمرنده را سفارش می دهد که پزشکان گفته اند در روند درمان مهربه های کمر دخترش که در سقوط آسیب دیده نیاز است.

نخستین حرف پدرش در خصوص این حادثه، انکار شایعات فضای مجازی است. در حالی که تأیید می کند، با دختر مشکلی نداشته است. "ن" تنها فرزند خانواده است و پدرش از چالش نهندگ آبی بی اطلاع است. "ر" درباره وضعیت جسمانی دخترش می گوید: هوشیار است، اما هنوز از او تپرسیدم که چه شده است؟ و چرا این کار را با من و خودش و مادر پا به ماهش کرد؟

او می گوید: "مشکلی با دخترم نداشته، تلفن همراه "ن" سیم کارت نداشته و وسائل او هنوز در اختیار پلیس است."

"ن" از سقوط جان سالم به در برده است و اگرچه زنده مانده و هوشیار است، اما هنوز هیچ یک از اعضا خانواده توانسته اند دلیل حادثه را از او بپرسند. پدر می گوید: "همه چیز برای "ن" مهیا بود، ما شب ها همیشه با خانواده جمع می شویم و شاد هستیم، همیشه از دخترم می برسم که در مدرسه یا خانه مشکلی ندارد و همیشه گفته نه".

خانه "ع" را به راحتی می توان پیدا کرد جایی حوالی پل چمران، محله ای است که اکثر با هم فامیل هستند و همه از قیمتی های محل و از یکدیگر شناخت دارند؛ خانه "ع" را می توان از جمله ای که سر کوجه استه شناخت. اولین برههای تسلیت نصب شده اند مثل همه خانه هایی که عزادار می شوند زن ها در خانه و مردان سیاه پوش بیرون ایستاده اند؛ خانه خیلی شلوغ نیست؛ عمه "ن" نخستین زنی است که آنچه می بینیم در حال آشیزی است، می (ادامه فاردد ...)

(ادامه خبر ...) گوید: "صبح همان روز پدرم هر دو را با مائیین رساند کتابخانه محله؛ گفتند می خواهیم درس بخوانیم و بعد خودمان بر می گردیم رفتشان همان و برگشتن هم همان"^۱

مادر "ع" پنج سالی است که در قید حیات نیست و امکان صحبت با پدرش به دلیل شوک ناشی از حادثه وجود ندارد، عمو و عمه اش برای صحبت جلو می آیند تازه اعلامیه مراسم ختم "ع" اماده شده و در حال یکشنبه آن هستند عمومی "ع" در تماس با پلیس اعضا خانواده را از صحبت با رسانه منع می کنند اما پیش از پاسخ به هر سوالی این پرسش را مطرح می کنند که "ایا واقعاً چالش نهندگ آبی وجود دارد؟" در فیلمی که بعد از سقوط دختران منتشر شد، صدایی از یکی از شاهدان عین شنیده می شود که در روایت حادثه می گوید: "نخست یکی از دخترها خود را از پل پایین انداخته، اما دختر دوم مرد بود، از لبه پل فاصله گرفته، اما بعد برگشت و پایین پرید".

ایجاد زخم و خراش بر روی بدن از تغییر مراحل شرکت در چالش نهندگ آبی است؛ در گزارش از صدای و سیمای مرکز اصفهان که به نظر می رسد گفت و گو با یکی از تزدیکان قربانی است، او وجود آثار جراحت را تأیید می کند، اما یکی از اعضا خانواده "ع" وجود چنین علامتی را حناقل در خصوص "پسر لب" انکار می کند.

توذهم شهریور ماه امسال، مدیر عامل بنیاد ملی بازی های ریاضی ایران، با تاکید بر اینکه نهندگ آبی یک چالش است نه یک بازی، گفته بود "از اینجا که نهندگ آبی نیاز به یک ادمین برای تأیید و اعلام مراحل دارد، با دستگیری سازندگان آن عملآ دیگر این چالش وجود ندارد" اما سوال اینجاست که آیا این چالش در ایران از سوی ادمین های ایرانی ادامه دارد؟

در چند مرحله از بازی هر یک از کاربران موظفند با یک نهندگ دیگر (یک کاربر دیگر چالش) از طریق تماس تصویری یا ملاقات حضوری تماس داشته باشند و این فرضیه را تقویت می کند که شاید هر دو دختر وارد این بازی شده و از این طریق با یکدیگر ارتباط داشته اند.

در روسیه از نوامبر سال ۲۰۱۵ تا اوریل سال ۲۰۱۶ میلادی ۱۳۰ مورد اقدام به خودکشی در ارتباط با چالش نهندگ آبی ثبت شده است، شیوه چالش نهندگ آبی در هند موجب شد تا دادگاه عالی دھلی تو هفته گذشته از فیسبوک و گوگل درخواست کند امکان دسترسی کاربران به چالش نهندگ آبی را مسدود کنند، اما در ایران تا کنون آماری از سوی مقامات در این خصوص اعلام نشده و تنها به هشدارها بسته شده است.

حوادث

جزییات خودکشی دو دختر اصفهانی اوکنش خانواده دو دختر اصفهانی به ماجراهی نهندگ آبی | دختر دوم نمی خواست بپردازد؟

جزییات جدیدی از پرونده خودکشی نهندگ آب در اصفهان منتشر شد، خانواده دو دختر اصفهانی در اوکنش به خودکشی دخترانش تحت تاثیر بازی نهندگ آبی، از وجود این بازی اظهار بی اطلاعی کردند، دو دختر اصفهانی از یک ماه پیش هم کلاسی و دوست شده بودند، در فیلم منتشر شده، اینها یکی از دو دختر اصفهانی از روی پل می برد، دختر دوم با دیدن او تردید می کنند، اما کمی بعد...

جزییات خودکشی دو دختر اصفهانی | اوکنش خانواده دو دختر اصفهانی به ماجراهی نهندگ آبی | دختر دوم نمی خواست بپردازد؟ جزییات جدیدی از پرونده خودکشی نهندگ آب در اصفهان منتشر شد، خانواده دو دختر اصفهانی در اوکنش به خودکشی دخترانش تحت تاثیر بازی نهندگ آبی، از وجود این بازی اظهار بی اطلاعی کردند دو دختر اصفهانی از یک ماه پیش هم کلاسی و دوست شده بودند، در فیلم منتشر شده، اینها یکی از دو دختر اصفهانی از روی پل می برد، دختر دوم با دیدن او تردید می کنند، اما کمی بعد...

بیشتر بخوانید: خودکشی دو دختر اصفهانی –

بیشتر ببینید: فیلم خودکشی دو دختر در اصفهان .

بیشتر ببینید: عکس: قربانیان نهندگ آبی .

بیشتر بخوانید: چلس نهندگ آبی چیست؟

"ن" و "ع" تنها دختران کلاس نهم یک مدرسه دخترانه نیستند که در چالش حضور دارند "این گفته یکی از اقوام "ع" است که البته تأیید می کند از شخص دیگری شنیده است با این حال دقیقاً در روز قوت "ع" به مدیر مدرسه در این خصوص هشدار داده است.

صبح روز پیش و نهرو مهر ماه، "ن" و "ع" در یکی از کتابخانه های اصفهان تصمیم می گیرند به زندگی خود بایان دهند، خانواده های هر دو قربانی می گویند دخترها "با شروع مدرسه با یکدیگر دوست شده بودند، هر چند مادر بزرگ هر دو با هم همسایه هستند و اخیراً گاهی به کتابخانه می رفندند". یکی ۱۶ ساله و دیگری ۱۵ ساله و هر دو ۲۹ روز پیش، سال تحصیلی را در کلاس نهم یکی از مدارس متوجه اصفهان آغاز کرده بودند.

ایستا نوشت حادثه ساعت ۱۱ و ۲۸ دقیقه غلر شنبه اتفاق افتاده و آموزش و پرورش اصفهان اعلام کرده خارج از ساعت مدرسه بوده است، اگرچه خانواده ها در خصوص حضور فرزندانشان در چالش نهندگ آبی اظهار بی اطلاعی می کنند، اما پلیس اصفهان روز گذشته اعلام کرد "هر دو دختر، کاربر ایرانی چالش نهندگ آبی بوده اند" و به خانواده ها در این زمینه هشدار داد این نخستین بار نیست که نسبت به ورود این بازی به ایران هشدار داده می شود، اما پیش از این آماری از خودکشی و یا اقدام به خودکشی مرتبط با این بازی از سوی مقامات رسمی اعلام نشده بود.

هیچ یک از خانواده ها هنوز فایل صوتی که پلیس اصفهان اعلام کرده حاوی پیام خداحافظی دختران و تأیید عضویت آن ها در چالش نهندگ آبی است را نشنیده اند.

تنها دو مرد جوان پشت در ای سی بیمارستان امین، همراهان "ن" هستند، به سختی می توان حدس زد که یکی از آنها پدرش است، (ادامه دارد ...)

(ادامه خبر ...) تلفنی، کمریندی را سفارش می دهد که پزشکان گفته اند در روند درمان مهره های کمر دخترش که در سقوط آسیب دیده تیاز است. تخفیف حرف پدرش در گفت و گو با خبرنگار ایسنا در خصوص این حادثه، انکار شایعات فضای مجازی است، در حالی که تایید می کند، با دخترش مشکلی نداشته است. "ن" تنها فرزند خانواده است و پدرش از چالش نهندگ آبی بی اطلاع است. "ر" درباره وضعیت جسمانی دخترش می گوید: هوشیار است، اما هنوز از او نپرسیدم که چه شده است؟ و چرا این کار را با من و خودش و مادر پا به ماهش کرد؟

او می گوید "مشکلی با دخترم نداشتم، تلفن همراه "ن" سیم کارت نداشته و وسائل او هنوز در اختیار پلیس است".

"ن" از سقوط جان سالم به در برده است و اگرچه زنده مانده و هوشیار است، اما هنوز هرچیز یک از اعصابی خانواده توانسته اند دلیل حادثه را از او بپرسند. پدر می گوید: "همه چیز برای "ن" مهیا بود، ما شب ها همیشه با خانواده جمع می شویم و شاد هستیم، همیشه از دخترم می برسم که در مدرسه یا خانه مشکلی ندارد و همیشه گفته نه."

خانه "ع" را به راحتی می توان بینا کرد جایی حوالی پل چمران، محله ای است که اکثرا با هم فامیل هستند و همه از قدمی های محل و از یکدیگر شناخت دارند؛ خانه "ع" را می توان از جمله ای که سر کوجه است، شناخت. اولین برههای تسلیت نصب شده اند مثل همه خانه هایی که عزادار می شوند زن ها در خانه و مردان سیاه پوش بیرون ایستاده اند؛ خانه چیلی شلوغ نیست؛ عمه "ن" تخفیف زنی است که آنجا می بینیم در حال اثیزی است، می گوید: "صبح همان روز پدرم هر دو را با ماشین رساند کتابخانه محله؛ گفتند می خواهیم درس بخوانیم و بعد خودمان بر می گردیم رفتشان همان و برگشتشان همان همان!"

مادر "ع" پنج سالی است که در قید حیات نیست و امکان صحبت با پدرش به دلیل شوک ناشی از حادثه وجود ندارد، عمو و عمه اش برای صحبت جلو می آیند تازه اهلاییه مراسم ختم "ع" آمده شده و در حال پخش آن هستند عمومی "ع" در تماس با پلیس اعصابی خانواده را از صحبت با رسانه منع می کند، اما پیش از پاسخ به هر سوالی این پرسش را مطرح می کنند که "ایا واقعا چالش نهندگ آبی وجود دارد؟"

در فیلمی که بعد از سقوط دختران متشر شد، صدایی از یکی از شاهدان عینی شنیده می شود که در روایت حادثه می گوید: "نخست یکی از دخترها خود را از پل پایین انداده، اما دختر دوم مردگ بود، از لبه پل فاصله گرفته، اما بعد برگشت و پایین پرید".

ایجاد زخم و خراش بر روی بدن از تخفیفین مراحل شرکت در چالش نهندگ آبی است؛ در گزارش از صدای و سیمای مرکز اصفهان که به نظر می رسد گفت و گو با یکی از تزدیکان قربانی است، او وجود آثار جراحت را تایید می کند. اما یکی از اعصابی خانواده "ع" وجود چنین علائمی را حداقل در خصوص "پرش لب" انکار می کند.

توزدهم شهریور ماه امسال، مدیرعامل بنیاد ملی بازی های رایانه ای تشیست خبری سومین لیگ بازی های رایانه ای ایران، با تاکید بر اینکه نهندگ آبی یک چالش است نه یک بازی، گفته بود "از آنجا که نهندگ آبی نیاز به یک ادمین برای تایید و اعلام مراحل دارد، با دستگیری سازندگان آن عملاً دیگر این چالش وجود ندارد" اما سؤال اینجاست که آیا این چالش در ایران از سوی ادمین های ایرانی ادامه دارد؟

در چند مرحله از بازی هر یک از کاربران موظفند با یک نهندگ دیگر (یک کاربر دیگر چالش) از طریق تماس تصویری یا ملاقات حضوری تماس داشته باشند و این فرضیه را تقویت می کند که شاید هر دو دختر وارد این بازی شده و از این طریق با یکدیگر ارتباط داشته اند.

در رویه از نوامبر سال ۲۰۱۵ تا اوریل سال ۲۰۱۶ میلادی ۱۲۰ مورد اتفاق به خودکشی در ارتباط با چالش نهندگ آبی نیت شده است، شیوه چالش نهندگ آبی در هند موجب شد تا نادگاه عالی دهلي تو هفته گذشته از فیسبوک و گوگل درخواست کند امکان دسترسی کاربران به چالش نهندگ آبی را مسدود کنند. اما در ایران تا کنون آماری از سوی مقامات در این خصوص اعلام نشده و تنها به هشدارها پسندیده شده است.

#خودکشی دو دختر اصفهانی# دو دختر اصفهانی# نهندگ آبی# دختر اصفهانی# نهندگ آبی# خودکشی دختر اصفهانی# خودکشی اصفهان# فیلم خودکشی دو دختر اصفهانی# علت خودکشی دختر اصفهانی# فیلم خودکشی در اصفهان# خودکشی در اصفهان# عکس خودکشی اصفهان# فیلم خودکشی نهندگ آبی# دختر اصفهانی# خودکشی اصفهان# جزییات خودکشی اصفهان# جزییات خودکشی دو دختر اصفهانی# جزییات خودکشی نهندگ آبی# جزییات ماجراي خودکشی اصفهان# ماجراي خودکشی اصفهان# ماجراي نهندگ آبی اصفهان# دو دختر اصفهانی# خانواده دختر اصفهانی#

آبی به رنگ خون / ۵۰ روز تا خودکشی / نهندگ آبی به ساحل ایران رسید (۰۰:۰۰:۰۰-۰۰:۵۰)

نتیجه جدی نگرفتن هشدار تخصصی:

"نهندگ آبی" چالشی در فضای مجازی است ته بازی رایانه ای پریوروز خبر خودکشی دو دختر توجوان اصفهانی منتسب به چالش نهندگ آبی پخش شد، امروز بنیاد ملی بازی های رایانه ای بر اینکه نهندگ آبی بازی رایانه ای نیست بلکه یک چالش در فضای مجازی است تاکید دوباره داشت.

به گزارش پویانیوز از آنجا که نسخه اصلی این چالش که توسط یک فرد روس ایجاد شده بود، مدت هاست دیگر وجود ندارد و بنیاد ملی بازی های رایانه ای نیز در جریان رسانه ای این چالش که مدتی پیش در کشور به راه اخたاد رویکردهای تخصصی خود را ارائه کرده بود؛ امروز چند تکته در این زمینه متذکر شده است. موارد مورد نظر بنیاد بازی ها به این شرح است:

همچنان برخی رسانه ها و افراد "نهندگ آبی" را یک بازی رایانه ای می نامند، بنیاد ملی بازی های رایانه ای بارها تاکید کرده که "نهندگ آبی" بازی رایانه ای نیست بلکه یک چالش است که از فضای مجازی برای اجرایی شدن پهله می برد این چالش ۵۰ مرحله دارد که نه تنها با استفاده از فضای مجازی بلکه می توان این مراحل را به صورت حضوری نیز رد و بدل کرد.

نسخه اصلی این چالش مدت هاست با دستگیری ایجاد کنندگان آن در رویه از دسترس خارج شده است.

به گزارش بنیاد ملی بازی های رایانه ای، زمانی که رسانه های سراسر کشور شروع به اطلاع رسانی در زمینه نهندگ آبی کردند، بنیاد ملی بازی (ادامه دارد ...)

(ادامه خبر ...) های زیانه ای هشدار داد که موج سواری رسانه ای در این زمینه خطرناک بوده و ممکن است سودجویانی با کمی برداشی از مراحل نهندگ آین، چالش های مشابهی را در کشور راه اندازی کرده و بحران اقتصادی کنند. متأسفانه به این هشدار توجهی نشد و نهندگ آین که چالشی ناشایخته در کشور بود به یک باره بر سر زبان ها افتاد و موقبیت برای سودجویان فراهم شد.

خاتواده ها باید توجه کنند اگر فرزندشان فعالیت های مشکوکی از جمله دیدن فیلم ترسناک به صورت مذالم، زخمی کردن خود، گوش دادن به موسیقی های خاص و بوج گرایانه و دیگر رفتارهای غیرعادی انجام می دهند چنان این اقدامات را بررسی و از ادامه آن جلوگیری نمایند.

مراحل بازی نهندگ آین : چالش ۵۰ روزه تا خودکشی به دستور نهندگ آین !

مراحل بازی نهندگ آین شامل اعمال گوناگونی است. در بازی نهندگ آین باید چندین مرحله را پشت سر گذاشت تا به مرحله آخر رسید و مرحله آخر چالش نهندگ آین خودکشی است!

بازی نهندگ آین تبدیل به عنوانی داغ در دنیای وب، تمامی شبکه های اجتماعی و پیام رسان ها شده است. بعد از اینکه مشخص شد از ابتدای معرفی بازی تاکنون چند صد نفر قربانی آن شده اند، تب بازی پیشتر شد و کاربران درباره مراحل بازی نهندگ آین کنجدکاو شدند. این بازی از ۵۰ مرحله تشکیل شده است، اما کاربر تمی توائد همانند سایر بازی های کامپیوتری، می یک شب آن ها را به اتمام برساند! بازی به نحوی طراحی شده که کاربر باید قدم به قدم جلو برود، به همین دلیل اغلب در هر روز، فقط یک وظیفه به وی محول می شود و فقط باید یک مرحله را پشت سر بگذرد.

هدف از این کار، درگیر کردن کاربر است. اگر مراحل بازی نهندگ آین کمتر از این تعداد باشد، در ضمیر ناخواه آگاه کاربر وارد نشده و نمی تواند او را برای خودکشی در آخرين مرحله قاتع کند همچنان اگر بازی بیش از این طول بگشته، بعید نیست با تبدیل شدن به روزمرگی، کاربر را از خود دور گند.

کاربر باید طی مراحل بازی نهندگ آین اعمال مختلفی انجام دهد که تقریباً تمامی آن ها توان با خشونت هستند. یک نکته در این مراحل وجود دارد: کاربر باید (از نظر بازی) تبدیل به فردی جسور و شجاع شود، به حدی که بتواند در مرحله پنهانگاه، قدرت پریدن از ارتفاع و گرفتن جان خود را داشته باشد! متأسفانه اغلب افرادی که به بازی نهندگ آین جذب شده و تحت تاثیر آن قرار می گیرند تجوانان هستند. انسان ها در این من شدیداً کنجدکاو بوده و همیشه دوست دارند توانایی های خودشان را به دیگران ثابت کنند. به همین دلیل کارهای خطرناک و آزاردهنده این بازی را با انتیاق انجام می دهند، چرا که احساس می کنند با این کار بزرگ شده اند.

طی چندین بررسی مشخص شد کسانی که واقعاً مراحل را تا انتهای ادامه داده و حتی در نهایت خودکشی کرده اند، مستعد این چنین اعمالی بوده اند. به عبارت دیگر آن ها از نوعی مشکل افسردگی رنج برده و یا به خاطر ابتلا به مازوخیسم، همواره از ازار دادن خود لذت می برند.

در مراحل بازی نهندگ آین شاهد اعمالی همچون زخم کردن و بردیدن بدن، خراشیدن متن و یا شکلی مشخص بر روی آن، بردیدن لب، دیدن فیلم های ترسناک و بالا رفتن از بلندی هستیم، در یکی از مراحل به کاربر گفته می شود «باید بر ترس خود غلبه کنی» که نشان می دهد دلیل قدم به قدم پیش رفتن بازی، دل و جرات دارن به کاربر برای انجام مرحله ۵۰ یعنی پرتو خود از ارتفاع است.

قصد ما از ذکر کردن مراحل بازی نهندگ آین افزایش سطح آگاهی افراد جامعه و مخصوصاً والدین است. آشنایی پیشتر با بازی نهندگ آین بهتر به آن ها در کنترل رفتارهای فرزند خود کمک می کند. وقتی یک نفر در بحیجه داغ شدن این بازی، انجام یکی از اعمال ذکر شده در زیر را توسط فردی دیگر مشاهده کند، به خاطر آگاهی، بهتر می تواند به وی کمک کرده و او را نجات دهد. در غیر این صورت خیلی ساده از رفتارهای آن فرد می گذرد که می تواند عواقبی ناگوار داشته باشد.

مراحل بازی نهندگ آین

مرحله اول — به کمک یک تیغ، عبارت **۷۷۷** را بر روی دست خود حک کرده و نتیجه را برای مدیر بازی ارسال کن.

مرحله دوم — راس ساعت ۴:۲۰ صبح از خواب بلندشو و چند فیلم خیلی ترسناک و دارای رفتارهایی روان پریشانه، که توسط مدیر برایت ارسال شده، را تماشا کن.

مرحله سوم — به موزات سیاهزگ، بر روی بازوی خود سه مرتبه خراش بینداز (این زخم ها نباید عمیق باشند) از نتیجه عکس گرفته و برای مدیر بازی ارسال کن.

مرحله چهارم — یک نهندگ بر روی کاغذ ترسیم کن و بعد از اتمام، تصویر آن را برای مدیر بفرست.

مرحله پنجم — اگر برای تبدیل شدن به یک نهندگ آماده ای، عبارت **۵۵۵** را با استفاده از تیغ بر روی بدن خود را با تیغ برش بدھی، شوی! مجازات تو این است که چندین جای بدن خود را با تیغ برش بدھی.

مرحله ششم — (مرحله ای شامل سیستم نوشتن مخفی و بازی با اعداد)

مرحله هفتم — با استفاده از تیغ، بر روی دست خود عبارت **۴۴۴** را بنویس و نتیجه را برای مدیر ارسال کن.

مرحله هشتم — باید در بخش استاتوس پار خود در **Vkontakte**، عبارت «من یک نهندگ هستم» را بنویس (**Vkontakte** یک شبکه اجتماعی روسی است).

مرحله نهم — «تو باید ترس خود را مهار کنی و بر آن جیزه شوی»

مرحله دهم — راس ساعت ۴:۲۰ صبح از خواب بلندشو و به پشت یام برو. ارتفاعی که به آن می روی هر چه بلندتر باشد، بهتر است.

مرحله یازدهم — با استفاده از تیغ، بر روی دست خود یک نهندگ بکش.

مرحله دوازدهم — در کل طول روز فیلم هایی ترسناک که توان با رفتارها و حرکت های روان پریشانه هستند مشاهده کن.

مرحله سیزدهم — باید به فایل های صوتی و موسیقی هایی که توسط مدیر برایت ارسال می شوند گوش کنی.

مرحله چهاردهم — بر روی لب خود با تیغ یک برش بزن.

مرحله پانزدهم — یک سوزن بردار و آن را چندین بار در دست خود فرو کن.

مرحله شانزدهم — به بدن خود آسیب وارد کن، به هر روشنی که بلند هستی خودت را بیمار کن.(ادامه دارد...)

(ادامه خبر ...) مرحله هفدهم — در منطقه محل زندگی یک پشت بام دارای ارتفاع زیاد پیدا کن، به این ساختمان برو و مدت را در لبه بام آن سپری کن.
 مرحله هجدهم — یک پل بلند پیدا کن و مدت زمان قابل توجهی را در لبه آن بگذران.
 مرحله نوزدهم — یک جرثقیل پیدا کن و از آن بالا برو، تا جایی که می توانی باید برای محقق کردن این مرحله تلاش کنی.
 مرحله بیستم — مدیر و فداری تو به بازی نهندگ آبی را کنترل می کند.
 مرحله بیست و یکم — با یک نهندگ دیگر از طریق اسکایپ صحبت کن (منظور از نهندگ، یک کاربر دیگر بازی یا یکی از مدیرهای آن است)
 مرحله بیست و دوم — به پشت بام ساختمان بلند برو و بر روی لبه آن بشین، به طوری که پاهایت از لبه آویزان باشند.
 مرحله بیست و سوم — (مرحله ای شامل سیسمون نوشتن مخفی و بازی با اعداد).
 مرحله بیست و چهارم — (مرحله ای سری و معمایی).
 مرحله بیست و پنجم — تو باید با یک نهندگ دیگر ملاقات کنی.
 مرحله بیست و ششم — مدیر امروز، تاریخ مرگ را اعلام خواهد کرد و تو باید آن را پیدا کنی.
 مرحله بیست و هفتم — راس ساعت ۴:۲۰، صبح از خواب برخیز و به تزدیک ترین ایستگاه راه آهن برو.
 مرحله بیست و هشتم — امروز تباید به هیچ عنوان با کسی صحبت کنی.
 مرحله بیست و نهم — بیمان بیند که تو دیگر تبدیل به یک نهندگ شده ای.
 مرحله سی ام تا چهل و نهم — (از مرحله سی ام تا مرحله چهل و نهم شامل اعمال یکسانی است، کاربر باید هر روز راس ساعت ۴:۳۰، دقیقه از رخت خواب بلند شده و فیلم های ترسناک مشاهده کند، وی همچنین باید به موسیقی های ارسال شده توسط مدیر گوش بدهد، یکی دیگر از وظایف روزانه که بین مراحل سی ام تا چهل و نهم ثابت است، ایجاد خراش بر روی بدن و یا صحبت کردن با یک نهندگ است).

مرحله پنجماهم (مرحله آخر) — از یک ارتفاع بلند به پایین پیر.
 اگرچه نوجوان امروزی اغلب به روز بوده و از سطح داشت خوبی برخوردارند، اما انسان در یک، بازه زمانی، شدیداً کنجکاو بوده و دوست دارد به دیگران و مخصوصاً به خودش ثابت کند «من شجاع و توانا هستم». نوجوانان به مرور زمان و با پیشرفت تکنولوژی، در مقایسه با سن خود بیشتر می فهمند، اما به موازات همین اتفاق، کنجکاوی آن ها نیز بیشتر می شود.
 دنبال کردن مراحل بازی نهندگ آبی تنها کار غیر منطقی نیست که می توان انجام داد! حتی اگر به این بازی دست پیدا کرده، اجرای آن عاقلانه نیست، به عنوان نمونه ای دیگر، فردی می تواند به پهانه کسب تجربه و یا کنجکاو بودن، با سرعتی دیوانه وار با موتورسیکلت حرکت کند، اما هر لحظه امکان وقوع حادثه ای وجود دارد. پس چرا باید این کار را کرد؟
 نکته جالب تر اینکه برخی افراد مدعی هستند هدف آن ها، اجرای بازی تا مرحله ۴۹ و انجام تدان در همین مرحله ۵۰ یعنی خودکشی است، این افراد دانسته و یا ندانسته باز هم به دام بازی نهندگ آبی و سازندگان شیطان صفت آن افتاده اند چرا که همچنان در تلاشند یک نوع توانایی شان را به دیگران و همچنین به خود اثبات کنند.

منبع: ایرنا و گجدت نیوز

پیشنهاد پویانیوز به تمامی جوانان و نوجوانان عزیز این مرز یوم این است که برای اثبات توانایی های خود، به ورزش های سالم و کسب علم و دانش روی اورد و با کسب مدارج بالا در این زمینه ها، به روشی دیگر قدرت و توانایی خود را اثبات کنند. هر چیزی ارزش یک بار تست کردن ندارد!

دانشگاه فردوسی مشهد مسابقه ۴۸ ساعته بازی برگزار می کند

مارathon برزگ ایده پردازی، برنامه نویسی و طراحی بازی FUMGAMEJAM ۴۸ ساعته در بازه زمانی ۱۵ الی ۱۷ آذرماه سال با همکاری دانشگاه فردوسی مشهد و بنیاد ملی بازی های رایانه ای کشور برگزار می شود
 به نقل از روابط عمومی دانشگاه فردوسی مشهد، علی گلستانی دیپ برگزاری این رویداد، در همین رابطه گفت: این ماراتون ب ازی سازی، برای اولین بار است که در دانشگاه فردوسی مشهد برگزار می شود و در خلال آن تیم های شرکت کننده ملزم به ارائه یک بازی رایانه ای در مدت ۴۸ ساعت هستند. جامعه ای هدف این مسابقه دانشجویان و علاقه مندان به حوزه ای بازی های دیجیتال و بازی سازی در کشور است.
 دیپ فراکسیون بازی های دیجیتال اتحادیه انجمن های علمی - دانشجویی مهندسی کامپیوتر کشور افروز: با توجه به پتانسیل های والای دانشگاه فردوسی مشهد و توانایی برگزاری رویدادهای در سطح بین المللی، این رویداد با هدف برگزاری رویداد به صورت بین المللی در دوره های بعدی برنامه ریزی شده است، که برای اولین دوره آن در جهت این رویداد نیازمند حمایت هایی از سوی مسئولین و لرگان های دولتی و خصوصی هستیم تا ان شالله به این مسابقه برسیم.

وی همچنین اضافه کرد: در راستای هم افزایی و بالاتر رفتن سطح مهارت بازی سازی علاقه مندان، کارگاه ها و همایش ها و دوره های بازی سازی با بنیاد ملی بازی های رایانه ای و انتستیتوی ملی بازی سازی و الینه مرکز رشد این بنیاد همکاری صورت می گیرد.
 گلستانی در پایان اظهار داشت که مجری و طراح این رویداد انجمن علمی بازی های رایانه ای دانشگاه فردوسی مشهد است و دیپخانه ای این رویداد نیز در دانشکده هنر این دانشگاه مستقر است.
 برای برندگان این مسابقه در مجموع ۱۷ میلیون تومان جوایز نقدی نیز در نظر گرفته شده است.

علاقة مندان چهت کسب اطلاعات بیشتر و ثبت نام در این مسابقه می توانند به صفحه gamejam.um.ac.ir مراجعه نمایند.

راهنمای بولتن

قالب محتوا

خبر

یادداشت

گزارش

مقاله

اطلاعیه

فراخوان

گفتگو

پیام مردمی

تصویری

شماره صفحه

۱

۲

۳

بروزهاب

عنوان خبر

منابع دیگر: منبع۱| منبع۲| منبع۳

محل قرارگیری خلاصه خبر

ثبت

منفی

بی طرف

جهت گیری محتوا

فراآنی خبر

محل قرارگیری

بریده جراید در روزنامه

بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای
در آیینه مطبوعات

۱۳۹۶/۰۸/۰۱

